

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 11.9.2013
COM(2013) 627 final

2013/0309 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

eurooppalaisia sähköisen viestinnän sisämarkkinoita ja koko Euroopan yhteen liittämistä koskevista toimenpiteistä sekä direktiivien 2002/20/EY, 2002/21/EY ja 2002/22/EY ja asetusten (EY) N:o 1211/2009 ja (EU) N:o 531/2012 muuttamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

{SWD(2013) 331 final}

{SWD(2013) 332 final}

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

1.1. Ehdotuksen tavoitteet

Euroopan on hyödynnettävä uusia kasvun lähteitä kilpailukyvyyn palauttamiseksi, innovoinnin edistämiseksi ja uusien työpaikkojen luomiseksi. Maailmanlaajuinen talous on kehittymässä kohti internet-taloutta, ja tieto- ja viestintätekniikan merkitys älykkään, kestävän ja osallistavan kasvun lähteenä olisi tunnustettava varauksetta. Euroopalla ei ole varaa jättää hyödyntämättä verkkoteknologioiden etuja, sillä viime vuosien aikana ne ovat vastanneet 50 prosentista kaikkien alojen tuottavuuden kasvusta, ne luovat viisi uutta työpaikkaa kahta menetettyä kohti ja ovat sellaisten uusien innovatiivisten palveluiden kiihdytin, jotka voivat nopeasti saavuttaa maailmanlaajuisen mittakaavan, jos niiden kasvu mahdollistetaan. Tässä on ratkaisu siihen, miten Eurooppa voi nousta entistä vahvempana kriisistä: nykyisestä epäyhtenäisyydestä johtuvat rajoitteet on poistettava. Tätä painotti vuoden 2013 keväällä kokoontunut Eurooppa-neuvosto, joka päätelmissään kehotti komissiota raportoimaan täysin toimivien digitaalisten sisämarkkinoiden toteuttamisen tiellä vielä olevista esteistä sekä esittämään mahdollisimman pian konkreettisia toimenpiteitä tieto- ja televiestintätekniikan sisämarkkinoiden luomiseksi.

Ehdotuksen yleistavoitteena on siirtyminen kohti sähköisen viestinnän sisämarkkinoita, joilla

- kansalaiset ja yritykset voivat käyttää sähköisen viestinnän palveluja riippumatta siitä, missä niitä tarjotaan, ilman rajatylittävien palvelujen rajoituksia tai perusteettomia lisäkustannuksia
- sähköisiä viestintäverkkoja tai -palveluita tarjoavat yritykset voivat hallinnoida ja tarjota verkkoja ja palveluita riippumatta siitä, minne ne ovat sijoittautuneet tai missä niiden asiakkaat sijaitsevat unionissa.

Tämä kunnianhimoinen tavoite on tärkeä jo itsessään, sillä unioni on runsaan vuosikymmenen ajan sääntelyn avulla pyrkinyt vapauttamaan ja yhdentämään kyseisiä markkinoita. Sen saavuttamiseksi ovat äärimmäisen tärkeitä kiireelliset ja päättäväiset toimet, joista tässä ehdotuksessa säädetään, eivätkä vähiten siksi, että toisinaan vie aikaa, ennen kuin hyväksytyistä toimista koituu kaikki halutut vaikutukset. Sähköisen viestinnän sisämarkkinat edistäisivät kilpailua sekä verkko- ja palveluinvestointeja ja -innovaatioita tukemalla markkinoiden yhdentymistä ja rajatylittäviä investointeja verkkoihin sekä rajatylittävien palvelujen tarjontaa. Ehdotettujen toimien pitäisi lisätä infrastruktuurin laatuun sekä hintoihin kohdistuvaa kilpailua, vahvistaa innovointia ja eriyttämistä muun muassa liiketoimintamalleissa sekä helpottaa kaupallisten ja teknisten näkökohtien suunnittelua investointipäätöksissä, jotka koskevat langattomien tai kiinteiden yhteyksien markkinoille tuloa tai toiminnan laajentamista niillä. Niillä tuetaan muita toimia, joihin on ryhdytty Euroopan digitaalistrategiassa asetettujen kunnianhimoisten tavoitteiden edistämiseksi, samoin kuin sellaisten aitojen digitaalisten sisämarkkinoiden toteuttamista, joilla sisällöt, sovellukset ja muut digitaaliset palvelut voivat liikkua vapaasti. Infrastruktuurikilpailun ja yhdentymisen tehostuminen kaikkialla unionissa pitäisi vähentää pullonkauloja ja siten sähköisen viestinnän markkinoiden ennakkosääntelyn tarvetta, minkä ansiosta alasta muotoutuu ajan mittaan samanlainen kuin mistä tahansa muustakin talouden alasta, johon sovelletaan horisontaalista sääntelyä ja kilpailusääntöjä.

Digitaalisten infrastruktuurien ja palvelujen yhä laajempi saatavuus puolestaan lisäisi kuluttajien valinnanvaraa ja palvelujen laatua sekä parantaisi osaltaan alueellista ja sosiaalista koheesiota sekä helpottaisi liikkuvuutta kaikkialla EU:n alueella. Digitaalitalouden kannalta taas yleisesti paremmin toimivan sähköisen viestinnän alan koko unionissa pitäisi johtaa

liiketoiminnallisten tuotantohyödykkeiden parempaan valikoimaan ja laatuun ja mahdollistaa tieto- ja viestintäteknikan käyttöön liittyvä sekä nykyaikaistetuista julkisista palveluista syntyvä tuottavuuden kasvu. Viime kädessä tavoitteena on tukea Euroopan maailmanlaajuisista kilpailukykyä, joka on toimiakseen ja kasvaakseen yhä riippuvaisempi digitaalitaloudesta.

Sisämarkkinoiden yhdentymisen haasteita ovat muun muassa seuraavat: Ensinnäkin on poistettava tarpeettomat esteet valtuutusjärjestelmistä ja palvelujen tarjoamista koskevista säännöistä niin, että yhdessä jäsenvaltiossa saatu lupa on voimassa kaikissa jäsenvaltioissa ja että operaattorit voivat tarjota palveluita sääntelyvelvoitteiden johdonmukaisen ja vakaan soveltamisen pohjalta. Toiseksi on yhdenmukaistettava olennaisten tuotantopanosten hyödyntämismahdollisuuksia niin, että taataan matkaviestinoperaattoreille ennustettavat jakehdot ja koordinoitu aikataulu taajuuksien jakamisessa langatonta laajakaistaa varten koko EU:n alueella, ja yhdenmukaistetaan eurooppalaisten kiinteiden verkkojen käyttöoikeudet, jotta palveluntarjoajien on helpompi toimia kaikkialla sisämarkkinoilla. Kolmanneksi on taattava korkeatasoinen ja yhtenäinen kuluttajansuoja koko unionissa ja tähän liittyvät yhtenäiset kaupalliset ehdot. Tähän kuuluvat muun muassa toimet, joilla poistetaan asteittain matkaviestinnän verkkovierailujen lisämaksut ja taataan pääsy avoimeen internetiin. Nämä ovat toisistaan erillisiä haasteita, ja tällä asetuksella niihin myös tarjotaan erilliset ratkaisut. Ne kaikki ovat kuitenkin oleellisen tärkeitä alan kaupallisten ja investointipäätösten sekä kuluttajien etujen kannalta, ja ne kaikki on nyt ratkaistava yhdessä sisämarkkinoiden potentiaalin vapauttamiseksi. Haasteet ovat rinnakkaisia digitaalisten sisämarkkinoiden toteuttamista koskevien laajempien haasteiden kanssa, joita ovat esimerkiksi verkkosisältöihin sovellettavat säännöt.

Investointeja seuraavan sukupolven infrastruktuuriin on vauhditettava, jotta eurooppalaiset voivat hyötyä uusista innovatiivisista ja korkealaatuisista palveluista. Oikeanlainen sääntelyympäristö on keskeisessä asemassa dynaamisten ja kilpailuun perustuvien markkinoiden luomisessa. Tällaisten markkinoiden on tarjottava oikeanlainen riskien ja hyötyjen välinen tasapaino niille, jotka ovat valmiita sijoittamaan. Niiden avulla voidaan myös päästä eroon hajanaisuudesta palvelujen tarjonnassa kaikkien alojen ja käyttäjien hyödyksi kaikkialla EU:ssa. Näiden tavoitteiden tukemiseksi komissio hyväksyy tämän ehdotuksen ohessa suosituksen kilpailua edistävästä ja laajakaistan investointiympäristöä parantavista johdonmukaisista syrjimättömyysvelvoitteista ja kustannuslaskentamenetelmistä¹. Suosituksella pyritään edistämään kilpailua ja tehostamaan investointeja nopeisiin verkkoihin, sillä sen avulla taataan kuparijohdinverkon käyttöoikeuksien hintavakaus pitkällä aikavälillä ja varmistetaan käyttöoikeuksia hakeville yhtäläinen pääsy vakiintuneiden operaattoreiden verkkoihin ja taataan näin tasavertaiset toimintaedellytykset, sekä määritellään edellytykset, joiden täyttyessä seuraavan sukupolven liittynäverkkojen hintasääntely ei ole enää perusteltua. Näin investoijat voisivat vapaammin päättää näiden verkkojen hintastrategioista tuoton takaamiseksi alalla, jolla on kilpailevia infrastruktuureja, kuten säännellyt kuparijohdinverkot ja tv-kaapelit eräillä aloilla sekä kasvavassa määrin neljännen sukupolven matkaviestinverkot.

Ehdotusta on tarkasteltava muiden äskettäisten tai odotettavissa olevien aloitteiden yhteydessä. Ehdotus perustuu tärkeimpiin vuonna 2002 annettuihin ja vuonna 2009 muutettuihin sähköisten viestintäverkkojen tai -palvelujen tarjontaa säänteleviin direktiiveihin, ja sillä parannetaan niitä. Ehdotuksessa annetaan suoraan sovellettavia säännöksiä, jotka toimivat yhdessä direktiivien muun muassa valtuutusta, taajuuksien jakamista ja verkkoon pääsyä koskevien säännösten kanssa. Ehdotus on jatkoa komission

¹ COM [lisätään viite]

ehdotukselle Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi toimenpiteistä nopeiden sähköisten viestintäverkkojen käyttöönoton kustannusten vähentämiseksi², jossa jo järjestettiin yhden välineen alle verkkoinvestointiprosessin eri vaiheiden useita erillisiä sääntelyllisiä kustannuselementtejä, jotka yhdessä vähentävät laajakaistan käyttöönoton kustannuksia jopa 30 prosenttia. Ehdotus hyväksytään myös sitä silmälläpitäen, että komission suositusta merkityksellisistä markkinoista³ on määrä tarkistaa vuonna 2014. Tarkistusta koskeva valmistelutyö on edennyt pitkälle. Tämän ehdotuksen nopea hyväksymisellä ja täytäntöönpanolla voitaisiin vähentää ennakkosääntelyn piiriin kuuluvien markkinoiden määrää tai laajuutta osana kilpailun kehittymistä sisämarkkinoilla koskevaa ennakoivaa analyysiä.

1.2. Yleinen tausta

Nykyään monet uudet digitaaliset palvelut ja sovellukset välitetään sähköisesti EU:n sisämarkkinoilla. Nykypäivän innovointi- ja kasvumahdollisuudet ovat usein digitaalisia lähes kaikilla talouden sektoreilla aina autoteollisuudesta (autojen liittäminen verkkoon) energiaan (älykäs energiaverkko) ja julkishallinnosta (sähköiset viranomaispalvelut) yleispalveluihin (sähköiset terveyspalvelut). Miltei kaikki liiketoiminta, oli kyseessä sitten aloittava pienyritys tai suuryritys, edellyttää mahdollisuutta hyödyntää uusimman tekniikan mukaisia palveluja ja infrastruktuureja. Tällainen kokonainen ekosysteemi riippuu sähköisen viestintäverkkojen tarjoamista yhteyksistä.

Nykyään Euroopan viestintämarkkinat ovat hajallaan 28 jäsenvaltion erillisillä markkinoilla, joissa jokaisessa on rajallinen määrä toimijoita. Koska yksittäiset operaattorit toimivat korkeintaan puolessa jäsenvaltioista ja useimmiten paljon harvemmissa, kaiken kaikkiaan 200 operaattoria tarjoaa palveluitaan markkinoilla, joilla on 510 miljoonaa asiakasta. EU:n säännöt, jotka koskevat esimerkiksi valtuutuksia, sääntelyehtoja, taajuuksien osoittamista ja kuluttajansuojaa, pannaan täytäntöön eri tavoin. Tällainen hajanaisuus vaikeuttaa sellaisten operaattorien markkinoillepääsyä, jotka haluavat tarjota valtioiden rajat ylittäviä palveluja, sekä lisää niiden kustannuksia ja estää siten niiden toiminnan laajentumisen. Tilanne on täysin erilainen Yhdysvalloissa tai Kiinassa, joissa molemmissa on 330 miljoonaa (Yhdysvallat) ja 1400 miljoonaa asiakasta (Kiina) käsittävät sisämarkkinat, joilla toimii 4–5 suurta operaattoria, joilla sovelletaan vain yhtä lainsäädäntöä, joilla on yksi valtuutusjärjestelmä ja yksi yhtenäinen taajuuspolitiikka.

Mittakaavaedut ja uudet kasvumahdollisuudet voivat parantaa nopeisiin verkkoihin tehtyjen investointien tuottoa sekä samalla edistää kilpailua ja yleistä kilpailukykyä. Operaattorit eivät kuitenkaan kykene riittävästi hyödyntämään näitä etuja EU:n alueella. Muualla maailmassa panostetaan digitaaliseen ympäristöön ja tehdään siihen huomattavia investointeja, jotka tuottavat tulosta sekä sijoittajien ja kuluttajien hyödyksi, mutta Euroopassa tällaisia uusia edellytyksiä ei luoda riittävän nopeasti.

Kuluttajilla puolestaan on kansallisten markkinoiden hajanaisuuden vuoksi vähemmän valinnanvaraa, vähemmän ja laadultaan huonompia innovatiivisia palveluja käytettävissään, ja he maksavat ulkomaanpuheluista tai EU:n sisäisistä verkkovierailuista edelleen korkeita hintoja. Tämä tarkoittaa sitä, että kuluttajat eivät pysty täysin hyödyntämään nykyään potentiaalisesti käytettävissä olevia digitaalisia palveluja.

Tämän seurauksena Eurooppa menettää mahdollisuuden huomattavaan kasvupotentiaaliin. Maailmassa, jossa tieto- ja viestintätekniikka on ulottuu kaikkialle, sähköisen viestinnän

² COM(2013) 147.

³ EYVL L 344, 28.12.2007, s. 65.

markkinoiden hajanaisuus heikentää tehokkuutta ja tuottavuutta koko taloudessa. EU:n sähköisen viestinnän sisämarkkinoiden hyödyntämättömän potentiaalın arvioidaan vastaavan 0,9:ä prosenttia bkt:stä, eli 110:tä miljardia euroa vuodessa⁴. Sisämarkkinoista jo pelkästään yrityksille suunnatuille viestintäpalveluille koituvat hyödyt voivat nousta miltei 90 miljardiin euroon vuodessa⁵.

Vakaat televiestinnän markkinat tukevat laajempaa digitaalista taloutta, jonka dynaamisuus näkyy sen kestävässä työllisyyskasvussa. Kuvan saamiseksi digitaalisen talouden laajuudesta ja elinvoimaisuudesta mainittakoon, että EU:ssa työskentelee 4 miljoonaa tieto- ja viestintätekniikan asiantuntijaa, ja määrä on taantumasta huolimatta kasvussa. Lisäämällä tieto- ja viestintätekniikan investointeja, parantamalla työvoiman tietoteknisiä taitoja ja uudistamalla internet-talouden edellytyksiä taloudessa yleensä voitaisiin kasvattaa bkt:tä noin 5 prosenttia vuoteen 2020⁶ mennessä ja luoda 3,8 miljoonaa uutta työpaikkaa⁷.

Sähköisen viestinnän markkinoiden esteiden vuoksi Euroopan laajuisten palveluiden edut, kuten parempi laatu, mittakaavaedut, suuremmat investoinnit, tehokkuuden lisääntyminen ja vahvemmat neuvotteluasemat, jäävät hyödyntämättä. Tällä on kielteisiä vaikutuksia laajempaan digitaaliseen ekosysteemiin, mukaan luettuina EU:n laitevalmistajat ja sisällön ja sovellusten tarjoajat aina aloittelevista yrityksistä hallituksiin. Sillä on vaikutuksia myös pankkitoiminnan, autoteollisuuden, logistiikan, vähittäiskaupan, terveydenhuollon sekä energian ja liikenteen kaltaisiin talouden aloihin, jotka ovat verkkoyhteyksistä riippuvaisia pyrkiessään parantamaan tuottavuutta esimerkiksi pilvipalvelujen, verkkoon yhteenliitettyjen esineiden ja yhdenntettyjen palvelujen avulla.

1.3. Poliittinen tausta

Jo Euroopan digitaalistrategiassa, joka on yksi EU:n Eurooppa 2020 -strategian kärkihankkeista, korostettiin tieto- ja viestintätekniikan ja verkkoyhteyksien keskeistä asemaa. Siinä esitetään useita aloitteita, joilla edistetään investointeja, parannetaan kilpailua ja alennetaan nopeiden verkkojen käyttöönottokustannuksia sen varmistamiseksi, että kaikilla eurooppalaisilla on mahdollisuus nopeaan laajakaistayhteyteen. Komissio on niin ikään perustanut suuren koalition edistämään digitaalialan työpaikkoja alan työllistämismahdollisuuksien hyödyntämiseksi.

Komissio toteuttaa niin ikään aloitteita digitaalisten sisämarkkinoiden varmistamiseksi ja verkkosisällön, kuten sähköisen kaupankäynnin ja sähköisten viranomaispalveluiden edistämiseksi. Lisäksi komissio on ehdottanut uudistettua EU:n tietosuojaa-asetusta kansalaisten yksityisyyden suojelemiseksi ja innovoinnin ja taloudellisen toiminnan edistämiseksi sisämarkkinoilla sekä strategiaa, jolla edistetään verkkoturvallisuutta ja suojataan EU:n elintärkeitä infrastruktuureja ja verkkoja, mukaan luettuna verkko- ja tietoturva koskeva direktiiviehdotus⁸, jolla olennaisesti tuetaan kansalaisten ja kuluttajien luottamusta sähköisessä ympäristössä.

Siirtyminen kohti sähköisen viestinnän sisämarkkinoita tukisi digitaalisten sisämarkkinoiden ekosysteemiä. Tällaiset markkinat edellyttävät paitsi nykyaikaista infrastruktuuria, myös innovatiivisia ja turvallisia digitaalipalveluja.

⁴ Steps towards a truly internal market for e-communications in the run-up to 2020, Ecorys, TU Delft ja TNO, 2012.

⁵ Business communications, economic growth and the competitive challenge, Wik, 2012.

⁶ Ks. Capturing the ICT dividend, Oxford Economics Research, 2011.

⁷ Quantitative estimates of the demand for cloud computing in Europe and the likely barriers to takeup, IDC, 2012.

⁸ COM(2013) 48.

Näin ollen vuoden 2013 keväällä kokoontunut Eurooppa-neuvosto korosti digitaalisten sisämarkkinoiden merkitystä kasvulle ja kehotti komissiota esittämään mahdollisimman pian (ennen lokakuussa kokoontuvaa Eurooppa-neuvostoa) konkreettisia toimenpiteitä tieto- ja viestintäteknikan sisämarkkinoiden luomiseksi. Tämä ehdotus sekä komission suositus kilpailua edistävästä ja laajakaistan investointiympäristöä parantavista johdonmukaisista syrjimättömyysvelvoitteista ja kustannuslaskentamenetelmistä muodostavat yhdessä tasapainoisen joukon toimia, joiden avulla on tarkoitus siirtyä kohti televiestinnän sisämarkkinoita ja edistää investointeja.

2. KUULEMISTEN TULOKSET JA VAIKUTUSTENARVIOINTI

2.1. Sidosryhmien näkemykset

Koska vuoden 2013 keväällä kokoontunut Eurooppa-neuvosto vahvisti päätelmissään, että konkreettisia ehdotuksia on esitettävä ennen lokakuussa kokoontuvaa Eurooppa-neuvostoa, kuulemiset oli järjestettävä haastavassa aikataulussa. Muodollisten kuulemisten ja neuvooantavien tapahtumien lisäksi komissio on kuullut laajasti erilaisia sidosryhmiä edustavia organisaatioita arvioidakseen sähköisen viestinnän markkinoiden yleistä tilaa ja sitä, miten sisämarkkinoiden olisi luotava. Se on tavannut kaikkia teollisuudenaloja edustavia sidosryhmiä, kuluttajajärjestöjä, kansalaisyhteiskunnan ja kansallisten sääntelyviranomaisten edustajia sekä hallitusten edustajia ja saanut niiltä palautetta.

Näiden lisäksi komissio järjesti useita kuulemistilaisuuksia, joihin osallistui kaikkia teollisuuden aloja edustavia sidosryhmiä, kuluttajia ja kansalaisyhteiskunnan edustajia⁹. Kuulemisista kävi ilmi, että sidosryhmien suuri enemmistö jakaa komission analyysin kysymyksestä ja katsoo, että pikaisia toimia tarvitaan.

Lisäksi keskusteluja käytiin Euroopan parlamentissa ja ministerineuvostossa (liikenne, televiestintä ja energia). Neuvostossa suurin osa valtuuskunnista oli samaa mieltä kysymyksen analyysistä ja siitä, että toimia tarvitaan, jotta voidaan siirtyä kohti aitoja sisämarkkinoita tavoitteena kilpailun säilyttäminen tai sen tehostaminen, kuluttajien valinnanmahdollisuuksien parantaminen, verkon neutraaliuden ja verkkovierailuja koskevien kysymysten ratkaiseminen sekä sääntelyn katvealueiden hyväksikäytön välttäminen ja sääntelyn nykyistä suuremman yhdenmukaisuuden varmistaminen, mihin kuuluu muun muassa taajuuksien hallinta, samalla kun vältetään toimivallan liiallinen keskittyminen. Euroopan parlamentissa käydyissä keskusteluissa tuettiin vahvasti komission ehdotusten linjauksia ja korostettiin erityisesti, että osana sähköisen viestinnän sisämarkkinoita on kiireellistä poistaa verkkovierailumaksut sekä varmistaa korkeatasoinen kuluttajansuoja ja selvät verkon neutraaliutta koskevat säännöt.

2.2. Asiantuntemus

Vuonna 2012 tehtiin laaja sisämarkkinoiden toteutumattomuuden kustannuksia sähköisen viestinnän alalla koskeva selvitys ”Steps towards a truly internal market for e-communications”¹⁰. Selvityksessä analysoitiin EU:n sähköisen viestinnän sisämarkkinoiden tilaa ja arvioitiin sisämarkkinoiden potentiaalia.

Komissio hyödynsi monia muitakin tietolähteitä, kuten vuosittaista digitaalistrategian tulostaulua sekä talouden ja rahoituksen pääosaston laatimia taloustutkimuksia esimerkiksi

⁹ Brysselissä järjestettiin julkinen tiedotustilaisuus 17. kesäkuuta 2013, ja toinen tilaisuus pidettiin 19. kesäkuuta Dublinissa pidetyn digitaalistrategiakonferenssin osana.

¹⁰ Steps towards a truly internal market for e-communications in the run-up to 2020, Ecorys, TU Delft ja TNO, 2012.

Euroopan televiestintämarkkinoiden hajanaisuudesta¹¹. Myös sääntelyjärjestelmän EU:n tason kuulemismekanismissa on tuotu esiin epäjohdonmukaisuuksia siinä, miten kansalliset sääntelyviranomaiset sääntelevät merkityksellisiä markkinoita. Lisäksi komissio on radiotaajuuspoliittisen ohjelman yhteydessä havainnut, että jäsenvaltioiden välillä on suuria eroja taajuuskaistojen avaamisessa ja valtuutuksien myöntämisessä teknologiatyypistä riippumattomaan käyttöön etenkin ehtojen ja aikataulun osalta.

2.3. Ehdotetun asetuksen vaikutusten arviointi

Komission yksiköt ovat arvioineet eri toimintavaihtoehtojen vaikutuksia parempaa sääntelyä koskevan politiikan mukaisesti.

Sääntelyn hajanaisuus liittyy ensisijaisesti pääasiallisiin alakohtaisiin vaatimuksiin, joita sovelletaan EU:n lainsäädännön alaiseen sähköisen viestinnän tarjontaan (valtuutus, kiinteiden ja langattomien verkkojen liityntähyödykkeet, loppukäyttäjien suoja koskevien sääntöjen noudattaminen). Näihin kaikkiin liittyy hyvin omanlaiset piirteensä, minkä vuoksi myös ratkaisut epäyhtenäisyydestä eroon pääsemiseksi ovat hyvin erilaisia. Ne kaikki kuitenkin ovat olennaisen tärkeitä, mikäli halutaan päästä eroon sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen yhdenmukaisen tarjoamisen tiellä unionissa olevista esteistä. Ratkaisuja on pohdittu seuraavan jaon perusteella: a) kansallisiin valtuutusjärjestelmiin liittyvät esteet yhdessä kansallisten sääntelyviranomaisten epäjohdonmukaisten sääntelytapojen kanssa, b) koordinoinnin puute taajuuksien osoittamisessa ja niitä koskevissa ehdoissa sekä taajuuksien saatavuuden sääntelyyn liittyvä epävarmuus, c) sellaisten tukkutason tuotteiden puute, joiden avulla palveluja voidaan tarjota käyttämällä jonkin toisen operaattorin verkkoa, jossa palvelujen yhteentoimivuuden taso on yhdenmukainen, soveltaen markkinoita korjaavia toimia tai vastavuoroisia neuvotteluja d) kuluttajansuojasääntöjen epäyhtenäisyys, mikä johtaa erilaiseen kuluttajansuojantasoon ja vaihteleviin kauppaehtoihin ja näkyy muun muassa verkkovierailujen ja ulkomaanpuhelujen korkeina hintoina sekä palvelunestoina ja palvelujen kuristamisena (throttling).

Näiden hajanaisuutta aiheuttavien tekijöiden poistamiseksi kolme toimintavaihtoehtoa valittiin tarkemmin analysoitavaksi. Ensimmäinen vaihtoehto perustui sähköisen viestinnän sääntelyjärjestelmään siinä muodossa kuin se tällä hetkellä on. Toisessa vaihtoehdossa kaavailtiin yhtä säädöstä (asetus), jolla mukautetaan sääntelyjärjestelmää vain siltä osin kun se on tarpeellista tehostettuun EU:n koordinaatioon perustuvien EU:n sähköisen viestinnän sisämarkkinoiden kannalta. Kolmannessa vaihtoehdossa on sama tavoite kuin toisessa vaihtoehdossa, mutta siinä nykyinen hallintorakenne korvataan yhdellä EU:n sääntelyviranomaisella sääntelyn täydellisen koordinoinnin varmistamiseksi.

Jokaista toimintavaihtoehtoa arvioitiin sen suhteen, miten tehokkaita ne ovat toimintatavoitteiden saavuttamisen suhteen, ja samalla otettiin erityisesti huomioon kysyntä- ja tarjontapuolelle koituvat kustannukset ja hyödyt, kuten vaikutukset EU:n sähköisen viestinnän alan rakenteeseen, talouteen, työpaikkoihin, työllisyyteen, kuluttajille koituviin hyötyihin ja ympäristöön.

Vaikutustenarviointikertomuksessa todettiin toisen vaihtoehdon olevan paras. Yhdellä EU-valtuutuksella pyritään ennen kaikkea vähentämään eurooppalaisten operaattorien hallinnollista taakkaa, ja sillä myös taattaisiin operaattoreihin sovellettavan sääntelyn yhdenmukaisuus.

¹¹ Euroopan komissio, Euroopan Economy Occasional Papers 129: Market Functioning in Network Industries - Electronic Communications, Energy and Transport, 2013.

Radiotaajuuksien käytön koordinoinnilla sisämarkkinoilla varmistetaan taajuushyödykkeiden yhteen sovitettu saatavuus ja niiden käyttöön liittyvien johdonmukaisten ehtojen soveltaminen kaikkialla Euroopassa, mikä takaa taajuuksien tehokkaan käytön. Samalla tämä tukee myös nopeiden verkkojen ennustettavaa investointiympäristöä ja niiden laajaa alueellista kattavuutta, mikä sekkin on loppukäyttäjien etujen mukaista.

Sen ansiosta, että EU:n tasolla on saatavilla standardoituja tukkutason käyttöoikeustuotteita mahdollisena korjaavana toimenpiteenä merkittävälle markkina-asemalle, vakiintuneet operaattorit voivat tarjota asiakkailleen korkealaatuisia liityntäpalveluitaan kaikkialla unionissa. Tällä odotetaan olevan myönteinen vaikutus etenkin jäsenvaltioiden rajatylittäviin investointeihin, sillä sen ansiosta yritysten on helpompi päästä uusille markkinoille ja seurata asiakaskysyntää, ja tässä niillä on käytettävissään korkealaatuisia liityntätuotteita, mikä tehostaa kilpailua ja pakottaa operaattorit parantamaan tarjontaansa investoimalla infrastruktuureihin ja palveluihin.

Palvelun laatua koskevat yhteiset säännöt takaavat käyttäjien vapauden päästä haluamiinsa sisältöihin ja käyttää haluamiaan sovelluksia selkeiden sopimusehtojen pohjalta kaikkialla unionissa ilman, että heidän internet-yhteyttään aiheuttomasti hidastetaan tai pääsy estetään. Samalla niillä taataan mahdollisuus hankkia erikoistuneita, palvelulaadultaan parempia erityissisältöjä, sovelluksia ja palveluja. Paremmalla avoimuudella ja parannetuilla sopimusehdoilla taataan kuluttajan mielenkiinto korkeaan laatuun ja luotettaviin palveluihin sekä vahvistetaan markkinoiden kilpailudynamiikkaa.

Toimilla, joilla puututaan perusteettomiin hintaeroihin kotimaan ja EU:n sisäisten puheluiden välillä, sekä toimilla, joilla helpotetaan kotimaanhintaisen verkkovierailutarjoustun (Roaming Like At Home) tarjoamista verkkovierailusopimuksien avulla, pyritään poistamaan rajatylittävien sähköisen viestinnän palvelujen perusteettomat lisäkustannukset.

Lopuksi todettakoon, että tällä vaihtoehdolla parannettaisiin oikeudellista ennakoitavuutta ja avoimuutta kaikista tehokkaimmin ja joutuisimmin. Odotettavissa on, että kitkattomammat markkinat, yhtenäisemmät toimintaedellytykset (käyttöoikeuksien edellytykset, kuluttajasäännöt) sekä hintajoustopaineen tai kilpailupaineen mahdollistama mittakaavaetujen siirtyminen kuluttajille johtavat suurempaan lähentymiseen. Samoin ennakoitaan, että suurempi kilpailupaine, joka kannustaa eriyttämiseen, sekä suuremmat mittakaavaedut, sääntelyn parempi ennustettavuus ja innovatiivisten palvelujen massajakeluun paremmin soveltuva ympäristö parantavat kaikki investointiympäristöä. Vaikka näillä ehdotuksilla odotetaan olevan myönteinen vaikutus työpaikkojen luomiseen, niiden tarkkoja sosiaalisia ja työllisyysvaikutuksia on vaikea arvioida tässä vaiheessa. Komissio kiinnittää erityistä huomiota näihin näkökohtiin seurattessaan ja arvioidessaan lainsäädäntöä.

Suosittelavaan vaihtoehtoon verrattuna vaihtoehdoissa 1 (sovelletaan nykyisiä puitteita) ja 3 (Euroopan unionin laajuisten palveluiden sääntelyn hallinnoinnin täydellinen muutos) tarvittaisiin 3–5 vuotta lisää haluttuun tulokseen pääsemiseksi potentiaalisen bkt:n lisäyksen ollessa 3,7 prosenttia ajalla 2015–2020.

Suosittelava vaihtoehto myös vaikuttaisi ja sen avulla saavutettaisiin kaikki erityistavoitteet nopeimmin, jolloin saavutettaisiin suurin mahdollinen taloudellinen ja yhteiskunnallinen hyöty muihin tarkasteltuihin vaihtoehtoihin verrattuna.

Vaikutustenarviointilautakunta antoi arvioinnista lausuntonsa 6. syyskuuta 2013.

Vaikutustenarviointikertomus ja sen tiivistelmä julkaistaan yhdessä tämän ehdotuksen kanssa.

3. EHDOTUKSEN OIKEUDELLINEN SISÄLTÖ

3.1. Oikeusperusta

Ehdotus perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 114 artiklaan, koska se liittyy sähköisen viestinnän sisämarkkinoihin ja niiden toiminnasta huolehtimiseen.

3.2. Toissijaisuusperiaate

Nykyisellä sääntelyjärjestelmällä ei ole päästy täysin tavoitteeseen eli sähköisen viestinnän sisämarkkinoiden toteuttamiseen. Vaikka kansalliset säännöt ovatkin EU:n nykyisen sääntelyjärjestelmän mukaisia, niiden eroavaisuudet kuitenkin luovat esteitä palveluiden rajatylittävälle tarjonnalle ja hyödyntämiselle, mikä rajoittaa EU:n lainsäädännön takaamaa sähköisen viestinnän palvelujen tarjoamisen vapautta. Tämä vaikuttaa suoraan sisämarkkinoiden toimintaan. Jäsenvaltioilla ei ole toimivaltaa eikä kannustimia nykyisen sääntely-ympäristön muuttamiseksi.

Ongelman taustalla olevien syiden ratkaisemiseksi tarvitaan EU:n tason toimia. Ensinnäkin keskenään erilaisista yleisvaltuutusjärjestelmistä kansallisella tasolla johtuvasta nykyisestä epäyhtenäisyydestä päästään eroon ottamalla käyttöön yksi EU:n laajuinen valtuutus. EU:n valtuutusmekanismi yhdistettynä luvan keskeyttämistä kokonaan tai toistaiseksi koskevaan kotivaltion valvontaan helpottaisi EU:n operaattoreiden rekisteröintiä ja niihin sovellettavien ankarimpien seuraamusten koordinoitua. Ehdotuksella taataan yrityksille johdonmukaisempi ja ennustettavampi sääntely, koska sillä annetaan komissiolle valtuudet vaatia kansallisia sääntelyviranomaisia peruuttamaan sellaiset korjaavia toimenpiteitä koskevat ehdotukset, jotka voisivat olla ristiriidassa EU:n lainsäädännön kanssa. Ehdotuksella varmistettaisiin huomattavasti suurempi yhdenmukaisuus kiinteiden ja langattomien verkkojen säännellyissä käyttöoikeusehdoissa, mikä helpottaa yleiseurooppalaisten palvelujen tarjoamista. Loppukäyttäjien oikeuksien täydellisellä yhdenmukaistamisella varmistetaan, että kansalaisilla ja palveluntarjoajilla on samat oikeudet ja velvollisuudet kaikkialla EU:ssa, erityisesti mahdollisuus markkinoida ja hankkia palveluja rajojen ylitse samoilla ehdoilla.

Toissijaisuusperiaatteen mukaisesti EU:n toiminta rajoitetaan siihen, mikä on tarpeen yksilöityjen sisämarkkinoiden esteiden poistamiseksi.

Ensinnäkin EU-valtuutusta voivat hakea operaattorit, jotka aikovat toimia EU:n laajuisesti, ja verkon sijaintipaikkaan tai palvelujen tarjoamispaikkaan erottamattomasti liittyvistä velvoitteista päättää edelleen kyseisen jäsenvaltion kansallinen sääntelyviranomainen. Taajuuksien käyttöoikeuksista saadut tulot jäävät asianomaiseen jäsenvaltioon. Taajuuksien käyttöä koskevat yksityiskohtaisemmat sääntelyperiaatteet, joilla täydennetään EU:n sääntelykehyksessä asetettuja yleisiä tavoitteita, jättävät edelleenkin jäsenvaltioille laajan harkintavallan päättää yksityiskohdista. Samoin komissiolle annettavissa taajuuksia koskevissa ilmoituksissa on kyse sen tarkistamisesta, ovatko ne yhteensopivia lainsäädännön kanssa, ei siitä, että jäsenvaltioiden harkintavalta korvattaisiin komission harkintavallalla, ja niihin sovelletaan lisäsuojatoimenpiteitä, kuten komiteamenettelyn tarkastelumenettelyä. Yleisvaltuutuksen ulottaminen koskemaan pienalueen langattomien liityntäpisteiden käyttöä rajoitetaan matalatehoisiin ja huomaamattomiin laitteisiin, jotka on tarkkaan määritelty täytäntöönpanotoimenpiteillä. Eurooppalaisen virtuaalisen laajakaistaverkkojen käyttöoikeustuotteen määräämisestä vastaa edelleen sen jäsenvaltion sääntelyviranomainen, jossa verkko sijaitsee, nojautuen nykyisen sääntelykehiksen mukaiseen markkina-analyysiin. Virtuaalisten käyttöoikeustuotteiden yhdenmukaistamisessa käytetään samaa mekanismia, jota sovelletaan fyysisten tukkutasen käyttöoikeustuotteiden yhteydessä, joista on jo säädetty nykyisessä sääntelykehyksessä.

3.3. Oikeasuhteisuus

EU:n toiminta on rajoitettu siihen, mikä on tarpeen asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Toimenpiteillä pyritään ennen kaikkea poistamaan selviä sisämarkkinoiden pullonkauloja niin, että nykyiseen lainsäädäntöön tehdään mahdollisimman vähän muutoksia, jotta voidaan luoda olosuhteet, joissa voidaan kehittää EU:n tasolla uudet rajatylittävät sähköisen viestinnän sisämarkkinat. EU:n toimilla voidaan näin saavuttaa sisämarkkinoiden molemmat tavoitteet, eli vapaus tarjota ja käyttää sähköisen viestinnän palveluja. Nykyinen sääntelykehys jätetään paljolti ennalleen, muun muassa siinä, miten kansalliset sääntelyviranomaiset valvovat markkinoita. Näin huolehditaan siitä, että EU:n toimilla ei haitata sellaisten operaattoreiden toimintaa, jotka pitävät kansallisella (tai alueellisella) tasolla.

Uusien rajatylittävien markkinoiden kehittämiseen sovelletaan lisäksi paremman sääntelyn periaatetta. Tämä tarkoittaa sitä, että sääntelypainetta vähennetään asteittain silloin, kun markkinat ovat osoittautuneet kilpailukykyisiksi yhdyntyneemmässä eurooppalaisessa kontekstissa, kuitenkin kansallisten sääntelyviranomaisten valvontavaltuuksien mukaisesti ja niin, että niihin sovelletaan kilpailuoikeuden noudattamisen jälkikäteisvalvontaa. Tämä on hyödyllistä, sillä kansallisilla sääntelyviranomaisilla on myös parhaat valmiudet ottaa huomioon kansalliset erityispiirteet silloin, kun (i) säännellään pääsyä sellaisiin fyysisiin infrastruktuureihin, jotka luonnostaan rajoittuvat maantieteellisesti kansallisten tai alueellisten rajojen sisäpuolelle, sekä (ii) kun ratkotaan kuluttaja-asioihin liittyviä kysymyksiä kansallisessa yhteydessä (etenkin kuluttajien omalla kielellä)

Ehdotetut toimet eivät siis aiheuta huomattavia muutoksia hallintoon eikä niillä siirretä toimivaltaa Euroopan tasolle esimerkiksi säännöksillä EU:n sääntelyviranomaisesta tai yleiseurooppalaisista taajuuksien käyttöluvista.

Ratkaisut mahdollistavat sen, että asianomaiset sidosryhmät voivat hyödyntää suurten sisämarkkinoiden yhteisvaikutuksia ja vähentää tehottomuuksia toiminnassaan ja investoinneissaan mahdollisimman nopeasti ja tehokkaasti. Toisaalta ehdotuksella taataan nykyisten sääntöjen jatkuvuus sellaisille operaattoreille, jotka tarjoavat palveluja vain yhdessä jäsenvaltioissa. Samalla ne hyötyvät entistä paremmista ja selvemmistä loppukäyttäjän oikeuksia koskevista säännöistä sekä ennustettavammasta ympäristöstä taajuushyödykkeiden käyttöoikeuksissa ja korkeatasoisissa kiinteän verkon käyttöoikeustuotteissa.

3.4. Perusoikeudet

Ehdotuksen valmistelussa analysoitiin sen vaikutuksia perusoikeuksiin, kuten sananvapauden ja tiedonvälityksen vapauden, elinkeinovapauden, syrjimättömyyteen, kuluttajien suojeluun ja henkilötietojen suojaan. Asetuksella turvataan erityisesti pääsy avoimeen internetiin, sillä luodaan korkeatasoiset ja täysin yhdenmukaistetut loppukäyttäjien oikeudet, lisätään yrittämisen vapautta Euroopan tasolla, ja ajan mittaan sen pitäisi johtaa alakohtaisen sääntelyn vähentymiseen.

3.5. Sääntelytavan valinta

Komissio ehdottaa asetusta, koska sillä poistetaan sisämarkkinoiden esteitä täydentämällä nykyistä sähköisen viestinnän sääntelyjärjestelmää. Siihen sisältyy erityisiä suoraan sovellettavia tarjoajien ja loppukäyttäjien oikeuksia ja velvoitteita; siihen sisältyy niin ikään tiettyjä Euroopan tason hyödykkeitä koskevia koordinoituneita mekanismeja sähköisen viestinnän palvelujen tarjoamisen helpottamiseksi valtioiden rajojen yli. Asetus on tärkeä esimerkiksi avoimen internetin ja liikenteenhallinnan kaltaisilla aloilla, joilla aidosti yhteistä lähestymistapaa tarvitaan, jotta voidaan välttää alusta alkaen nykyinen suuntaus kohti keskenään erilaisia kansallisia ratkaisuja ja mahdollistaa yhdenmukaisen verkkohallinnan ja sellaisten verkkosisältöjen, sovellusten ja palvelujen kehittäminen, jotka voidaan yhtenäisellä tavalla asettaa saataville kaikkialla unionissa.

3.6. Ehdotuksen rakenne ja tärkeimmät oikeudet ja velvollisuudet

Yleiset säännökset (I luku, 1 ja 2 artikla)

I lukuun sisältyvät yleiset säännökset ja määritelmät. Siinä vahvistetaan sääntelyperiaatteet, joiden mukaan asianomaiset sääntelyelimet toimivat soveltaessaan tätä asetusta yhdessä nykyisen lainsäädännön kanssa.

EU-valtuutus (II luku, 3–7 artikla)

Tällä hetkellä operaattoreiden, jotka haluavat tarjota palveluja useissa jäsenvaltioissa, on haettava lupaa jokaisessa jäsenvaltiossa erikseen. Asetuksella otetaan käyttöön yksi yhtenäinen EU-valtuutus, joka perustuu siinä jäsenvaltiossa tehtävään ilmoitukseen, jossa eurooppalaisen sähköisen viestinnän tarjoajan päätoimipaikka sijaitsee (kotijäsenvaltio), sekä vahvistetaan sovellettavat edellytykset. EU-valtuutuksen mahdollisesta keskeyttämisestä kokonaan tai toistaiseksi päättää kotijäsenvaltio. EU-valtuutuksen haltijat ovat oikeutettuja tasavertaiseen sääntelykohteluun vastaavissa tilanteissa eri jäsenvaltioissa ja niiden välillä, ja uudet tulokkaat markkinoilla ja pienet rajatylittävät toimintaa harjoittavat operaattorit vapautetaan hallinnollisista maksuista sekä yleispalvelun rahoittamiseen tarkoitetuista rahoitusosuuksista muissa jäsenvaltioissa kuin kotijäsenvaltiossa (vastaanottavat jäsenvaltiot). Lisäksi EU-valtuutuksen haltijoiden lakisäateisiä velvoitteita sovelletaan aikaisempaa yhdenmukaisemmin niiden tarjotessa palvelujaan kaikkialla Euroopassa.

EU-valtuutus vähentää näin ollen tarpeettomia hallinnollisia esteitä ja takaa eurooppalaisille palveluntarjoajille johdonmukaisemmat oikeudet ja velvollisuudet, jotta ne voivat toimia EU:n koko alueella ja saavuttaa mittakaavaetuja.

Eurooppalaiset hyödykkeet (III luku)

1 jakso (8–16 artikla):

Eurooppalaisilta matkaviestinoperaattoreilla ei ole tällä hetkellä niiden tarvitsemaa ennustettavuutta EU:n laajuisesti saatavilla olevista taajuuksista. Myös käyttöoikeuksien jakoedellytykset vaihtelevat. Niiden on sen vuoksi vaikea tehdä pitkän aikavälin suunnitelmia, investoida valtioiden rajojen yli ja saada mahdollisia mittakaavaetuja. Tällainen hajanainen tilanne johtaa siihen, että laitevalmistajat suunnittelevat tuotteensa muille, suuremmille markkinoille, joilla on hyvät kasvunäkymät. Tämän kestäättömän tilanteen korjaamiseksi taajuushyödykkeiden yhdenmukaistaminen on varmistettava

- määrittämällä yhteiset jäsenvaltioihin sovellettavat sääntelyperiaatteet langatonta laajakaistaviestintää varten yhdenmukaistettujen taajuuksien käyttöluoaehtoja määriteltäessä
- antamalla komissiolle toimivalta hyväksyä täytäntöönpanosäädöksiä taajuuksien saatavuuden, käyttöluopien jakamisen ajoituksen ja taajuuksien käyttöluopien voimassaoloajan yhdenmukaistamiseksi.
- luomalla konsultointimekanismi, jonka avulla komissio voi arvioida käyttöluoppiin ja taajuuksien käyttöön liittyviä kansallisia toimenpide-ehdotuksia ja
- yksinkertaistamalla matalatehoisten langattomien laajakaistayhteyksien (WiFi, mikrosolut) käyttöönoton ja tarjoamisen edellytyksiä kilpailun lisäämiseksi ja verkon ruuhkautumisen vähentämiseksi.

2 jakso (17–20 artikla):

Yhdenmukaistettu ja korkealaatuinen virtuaalinen kiinteiden verkkojen käyttöoikeus helpottaisi rajatylittävien palvelujen markkinoilletuloa ja niiden tarjontaa yrittäjien ja

loppukäyttäjien hyödyksi sekä edistäisi kilpailua ja investointeja. Tällä hetkellä virtuaaliset kiinteän verkon käyttöoikeustuotteet määritellään eri tavoin eri puolilla EU:ta. Virtuaalinen kiinteiden verkkojen käyttöoikeus rajatylittävien palvelujen tarjoamiseksi yhdenmukaistetaan seuraavin keinoin:

- Määritellään EU:n tasolla yhdenmukaistettujen virtuaalisten laajakaistatuotteiden yhteiset ominaisuudet (virtuaalinen eriyttäminen, IP-bittivirta ja kiinteiden yhteyksien paikallisosat) silloin, kun merkittävässä markkina-asemassa oleva operaattori määrätään myöntämään ko. oikeus.
- Kansalliset sääntelyviranomaiset puolestaan veloitetaan korjaavia sääntelytoimenpiteitä asettaessaan ottamaan huomioon tällaisten yhdenmukaistettujen laajakaistatuotteiden käyttöönotto niin, että otetaan asianmukaisesti huomioon nykyinen infrastruktuurikilpailu ja investoinnit sekä yleiset oikeasuhteisuutta koskevat vaatimukset. Päätöskäytäntö on otettu huomioon ehdotuksen säännöksessä, jossa seuraavan sukupolven NGA-verkkojen tukkutason hintavalvontavelvoitteiden huomioon ottaminen yhdistetään vaihtoehtoisten infrastruktuurien luomaan kilpailupaineeseen, tehokkaisuuteen takuisiin syrjimättömästä käyttöoikeudesta ja vähittäismarkkinoiden hintojen, valikoiman ja laadun kilpailun tasoon.
- Tarjotaan sähköisen viestinnän palveluntarjoajille oikeus kohtuullisin ehdoin tarjota ja saada käyttöönsä yhdenmukaistettuja laatuvarmistettuja liityntätuotteita uudentyypisten verkkopalvelujen mahdollistamiseksi.

Loppukäyttäjien oikeudet (IV luku, 21–29 artikla)

Sekä sähköisen viestinnän tarjoajat että loppukäyttäjät joutuvat noudattamaan Euroopassa epäjohtonmukaista loppukäyttäjien oikeuksia koskevaa sääntelyä, mikä johtaa erilaiseen suojan tasoon ja erilaisten sääntöjen mosaiikkiin jäsenvaltioissa. Tällainen epäyhtenäisyys on kallista operaattoreille ja epätydyttävää loppukäyttäjille, ja viime kädessä se estää palvelujen tarjoamisen valtioiden rajojen yli ja vähentää loppukäyttäjien halukkuutta käyttää niitä. Asianmukaisen kuluttajansuojan luomiseksi kaikkialle EU:hun loppukäyttäjien oikeuksia koskevat säännöt yhdenmukaistetaan. Tähän kuuluvat seuraavat seikat:

- Syrjimättömyys tiettyjen kotimaan ja EU:n sisäisen (kansainvälisen) viestinnän välillä (elleivät erot ole objektiivisesti perusteltuja)
- Pakolliset ennen sopimuksen tekoa annettavat tiedot ja sopimusta koskevat tiedot
- Avoimuuden lisääminen ja välineet, joiden avulla jättilaskut voidaan välttää
- Oikeus sopimuksen irtisanomiseen kuuden kuukauden jälkeen ilman kustannuksia (päätelaitteiden jäännösarvoa tai muita tarjousetuja lukuun ottamatta),
- Palveluntarjoajien velvollisuus tarjota esteetön pääsy kaikkeen sisältöön, sovelluksiin tai palveluihin – tätä kutsutaan myös verkon neutraaliudeksi. Tällöin säännellään operaattorien suorittamia tietoliikenteen hallintatoimia yleiseen internet-yhteyteen liittyen. Samalla selvennetään laadukkaampien erikoistuneiden palvelujen oikeudellista kehystä.

Palveluntarjoajan vaihtamisen helpottaminen (V luku, 30 artikla)

Paremmat palveluntarjoajan vaihtamista koskevat säännöt edistävät markkinoille pääsyä ja sähköisen viestinnän tarjoajien välistä kilpailua ja mahdollistavat sen, että loppukäyttäjät

voivat valita nykyistä helpommin palveluntarjoajan, joka parhaiten vastaa heidän erityistarpeisiinsa. Näin ollen säädetään palveluntarjoajan vaihtamiseen sovellettavista yhdenmukaistetuista periaatteista, kuten kustannuslähtöisyydestä, vastaanottavan operaattorin johtamasta menettelystä ja siirtävän operaattorin kanssa tehdyn sopimuksen automaattisesta päättymisestä.

Organisatoriset ja loppusäännökset (VI luku, artikkelat 31–40)

Tähän lukuun sisältyvät toimivaltaisten kansallisten viranomaisten seuraamusvaltuuksia koskevat yleiset säännökset sekä komission valtuudet antaa delegoituja ja täytäntöönpanosäädöksiä.

Niin ikään säädetään muutoksista puitedirektiiveihin sekä verkkovierailuasetuksiin ja Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelintä (BEREC) koskevaan asetukseen. Muutoksilla pyritään ennen kaikkea – kun otetaan huomioon markkinoiden ennakkosääntely ja se, että kansalliset sääntelyviranomaiset vastaavat jatkossakin (kansallisista) markkinoista – edistämään kansallisten sääntelyviranomaisten markkina-arvioiden ja niiden EU-valtuutuksen haltijoille asettamien sääntelyvelvoitteiden vakautta ja johdonmukaisuutta eri puolilla EU:ta sen välttämiseksi, että palveluntarjoajille asetetaan erilaisia velvoitteita saman markkinahäiriön poistamiseksi kaikissa niissä jäsenvaltioissa, joissa ne toimivat. Tätä varten säädetään komission oikeudesta vaatia EU-valtuutuksen omaaville yrityksille asetettujen korjaavien toimenpiteiden poistamista sekä oikeusvarmuudesta liittyen niiden markkinoiden määrittämisperusteisiin, joihin sovelletaan tällaisia ennakkosääntelyllisiä korjaavia velvoitteita, ottaen huomioon samalla OTT-palveluntarjoajien (jotka tarjoavat vastaavia palveluja avoimen internetin kautta) taholta tulevan kilpailupaineen.

Vaikka kolmas verkkovierailuasetus lisää kilpailua markkinoilla, sen yksin ei odoteta luovan tilannetta, jossa asiakkaat voivat ulkomailla matkustaessaan luottavaisesti jatkaa samaa kulutuskäyttäytymistä kuin kotimaassa – eli siis tekevän lopun verkkovierailumaksuista kaikkialla Euroopassa. Siksi verkkovierailuista säädetään verkkovierailuasetukseen perustuvassa 33 artiklassa, joka pitää sisällään kannustimia operaattoreille verkkovierailujen tarjoamiseen kotimarkkinoiden hintatasolla. Ehdotuksella otetaan käyttöön matkaviestinoperaattoreille tarkoitettu vapaaehtoinen mekanismi sellaisten kahden- tai monenvälisen verkkovierailusopimusten tekemiseksi, joiden ansiosta ne voivat internalisoida tukkutasen verkkovierailukustannukset ja ottaa asteittain heinäkuuhun 2016 mennessä käyttöön verkkovierailupalvelut kotimarkkinoiden hintatasolla, mikä vähentää arbitraasihinnointelua. Kahden- tai monenväliset verkkovierailusopimukset eivät ole mikään uusi asia markkinoilla. Verkkovierailusopimuksissa niiden osapuolet tarjoavat (kilpailulainsäädäntöä noudattaen) verkkovierailuja keskenään ja saavuttavat näin mittakaavaetuja. Nyt annettavassa ehdotuksessa edellytetään, että tällaiset sopimukset on ilmoitettava niiden avoimuuden parantamiseksi. Vapaaehtoisen mekanismin tarkoitus on siirtää tällaiset mittakaavaedut kuluttajille niin, että verkkovierailupalvelut tarjotaan kotimaan hintatasolla sellaisin edellytyksin, joilla varmistetaan, että verkkovierailut kattavat koko unionin ja että kuluttajat kaikkialla unionissa hyötyvät mahdollisimman pian tällaisista tarjouksista. Ehdotuksessa huolehditaan samaan aikaan myös tarvittavasta tasapainosta, jotta operaattorit voivat mukauttaa vähittäistarjouksensa ja taata asteittain sen, että niiden koko asiakaskunta hyötyy niistä. Ilman kahden- tai monenvälisiä verkkovierailusopimuksia ei ole realistista odottaa, että yksittäiset operaattorit kykenisivät tarjoamaan verkkovierailuja kotimaan hintatasolla kaikkialla unionissa suunnitellussa aikataulussa.

Lisäksi BEREC-asetukseen on tarpeen tehdä muutoksia BERECin vakauden lisäämiseksi ja sen nostamiseksi strategisempaan asemaan, muun muassa nimittämällä elimelle puheenjohtaja kolmivuotistoimikausiksi.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotuksella ei ole vaikutuksia unionin talousarvioon.

Ehdotuksella asetuksen (EY) N:o 1211/2009 muuttamisesta ei ole vaikutuksia henkilöstötaulukkaan sisältyvien virkojen/toimien lukumäärään tai BERECin virastolle suoritettavaan EU:n rahoitusosuuteen. Se on myös komission tiedonannossa Euroopan parlamentille ja neuvostolle COM(2013)519 final esitettyjen määrien mukainen.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

eurooppalaisia sähköisen viestinnän sisämarkkinoita ja koko Euroopan yhteen liittämistä koskevista toimenpiteistä sekä direktiivien 2002/20/EY, 2002/21/EY ja 2002/22/EY ja asetusten (EY) N:o 1211/2009 ja (EU) N:o 531/2012 muuttamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 114 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksityksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon¹²,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon¹³,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Euroopan on hyödynnettävä kaikki kasvun lähteet kriisistä selviytymiseksi, työpaikkojen luomiseksi ja kilpailukykyä palauttamiseksi. Kasvun elvyttäminen ja työpaikkojen luominen unionissa on Eurooppa 2020 -strategian tavoite. Vuoden 2013 keväällä kokoontunut Eurooppa-neuvosto korosti digitaalisten sisämarkkinoiden merkitystä kasvuun ja kehotti ryhtymään konkreettisiin toimenpiteisiin tieto- ja viestintätekniikan (TVT) sisämarkkinoiden luomiseksi mahdollisimman pian. Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden ja tämän kehotuksen mukaisesti tämän asetuksen tarkoituksena on luoda sähköisen viestinnän sisämarkkinat täydentämällä ja mukauttamalla unionin nykyistä sähköisen viestinnän sääntelyjärjestelmää.
- (2) Jo Euroopan digitaalistrategiassa, joka on yksi Eurooppa 2020 -strategian lippulaivahankkeista, katsottiin tieto- ja viestintätekniikan ja verkkoyhteyksien olevan välttämätön perusta unionin talouden ja yhteiskunnan kehitykselle. Jotta Eurooppa voisi saada täyden hyödyn digitalisoitumiskehityksestä, tarvitaan koko unionin ja kaikki toimialat kattavat sähköisen viestinnän dynaamiset sisämarkkinat. Tällaiset todelliset viestinnän sisämarkkinat toimivat innovatiivisen ja ”älykkään” digitaalisen talouden selkärangana sekä ovat perusta digitaalisille sisämarkkinoille, joilla verkkopalveluja voidaan vapaasti tarjota rajojen yli.

¹² EUVL C [...], [...], s. [...].

¹³ EUVL C [...], [...], s. [...].

- (3) Saumattomilla sähköisen viestinnän sisämarkkinoilla olisi taattava vapaus tarjota sähköisiä viestintäverkkoja ja palveluja kaikille asiakkaille unionissa sekä jokaisen loppukäyttäjän oikeus valita paras markkinoilla saatavilla oleva tarjous, eikä tätä saisi haitata markkinoiden epäyhtenäisyys eri puolin kansallisia rajoja. Nykyisessä sähköisen viestinnän sääntelyjärjestelmässä ei puututa kattavasti tähän hajanaisuuteen: yleisvaltuutusjärjestelmät ovat kansallisia, eivät unionin laajuisia, jäsenvaltioissa on omat taajuuksien jakotavat, sähköisten viestintäpalvelujen tarjoajien käytettävissä on eri jäsenvaltioissa erilaisia käyttöoikeustuotteita ja käytössä on erilaisia alakohtaisia kuluttajansuojasääntöjä. Monissa tapauksissa unionin säännöillä määritellään vain perustaso, ja säännöt pannaan täytäntöön eri tavoin eri jäsenvaltioissa.
- (4) Todellisten sähköisen viestinnän sisämarkkinoiden olisi edistettävä kilpailua, investointeja ja innovaatioita uusien ja parempien verkkojen ja palvelujen alalla sekä edistää markkinoiden yhdentymistä ja rajatylittävien palvelujen tarjontaa. Niiden pitäisi näin ollen edesauttaa toteuttamaan Euroopan digitaalistrategian kunnianhimoiset nopeisiin laajakaistayhteyksiin liittyvät tavoitteet. Digitaalisten infrastruktuurien ja palvelujen yhä laajemman saatavuuden pitäisi puolestaan lisätä kuluttajien valinnanvaraa, parantaa palvelujen laatua ja lisätä sisällön moninaisuutta sekä tukea osaltaan alueellista ja sosiaalista koheesiota ja helpottaa liikkuvuutta koko unionissa.
- (5) Sähköisen viestinnän sisämarkkinoista saatavien hyötyjen odotetaan ulottuvan koko digitaaliseen ekosysteemiin, johon kuuluvat unionin laitevalmistajat, sisällön ja sovellusten tarjoajat ja koko talous aina pankkialasta autoteollisuuteen, logistiikkaan, vähittäiskauppaan, energiaan ja liikenteeseen, eli aloihin, joilla tuottavuuden lisääminen perustuu verkkoyhteyksien saatavuuteen ja esimerkiksi ajasta ja paikasta riippumattomiin pilvipalvelusovelluksiin, esineiden verkottamiseen tai mahdollisuuksiin integroida palveluntarjontaa yrityksen eri osissa. Myös viranomaisten ja terveydenhuoltosektorin odotetaan hyötyvän sähköisten viranomaispalveluiden ja terveydenhuollon sähköisten palvelujen valikoiman laajentuessa. Sähköisen viestinnän sisämarkkinoilla niin ikään kulttuurisisällön ja -palvelujen tarjonta ja kulttuurinen monimuotoisuus ylipäättään lisääntynee. Sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen avulla tarjottavien tiedonsiirtoyhteyksien merkitys koko taloudelle ja yhteiskunnalle on niin suuri, että perusteettomia alakohtaisia sääntely- ja muita rasitteita olisi vältettävä.
- (6) Tämän asetuksen tarkoituksena on sähköisen viestinnän sisämarkkinoiden toteuttaminen kolmen laajan ja läheisesti toisiinsa liittyvän toimintalinjan avulla. Ensinnäkin asetuksella olisi varmistettava vapaus tarjota maiden ja verkkojen rajatylittäviä sähköisen viestinnän palveluja eri jäsenvaltioissa ottamalla käyttöön EU-valtuutus, jolla luodaan edellytykset alakohtaisen sääntelyn sisällön ja täytäntöönpanon yhdenmukaisuuden ja ennustettavuuden lisäämiselle koko unionin alueella. Toiseksi on tarpeen varmistaa, että rajatylittävän sähköisen viestinnän verkkojen ja palveluntarjonnan kannalta olennaisiin hyödykkeisiin liittyvät ehdot ja edellytykset ovat huomattavasti nykyistä yhdenmukaisempia ei ainoastaan langattomassa laajakaistaviestinnässä, jossa sekä luvanvaraiset että toimiluvista vapautetut taajuudet ovat avainasemassa, vaan myös kiinteissä yhteyksissä. Kolmanneksi tällä asetuksella olisi liiketoimintaolosuhteiden yhdenmukaistamiseksi ja kansalaisten digitaalipalveluja kohtaan tuntemaan luottamuksen luomiseksi yhdenmukaistettava loppukäyttäjien ja erityisesti kuluttajien suojelua koskevia sääntöjä. Tällaisia ovat muun muassa syrjimättömyyttä, sopimustietoja sekä sopimuksen irtisanomista ja palveluntarjoajan vaihtamista koskevat säännöt niiden

sääntöjen lisäksi, jotka koskevat verkkosisältöjen, sovellusten ja palvelujen saatavuutta ja liikenteenhallintaa ja jotka hyödyttävät loppukäyttäjiiä ja takaavat samanaikaisesti sen, että internetin ekosysteemi toimii jatkossakin innovoinnin lähteenä. Lisäksi verkkovierailuja koskevien uudistusten ansiosta kuluttajien pitäisi voida turvallisesti mielin käyttää verkkoa matkustaessaan EU:n alueella, ja ajan mittaan niiden pitäisi johtaa yhdenmukaisiin hinnoittelu- ja muihin ehtoihin unionissa.

- (7) Tällä asetuksella olisi näin ollen täydennettävä unionin nykyistä sääntelykehystä (Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/19/EY¹⁴, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/20/EY¹⁵, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/21/EY¹⁶, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/22/EY¹⁷, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/58/EY¹⁸, komission direktiivi 2002/77/EY¹⁹ sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1211/2009²⁰, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 531/2012²¹ ja Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 243/2012/EU²²) ja nykyistä unionin lainsäädännön mukaista kansallista lainsäädäntöä niin, että luodaan erityiset oikeudet ja velvollisuudet sekä sähköisen viestinnän tarjoajille että loppukäyttäjille ja tehdään tämän edellyttämät muutokset voimassa oleviin direktiiveihin sekä asetukseen (EU) n:o 531/2012 nykyistä suuremman yhdenmukaisuuden sekä kilpailulle avoimempien sisämarkkinoiden edellyttämien tiettyjen merkittävien muutosten varmistamiseksi.
- (8) Tässä asetuksessa säädetyt toimenpiteet ovat teknologianeutraaliuden periaatteen mukaisia, toisin sanoen niissä ei edellytetä käytettäväksi tai suosita mitään tietyn tyyppistä tekniikkaa.
- (9) Sähköisen viestinnän tarjoamiseen valtioiden rajojen yli liittyä edelleen suurempia rasitteita kuin sen tarjoamiseen kansallisten rajojen sisällä. Rajatylittävien palvelujen tarjoajien on muun muassa edelleen tehtävä ilmoituksia ja maksettava maksuja erikseen jokaisessa vastaanottavassa jäsenvaltiossa. EU-valtuutuksen haltijoihin sovellettaisiin vain yhtä ainoaa ilmoitusjärjestelmää siinä jäsenvaltiossa, jossa niillä on

¹⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/19/EY, annettu 7 päivänä maaliskuuta 2002, sähköisten viestintäverkkojen ja niiden liitännäistoimintojen käyttöoikeuksista ja yhteenliittämisestä (käyttöoikeusdirektiivi) (EYVL L 108, 24.4.2002, s. 7).

¹⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/20/EY, annettu 7 päivänä maaliskuuta 2002, sähköisiä viestintäverkkoja ja -palveluja koskevista valtuutuksista (valtuutusdirektiivi) (EYVL L 108, 24.4.2002 s. 21).

¹⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/21/EY, annettu 7 päivänä helmikuuta 2002, sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen yhteisestä sääntelyjärjestelmästä (puitedirektiivi) (EYVL L 108, 24.4.2002, s. 33).

¹⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/22/EY, annettu 7 päivänä maaliskuuta 2002, yleispalvelusta ja käyttäjien oikeuksista sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen alalla (yleispalveludirektiivi) (EYVL L 108, 24.4.2002, s. 51).

¹⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/58/EY, annettu 12 päivänä heinäkuuta 2002, henkilötietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän alalla (sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivi) (EYVL L 201, 31.7.2002, s. 37).

¹⁹ Komission direktiivi 2002/77/EY, annettu 16 päivänä syyskuuta 2002, kilpailusta sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen markkinoilla (EYVL L 249, 17.9.2002, s. 21).

²⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1211/2009, annettu 25 päivänä marraskuuta 2009, Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelimen (BEREC) ja viraston perustamisesta (EUVL L 337, 18.12.2009, s. 1).

²¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 531/2012, annettu 13 päivänä kesäkuuta 2012, verkkovierailuista yleisissä matkaviestinverkoissa unionin alueella (EUVL L 172, 30.6.2012, s. 10).

²² Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 243/2012/EU, annettu 14 päivänä maaliskuuta 2012, monivuotisen radiotaajuuspoliittisen ohjelman perustamisesta (EUVL L 81, 21.3.2012, s. 7).

pääasiainen toimipaikka (kotijäsenvaltio), mikä vähentää rajatylittävää toimintaa harjoittavien operaattoreiden hallinnollista taakkaa. EU-valtuutusta sovellettaisiin kaikkiin yrityksiin, jotka tarjoavat tai aikovat tarjota sähköisiä viestintäverkkoja ja -palveluja useammassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa. Valtuutuksen turvin niillä olisi oikeus tarjota sähköisiä viestintäpalveluja ja -verkkoja tämän asetuksen mukaisesti missä tahansa jäsenvaltiossa. EU-valtuutuksen, jossa määritellään kotijäsenvaltiossa myönnettävän yleisvaltuutuksen perusteella sähköisen viestinnän palveluja eri jäsenvaltioissa tarjoaviin operaattoreihin sovellettavat oikeudelliset puitteet, pitäisi tehokkaasti taata vapaus tarjota sähköisiä viestintäpalveluja ja -verkkoja koko unionin alueella.

- (10) Sähköisten viestintäpalvelujen ja -verkkojen tarjonta rajojen yli voi muodoltaan vaihdella useiden tekijöiden mukaan, kuten verkko- tai palvelutyypin, tarvittavan fyysisen infrastruktuurin laajuuden tai eri jäsenvaltioissa olevien tilaajien lukumäärän mukaan. Aikomus tarjota rajatylittäviä sähköisen viestinnän palveluja tai ylläpitää sähköistä viestintäverkkoa useammassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa voidaan osoittaa eri tavoin, esimerkiksi neuvottelemalla sopimuksia tietyn jäsenvaltion verkkoon pääsystä tai markkinoimalla palveluja internetissä kohdejäsenvaltion kielellä.
- (11) Eurooppalaiseen sähköisen viestinnän tarjoajaan sovellettavan sääntelyjärjestelmän olisi oltava neutraali suhteessa kaupallisiin valintoihin, jotka ovat toimintojen ja toiminnan järjestämisen perustana eri jäsenvaltioissa, eli siihen, miten tarjoaja päättää ylläpitää sähköisiä viestintäverkkoja tai tarjota sähköisen viestinnän palveluja yli rajojen. Näin ollen yrityksen yhtiörakenteesta riippumatta eurooppalaiseen sähköisen viestinnän tarjoajan kotijäsenvaltion olisi katsottava olevan se jäsenvaltio, jossa sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen tarjoamiseen liittyvät strategiset päätökset tehdään.
- (12) EU-valtuutuksen olisi perustuttava kotijäsenvaltiossa annettavaan yleisvaltuutukseen. Siihen ei saisi soveltaa jonkin muun kansallisen lainsäädännön, joka ei koske erityisesti sähköisen viestinnän alaa, mukaisesti jo sovellettavia ehtoja. Lisäksi eurooppalaisiin sähköisen viestinnän tarjoajiin olisi sovellettava myös tämän asetuksen ja asetuksen (EU) N:o 531/2012 säännöksiä.
- (13) Useimmat alakohtaiset ehdot, jotka koskevat esimerkiksi pääsyä verkkoihin tai verkkojen turvallisuutta ja eheyttä tai hätäpalvelujen käyttömahdollisuutta, ovat vahvasti sidoksissa paikkaan, jossa verkko sijaitsee tai palvelua tarjotaan. Näin ollen eurooppalaiseen sähköisen viestinnän tarjoajaan voidaan soveltaa niissä jäsenvaltioissa, joissa se toimii, sovellettavia ehtoja, siltä osin kuin tässä asetuksessa ei muuta säädetä.
- (14) Jos jäsenvaltiot vaativat alalta rahoitusosuutta yleispalveluvelvoitteiden ja kansallisten sääntelyviranomaisten hallinnollisten kulujen rahoittamiseksi, maksujen jakamisen perusteiden ja menettelyjen on oltava tasapuolisia ja oikeasuhteisia ja eurooppalaisia sähköisen viestinnän tarjoajia syrjimättömiä, jotta ei estetä erityisesti uusien tulokkaiden ja pienten operaattoreiden pääsyä rajatylittäville markkinoille; Näin ollen yksittäisten yritysten rahoitusosuutta määritettäessä olisi otettava huomioon yrityksen markkinaosuus, eli sen liikevaihto kyseisessä jäsenvaltiossa, ja siihen olisi sovellettava *de minimis* -kynnystä.
- (15) On tarpeen varmistaa, että samankaltaisissa olosuhteissa jäsenvaltiot eivät kohtele syrjivästi mitään eurooppalaisen sähköisen viestinnän tarjoajaa ja että sisämarkkinoilla sovelletaan yhdenmukaisia sääntelykäytäntöjä, erityisesti siltä osin kuin on kyse direktiivin 2002/21/EY 15 tai 16 artiklan tai direktiivin 2002/19/EY 5 tai 8 artiklan

soveltamisalaan kuuluvista toimenpiteistä. Eurooppalaisilla sähköisen viestinnän tarjoajilla olisi näin ollen oltava oikeus siihen, että objektiivisesti vastaavassa tilanteessa eri jäsenvaltiot kohtelevat niitä yhdenvertaisesti, jotta mahdollistetaan yhdentyneemmät monta aluetta kattavat toiminnot. Lisäksi käytössä olisi oltava erityisiä menettelyjä unionin tasolla direktiivin 2002/21/EY 7 a artiklassa tarkoitettujen korjaavia toimenpiteitä koskevien päätösluonnosten tarkastelua varten, jotta vältettäisiin perusteettomat erot eri jäsenvaltioiden eurooppalaisille sähköisen viestinnän tarjoajille asettamissa velvoitteissa.

- (16) Sääntely- ja valvontavaltuudet olisi jaettava asianmukaisesti eurooppalaisen sähköisen viestinnän tarjoajan kotijäsenvaltion ja kaikkien vastaanottavien jäsenvaltioiden kesken markkinoille pääsyn esteiden vähentämiseksi; samalla olisi varmistettava, että sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen tarjoamiseen sovellettavat ehdot pannaan asianmukaisesti täytäntöön. Näin ollen kansallisten sääntelyviranomaisten olisi valvottava, että niiden alueella sovellettavia ehtoja noudatetaan unionin lainsäädännön mukaisesti, mihin kuuluu tarvittaessa seuraamuksista ja väliaikaisista toimista määrääminen, mutta ainoastaan kotijäsenvaltion kansallisella sääntelyviranomaisella olisi oltava oikeus peruuttaa määrääjäksi tai kokonaan eurooppalaisen sähköisen viestinnän tarjoajan oikeudet tarjota sähköisiä viestintäverkkoja ja -palveluja koko unionissa tai sen osassa.
- (17) Radiotaajuudet ovat julkinen hyödyke sekä matkaviestinnän, langattoman laajakaistaviestinnän ja satelliittiviestinnän sisämarkkinoiden kannalta keskeinen resurssi unionissa. Langattoman laajakaistaviestinnän kehittäminen edistää Euroopan digitaalistrategian täytäntöönpanoa ja erityisesti tavoitetta taata vähintään siirtonopeudella 30 Mbit/s toimiva laajakaista kaikille EU:n kansalaisille vuoteen 2020 mennessä sekä tavoitetta varmistaa, että unionissa ovat käytössä nopeimmat mahdolliset laajakaistayhteydet ja suurin mahdollinen laajakaistakapasiteetti. Unioni on kuitenkin jäänyt maailman muiden merkittävien alueiden jälkeen – Pohjois-Amerikan, Afrikan ja eräiden Aasian osien – viimeisimmän sukupolven langattomien laajakaistatekniikoiden käyttöönotossa ja yleistymisessä, jotka ovat edellytyksenä näiden tavoitteiden saavuttamiselle. 800 MHz taajuusalueen hyödyntämisen salliminen ja sen vapauttaminen langatonta laajakaistaviestintää varten etenee hitaasti: yli puolet jäsenvaltioista on hakenut poikkeusta tai muuten ei ole vapauttanut taajuuksia Euroopan radiotaajuuspoliittisen ohjelmasta annetussa parlamentin ja neuvoston päätöksessä N:o 243/2012/EU²³ vahvistetussa määrääjassa. Tämä osoittaa, että kiireellisiä toimia tarvitaan jo nykyisen radiotaajuuspoliittisen ohjelman kaudella. Unionin toimenpiteet, joilla pyritään yhdenmukaistamaan radiotaajuuksien saatavuuden ehtoja ja taajuuksien tehokasta käyttöä langatonta laajakaistaviestintää varten Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 676/2002/EY²⁴ nojalla eivät ole olleet riittäviä ratkaisemaan tätä ongelmaa.
- (18) Erilaisten kansallisten toimintatapojen soveltaminen aiheuttaa epä johdonmukaisuutta ja sisämarkkinoiden pirstoutumista, jotka estävät unionin laajusten palvelujen käyttöönoton ja langattoman laajakaistaviestinnän sisämarkkinoiden toteuttamisen. Tämä voi luoda eriarvoiset mahdollisuudet hyödyntää tällaisia palveluja, estää

²³ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 243/2012/EU, annettu 14 päivänä maaliskuuta 2012, monivuotisen radiotaajuuspoliittisen ohjelman perustamisesta (EUVL L 81, 21.3.2012).

²⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 676/2002/EY, tehty 7 päivänä maaliskuuta 2002, Euroopan yhteisön radiotaajuuspolitiikan sääntelyjärjestelmästä (radiotaajuuspäätös) (EYVL L 108, 24.4.2002, s. 1).

kilpailua eri jäsenvaltioihin sijoittautuneiden yritysten välillä ja tukahduttaa investoinnit edistyneempiin verkkoihin ja tekniikoihin sekä innovatiivisten palvelujen syntymisen, ja siten riistää kansalaisilta ja yrityksiltä mahdollisuuden korkeatasoisiin paikkaan riippumattomiin integroituihin palveluihin ja langatonta laajakaistaa tarjoavilta operaattoreilta mahdollisuuden tehokkuuden kasvattamiseen laajamittaisten yhdennettyjen toimintojen avulla. Sen vuoksi radiotaajuuksien osoittamisen tiettyjä näkökohtia koskevilla unionin tason toimilla olisi tuettava edistyneiden langattoman laajakaistaviestinnän palvelujen laajan ja yhdennetyn kattavuuden kehittymistä koko unionissa. Samalla jäsenvaltioilla olisi edelleen oltava oikeus järjestää radiotaajuuksiensa käyttö yleiseen järjestykseen ja turvallisuuteen sekä puolustukseen liittyviä tarkoituksia varten.

- (19) Sähköisten viestintäpalvelujen tarjoajien, matkaviestintäoperaattoreiden tai niiden yhteenliittymien olisi voitava yhdessä järjestää valtaosan unionin alueesta kattava tehokas ja kohtuuhintainen peitto loppukäyttäjien pitkän aikavälin hyödyksi, ja käyttää näin ollen radiotaajuuksia useissa jäsenvaltioissa vastaavilla ehdoilla, menettelyillä, kustannuksilla, aikataululla ja kestolla yhdenmukaistetuilla taajuuskaistoilla ja täydentävillä radiotaajuuspaketeilla, kuten matalampien ja korkeampien taajuuksien yhdistelmillä sekä tiheään että harvaan asuttujen alueiden kattamiseksi. Koordinointia ja yhdenmukaisuutta parantavat aloitteet lisäisivät myös verkkoinvestointiympäristön ennakoitavuutta. Ennakoitavuutta parantaisi suuresti myös radiotaajuuksien käyttöluopien pitkään voimassaoloaikaan tähtäävä selkeä politiikka – tämän kuitenkin rajoittamatta näiden lupien määräämätöntä luonnetta eräissä jäsenvaltioissa – jonka tukena sovellettaisiin tällaista lupaa edellyttävien taajuuksien tai niiden osan siirtoja, vuokraamista ja yhteiskäyttöä koskevia selkeitä sääntöjä.
- (20) Radiotaajuuksien käyttöluopien koordinointia ja johdonmukaisuutta olisi parannettava ainakin sellaisten taajuuskaistoja osalta, jotka on yhdenmukaistettu kiinteää langatonta, liikkuvaa ja mobiililaajakaistaviestintää varten. Näihin kuuluvat kansainvälisen televiestintäliiton ITUn tasolla kansainvälisen matkaviestinnän (International Mobile Telecommunications, IMT) edistyneille järjestelmille määritellyt taajuuskaistat sekä langattomissa lähiverkoissa (RLAN) käytetyt taajuuskaistat, kuten 2,4 GHz:n ja 5 GHz:n taajuuskaistat. Koordinoinnin ja johdonmukaisuuden parantaminen olisi ulotettava koskemaan myös taajuuskaistoja, jotka voidaan tulevaisuudessa yhdenmukaistaa langatonta laajakaistaviestintää varten, kuten Euroopan radiotaajuuspoliittisen ohjelmasta annetun parlamentin ja neuvoston päätöksen 3 b artiklassa säädetään ja radiotaajuuspolitiikkaa käsittelevän ryhmän 13. kesäkuuta 2013 hyväksytyssä lausunnossa ”Strategic challenges facing Europe in addressing the growing radio spectrum demand for wireless broadband” suositellaan. Tällaisia ovat lähitulevaisuudessa 700 MHz:n, 1,5 GHz:n ja 3,8–4,2 GHz:n taajuuskaistat.
- (21) Erilaisten kansallisten radiotaajuuksien osoittamismenettelyjen keskinäistä yhdenmukaisuutta voidaan parantaa antamalla seuraaviin seikkoihin liittyviä kriteereitä koskevia selkeämpiä säännöksiä: valtuutusmenettelyjen aikataulu; käyttöluopien voimassaoloaika, maksut ja maksuehdot; kapasiteetti- ja kattavuusvaatimukset; lupamenettelyn kattamien taajuusalueiden ja taajuuslohkojen määrittely; objektiiviset kynnysarvoja koskevat vaatimukset tehokkaan kilpailun edistämiseksi; taajuuksien käyttöluopien kaupattavuuden ehdot, taajuuksien yhteiskäyttöehdot mukaan luettuina.
- (22) Taloudellisen rasiinien rajoittaminen siihen, mitä optimaalinen taajuuksien hallinta edellyttää, sekä välittömien maksujen ja kausittaisen maksujen tasapainottaminen

kannustaisi infrastruktuuri-investointeihin ja teknologian käyttöönottoon sekä toisi tämän myötä kustannusetuja loppukäyttäjille.

- (23) Yhdenmukaisempi radiotaajuuksien osoittaminen ja siitä seuraava langattoman laajakaistan käyttöönotto koko unionin alueella edesauttaisi mittakaavaetujen saavuttamista liitännäisaloilla, kuten verkkolaitteiden ja päätelaitteiden valmistusteollisuudessa. Kyseiset toimialat voisivat puolestaan nykyistä paremmin ottaa huomioon radiotaajuuksien käyttöä koskevat unionin aloitteet ja politiikat. Sen vuoksi olisi luotava radiotaajuuksien osoittamisaikataulujen yhdenmukaistamismenettely sekä määritettävä taajuuskaistojen käyttöluville vähimmäisvoimassaoloaika tai yhteinen voimassaoloaika.
- (24) Muiden langatonta laajakaistaa varten osoitettujen taajuuksien käyttöluviin mahdollisesti sisältyvien keskeisten ehtojen osalta tässä asetuksessa vahvistettujen sääntelyperiaatteiden ja kriteerien johdonmukaista soveltamista yksittäisissä jäsenvaltioissa edesauttaisi koordinoitimekanismi, jossa komissiolla ja muilla jäsenvaltioilla olisi mahdollisuus esittää etukäteen huomautuksia käyttöluvien myöntämisaikasta tietyssä jäsenvaltiossa ja komissiolla olisi mahdollisuus, muiden jäsenvaltioiden näkemykset huomioon ottaen, estää ehdotuksen täytäntöönpano, jos se vaikuttaa unionin oikeuden vastaiselta.
- (25) Koska radiotaajuuksien kysyntä langatonta laajakaistaa varten on valtavassa kasvussa, olisi edistettävä taajuuksia tehokkaasti langattomiin laajakaistayhteyksiin käytäviä vaihtoehtoisia ratkaisuja. Tällaisia ovat langattoman yhteyden mahdollistavat matalatehoiset ja lyhyellä kantamalla toimivat järjestelmät, kuten langattomien lähiverkkojen nk. hotspot-liityntäpisteet (RLAN, tunnetaan myös nimellä WiFi), sekä matalatehoisten piensoluliityntäpisteiden (femto-, piko- tai metrosolujen) verkot.
- (26) Täydentävät langattomat liityntäjärjestelmät, kuten langattomat lähiverkot, erityisesti julkisesti saatavilla olevat RLAN-liityntäpisteet, tarjoavat enenevässä määrin loppukäyttäjille pääsyä internetiin, antavat matkaviestinoperaattoreille mahdollisuuden purkaa mobiililiikennekuormaa verkoistaan ja käyttävät yhdenmukaistettuja radiotaajuusresursseja edellyttämättä erillistä valtuutusta tai käyttöilupaa.
- (27) Suurinta osaa RLAN-liityntäpisteistä ovat tähän mennessä hyödyntäneet yksityiset käyttäjät kiinteiden laajakaistaliittymiensä paikallisena langattomana jatkeena. Jos loppukäyttäjät jakaisivat oman internet-liittymänsä kapasiteetin rajoissa RLAN-verkkonsa muiden kanssa ja kun tällaisia liityntäpisteitä olisi tarjolla paljon erityisesti tiheään asutuilla alueilla, langaton tiedonsiirtokapasiteetti maksimoitaisiin taajuuksien jälleenkäytön ansiosta ja muodostuisi kustannustehokas täydentävä langaton laajakaistaverkkoinfrastruktuuri, joka olisi muiden loppukäyttäjien käytettävissä. Näin ollen olisi poistettava loppukäyttäjille asetetut käyttäjien omien RLAN-liityntäpisteiden jakamista muiden loppukäyttäjien kanssa ja niihin yhteyden muodostamista koskevat tarpeettomat rajoitukset tai estettävä tällaisten rajoitusten asettaminen.
- (28) Lisäksi RLAN-liityntäpisteiden käyttöönottoa ja yhteenkytkemistä koskevat tarpeettomat rajoitukset olisi niin ikään poistettava. Viranomaiset tai julkisten palvelujen tarjoajat käyttävät yhä enenevässä määrin RLAN-liityntäpisteitä tiloissaan omiin tarkoituksiinsa, esimerkiksi henkilöstön käyttöön, helpottamaan kansalaisten pääsyä paikan päällä kustannustehokkaisiin sähköisiin viranomaispalveluihin tai tukemaan reaaliaikaisten, esimerkiksi julkista liikennettä tai liikenteen hallintaa koskevien älykkäiden julkisten palvelujen tarjoamista. Ne voisivat myös yleisesti tarjota kansalaisille pääsyn tällaisiin liityntäpisteisiin liitännäispalveluna niiden tiloissa

kansalaisille tarjotuille palveluille, ja niiden olisi voitava tehdä näin kilpailua ja julkisia hankintoja koskevien sääntöjen puitteissa. Tarjoajan, joka tarjoaa paikallisliittymän sähköisen viestinnän verkkoihin yksityistiloissa tai yksityistilojen lähellä tai rajoitetulla julkisella alueella toisen, tällaisesta liittynästä riippumattoman toiminnan liitännäispalveluna esimerkiksi silloin, kun jonkin muun kaupallisen toiminnan harjoittaja tarjoaa langattoman lähiverkon hotspot-liityntäpistettä asiakkailleen tai muille alueella liikkuville, ei pitäisi katsoa olevan sähköisen viestinnän tarjoaja.

- (29) Matalatehoiset pienalueen langattomat liityntäpisteet ovat erittäin pieniä ja huomaamattomia kotitalouksien WiFi-reitittimien kaltaisia laitteita. Niiden tekniset ominaisuudet olisi määriteltävä unionin tasolla yleisvaltuutuksella sallittavaa käyttöönottoa ja käyttöä varten erilaisissa paikallisissa yhteyksissä ilman kaavoitus- tai muita lupia koskevia perusteettomia rajoituksia. Niiden toimenpiteiden oikeasuhteisuus, joilla määritellään tällaisen käytön yleisvaltuutuksen piiriin kuulumisen edellytyksenä olevat tekniset ominaisuudet, olisi varmistettava siten, että vaadittavat ominaisuudet ovat huomattavasti rajoitettavampia kuin lähetyshon kaltaisia parametreja koskevissa unionin säännöksissä asetetut enimmäisrajat.
- (30) Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että radiotaajuuksien hallinta kansallisella tasolla ei estä muita jäsenvaltioita käyttämästä radiotaajuuksia, joihin niillä on oikeus, tai noudattamasta sellaisia taajuuskaistoja koskevia velvoitteitaan, joiden käyttö on yhdenmukaistettu unionin tasolla. On tarpeen luoda koordinoitumekanismi radiotaajuuspolitiikkaa käsittelevän ryhmän aikaisempaan toimintaan pohjautuen sen varmistamiseksi, että jokaisella jäsenvaltiolla on tasapuoliset mahdollisuudet käyttää radiotaajuuksia ja että koordinoinnin tulokset ovat johdonmukaisia ja toteuttamiskelpoisia.
- (31) Unionin sääntelyjärjestelmän täytäntöönpanosta saadut kokemukset osoittavat, että nykyiset säännökset, joissa edellytetään sääntelytoimenpiteiden yhdenmukaista soveltamista ja joiden tavoitteena on myötävaikuttaa sisämarkkinoiden kehitykseen, eivät ole riittävästi luoneet kannustimia käyttöoikeustuotteiden suunnitteluun yhdenmukaistettujen standardien ja menettelyjen perusteella erityisesti kiinteiden verkkojen osalta. Operaattoreilla on eri jäsenvaltioissa toimiessaan vaikeuksia löytää tarvittavan laatuista liityntähyödykkeitä oikeantasoisella verkkojen ja palvelujen yhteentoimivuudella, ja jos tällaisia on saatavilla, niiden tekniset ominaisuudet poikkeavat toisistaan. Tämä lisää kustannuksia ja muodostaa esteen palvelujen tarjoamiselle yli kansallisten rajojen.
- (32) Sähköisen viestinnän sisämarkkinoiden yhdentymistä nopeutettaisiin luomalla kehys tiettyjen sellaisten keskeisten tärkeimpiin parametreihin ja vähimmäisominaisuuksiin perustuvien eurooppalaisten virtuaalituotteiden määrittelyä, jotka ovat erityisen tärkeitä sähköisten viestintäpalveluiden tarjoajille niiden tarjotessa rajatylittäviä palveluita ja omaksuessa yleiseurooppalaista toimintastrategiaa ympäristössä, joka yhä kasvavassa määrin perustuu täysin internet-protokollaan.
- (33) Erilaisten virtuaalisten tuotteiden palvelema operatiiviset tarpeet olisi selvitettävä. Eurooppalaisia virtuaalisten laajakaistaverkkojen käyttöoikeustuotteita olisi oltava saatavilla silloin, kun merkittävässä markkina-asemassa olevan operaattorin on edellytetty puitedirektiivin ja käyttöoikeusdirektiivin säännösten mukaisesti tarjoavan pääsyn verkkoonsa säännellyin ehdoin tietyissä liityntäpisteissä. Ensinnäkin tehokasta rajatylittävää markkinoillepääsyä olisi, silloin kun se on markkina-analyysin perusteella tarpeellista ja oikeasuhteista, helpotettava yhdenmukaistetuilla tuotteilla,

jotka mahdollistavat sen, että rajatylittävien palvelujen tarjoaja voi tarjota palvelujaan loppukäyttäjilleen, esimerkiksi eri jäsenvaltioissa toimipaikkoja omaaville yritysasiakkailleen, ennakoitavalla ja riittävällä laadulla. Tällaisten yhdenmukaistettujen tuotteiden olisi oltava saatavilla riittävän pitkän ajan, jotta käyttöoikeutta hakevat toimijat ja palveluntarjoajat voivat suunnitella keskipitkän ja pitkän aikavälin investointejaan.

- (34) Toiseksi pitkälle kehitetyt virtuaaliset käyttöoikeustuotteet, jotka edellyttävät käyttöoikeutta hakevilta toimijoilta suurempia investointeja ja joiden ansiosta ne saavat lähemmäs loppukäyttäjiä ulottuvan käyttöoikeuden ansiosta enemmän määräysvaltaa ja eriytymismahdollisuuksia, ovat ratkaisevassa asemassa kestävän kilpailun edellytysten luomisessa sisämarkkinoilla. Näin ollen myös tällaiset seuraavan sukupolven liittymäverkkojen (Next Generation Access, NGA) keskeiset tukkutason käyttöoikeustuotteet olisi yhdenmukaistettava rajatylittävien investointien helpottamiseksi. Tällaiset virtuaaliset laajakaistaverkkojen käyttöoikeustuotteet olisi suunniteltava siten, että ne vastaavat toiminnallisuudeltaan eriytettyjä fyysisiä tilaajayhteyksiä, jotta voidaan laajentaa niiden tukkutason mahdollisten korjaavien toimenpiteiden valikoimaa, joita kansalliset sääntelyviranomaiset voivat harkita direktiivin 2002/19/EY mukaisessa oikeasuhteisuutta koskevassa arvioinnissaan.
- (35) Kolmanneksi on myös tarpeen määritellä tukkutason yhdenmukaistettu käyttöoikeustuote laajennetulla rajapinnalla tarjottaville kiinteiden vuokrayhteyksien paikallisosille, jotta voidaan mahdollistaa liiketoimintakriittiset liittymäpalvelut kaikkein vaativimmille yrityskäyttäjille.
- (36) Siirryttäessä asteittain täysin internet-protokollaan perustuviin verkkoihin sellaisten eri palveluluokille tarkoitettujen laatuvarmistettujen liittymätuotteiden puute, jotka perustuvat IP-protokollaan ja jotka mahdollistavat tiedonsiirtoyhteydet eri verkkoalueiden ja verkkojen rajojen yli sekä jäsenvaltioiden sisällä että niiden välillä, haittaa sellaisten sovellusten kehittymistä, jotka ovat riippuvaisia pääsystä muihin verkkoihin, mikä puolestaan rajoittaa teknologisia innovaatioita. Lisäksi tilanne estää laatuolosuhteiden varmennettujen IP-pohjaisten verkkojen ja liittymätuotteiden hallinnasta ja tarjonnasta saatavien tehokkuusettujen laajamittaisemman leviämisen. Hyötyjä ovat erityisesti lisääntynyt turvallisuus, luotettavuus ja joustavuus sekä parempi kustannustehokkuus ja lyhyemmät toimitusajat. Hyötyjä saisivat niin operaattorit ja palveluntarjoajat kuin loppukäyttäjätkin. Siksi on tarpeen omaksua näiden tuotteiden suunnittelun ja saatavuuden suhteen yhdenmukaistettu lähestymistapa ja tarvittavat kohtuulliset ehdot, muun muassa mahdollisuudesta sähköisen viestinnän yritysten keskinäiseen pyyntöperusteiseen ristiintarjontaan.
- (37) Kansallisten sääntelyviranomaisten olisi otettava huomioon tämän asetuksen mukaiset eurooppalaiset virtuaaliset laajakaistaverkkojen käyttöoikeustuotteet arvioidessaan, mitkä ovat tarkoituksenmukaisimpia käyttöoikeuksiin liittyviä korjaavia toimenpiteitä, joilla huomattavan markkinavoiman operaattorit veloitetaan sallimaan pääsy verkkoihinsa, mutta vältetään tukkutason käyttöoikeustuotteiden tarpeettomasta lisääntymisestä johtuva liikäsääntely riippumatta siitä, onko käyttöoikeustuotteet määrätty markkina-analyysin perusteella tai muissa olosuhteissa. Eurooppalaisten virtuaalisten käyttöoikeustuotteiden käyttöönoton ei missään tapauksessa pitäisi itsessään johtaa tietyille operaattoreille pakollisiksi määrättävien säänneltyjen käyttöoikeustuotteiden määrän kasvamiseen. Se, että kansallisten sääntelyviranomaisten on arvioitava tämän asetuksen hyväksymisen jälkeen, olisiko nykyisten tukkutason käyttöoikeuksiin liittyvien korjaavien toimenpiteiden sijasta määrättävä eurooppalainen virtuaalinen laajakaistaverkkojen käyttöoikeustuote, sekä

arvioitava eurooppalaisen virtuaalisen laajakaistaverkkojen käyttöoikeustuotteen määräämisen asianmukaisuutta silloin, kun tulevissa markkina-analyyseissä havaitaan huomattava markkinavoima, ei saisi vaikuttaa kansallisten sääntelyviranomaisten velvollisuuteen määrittellä direktiivin 2002/21/EY 16 artiklan mukaisesti asianmukaisin ja oikeasuhteisin keino korjata havaittu kilpailuongelma.

- (38) Sääntelyn ennustettavuuden parantamiseksi lainsäädännössä olisi otettava huomioon myös nykyisen oikeudellisen kehyksen puitteissa kehittyvän päätöksentekokäytännön keskeiset elementit, jotka vaikuttavat ehtoihin, joilla tukkutason käyttöoikeustuotteita, eurooppalaiset virtuaaliset laajakaistaverkkojen käyttöoikeustuotteet mukaan luettuina, asetetaan saataville seuraavan sukupolven liityntäverkkoja varten. Siihen olisi sisällyttävä säännöksiä, joissa tukkutason käyttöoikeuksien markkinoiden analyysia varten ja erityisesti sitä silmällä pitäen, tarvitaanko seuraavan sukupolven liityntäverkkoihin myönnettävän käyttöoikeuden hintavalvontaa, otetaan huomioon vaihtoehtoisten kiinteiden tai langattomien infrastruktuurien aiheuttaman kilpailupaineen, syrjimätöntä pääsyä koskevien tuloksellisten takeiden ja vähittäistason hintojen, valinnanvaran ja laadun suhteen arvioidun vallitsevan kilpailun tason välisten suhteiden merkitys. Jälkimmäinen näkökohta määrittää viime kädessä loppukäyttäjille koituvat hyödyt. Niinpä suorittaessaan direktiivin 2002/21/EY 16 artiklan mukaista tapauskohtaista analyysia ja rajoittamatta huomattavan markkinavoiman arvioinnin tuloksia ja EU:n kilpailusääntöjen soveltamista, kansalliset sääntelyviranomaiset voivat katsoa, että kun markkinoilla on kaksi kiinteää seuraavan sukupolven liityntäverkkoa, markkinaolosuhteet ovat riittävän kilpaillut aikaansaamaan verkkoparannuksia ja kannustamaan kehitystä kohti ultranopeita palveluita, mikä on yksi vähittäismarkkinoiden kilpailun tärkeä parametri.
- (39) On odotettavissa, että lisääntynyt kilpailu sisämarkkinoilla vähentää ajan myötä markkina-analyysiin perustuvaa alakohtaista sääntelyä. Yhtenä sisämarkkinoiden toteuttamisen seurauksena pitäisikin olla lisääntynyt taipumus todelliseen kilpailuun merkityksellisillä markkinoilla, jolloin kilpailulainsäädännön jälkikäteen tapahtuvan soveltamisen katsottaisiin yhä useammin riittävän takaamaan markkinoiden toiminnan. Eri jäsenvaltioiden sääntelyn oikeudellisen selkeyden ja ennakoitavuuden varmistamiseksi olisi vahvistettava selkeät ja sitovat kriteerit, joiden perusteella arvioidaan, onko ennakkosääntelyllisten velvoitteiden asettaminen tietyllä markkinaloilla edelleen perusteltua. Tässä olisi tarkasteltava pullonkaulojen pysyvyyttä ja kilpailunäkymiä ja erityisesti infrastruktuuriin perustuvaa kilpailua samoin kuin vähittäistason kilpailuolosuhteita hinnan, valikoiman ja laadun suhteen, jotka viime kädessä ovat olennaisia loppukäyttäjien sekä EU:n talouden globaalien kilpailukyvyn kannalta. Tämän olisi oltava ennakkosääntelyn piiriin kuuluvien markkinoiden luettelon myöhempien uudelleenarviointien taustalla ja autettava kansallisia sääntelyviranomaisia keskittämään toimiaan sellaisille lohkoille, joilla kilpailu ei vielä ole tehokasta ja toimimaan tässä entistä yhdenmukaisemmin. Todellisten sähköisen viestinnän sisämarkkinoiden luominen voi lisäksi vaikuttaa markkinoiden maantieteelliseen ulottuvuuteen sovellettaessa kilpailuperiaatteisiin perustuvaa alakohtaista sääntelyä sekä itse kilpailuoikeutta.
- (40) Loppukäyttäjien suojaa koskevien alakohtaisten sääntöjen kansallisen täytäntöönpanon erot luovat huomattavia esteitä digitaalisille sisämarkkinoille. Tällaisia ovat etenkin yleisen sähköisen viestinnän tarjoajille, jotka haluavat tarjota palveluja eri jäsenvaltioissa, säännösten noudattamisesta aiheutuvat suuremmat kustannukset. Lisäksi epäyhtenäisyys ja epävarmuus suojelun tasosta eri jäsenvaltioissa heikentävät loppukäyttäjien luottamusta ja vähentää kuluttajien halukkuutta hankkia sähköisen

viestinnän palveluja ulkomailla. Jotta saavutetaan unionin tavoite poistaa sisämarkkinoiden toimintaa haittaavat esteet, on tarpeen korvata nykyiset, toisistaan poikkeavat kansalliset säännökset yhdellä täysin yhdenmukaistetuilla alakohtaisten sääntöjen kokonaisuudella, jolla luodaan korkeatasoinen ja yhtenäinen loppukäyttäjien suoja. Tällainen lainsäädännön täysi yhdenmukaistaminen ei saisi estää yleisen sähköisen viestinnän tarjoajia tarjoamasta loppukäyttäjille sellaisia sopimusjärjestelyjä, joissa on tätä korkeampi suojan taso.

- (41) Koska tällä asetuksella yhdenmukaistetaan vain tiettyjä alakohtaisia sääntöjä, sillä ei pitäisi rajoittaa unionin säädöksillä vahvistettujen yleisten kuluttajansuojasääntöjen tai niitä täytäntöönpanevan kansallisen lainsäädännön soveltamista.
- (42) Tämän asetuksen 4 ja 5 luvuissa loppukäyttäjiiin viittaavia säännöksiä olisi sovellettava kuluttajien lisäksi myös muihin loppukäyttäjiryhmiin, ensisijaisesti mikroyrityksiin. Muiden loppukäyttäjien kuin kuluttajien olisi pyynnöstä saatava erikseen tehtävällä sopimuksella lupa poiketa joistakin säännöksistä.
- (43) Sähköisen viestinnän sisämarkkinoiden toteuttaminen edellyttää myös esteiden poistamista siltä, että loppukäyttäjät voivat käyttää sähköisiä viestintäpalveluja kaikkialla unionissa. Tämän vuoksi viranomaisten ei pitäisi asettaa tai pitää voimassa rajatylittävän tällaisten palveluiden hankkimisen esteitä. Yleisen sähköisen viestinnän tarjoajien ei tulisi kieltää tai rajoittaa loppukäyttäjien verkkoon pääsyä tai syrjiä loppukäyttäjiiä kansallisuuden perusteella tai sen perusteella, missä jäsenvaltiossa he asuvat. Eriyttämisen olisi kuitenkin oltava mahdollista objektiivisesti perusteltavissa olevilla eroilla hinnoissa, riskeissä ja markkinaolosuhteissa, kuten kysynnän vaihtelussa ja kilpailijoiden hinnoittelussa.
- (44) Matkaviestinnässä ja kiinteän verkon viestinnässä on edelleen erittäin merkittäviä hintaeroja kotimaan ja toiseen jäsenvaltioon suuntautuvien puhelujen ja tekstiviestien välillä. Vaikka maiden, operaattoreiden ja hinnoittelupakettien välillä sekä kiinteän verkon ja matkaviestinnän palvelujen välillä on suuria eroja, tämä vaikuttaa yhä edelleen eniten muita heikommassa asemassa oleviin asiakasryhmiin ja vaikeuttaa saumatonta viestintää unionissa eri jäsenvaltioiden laskevan liikenteen kohdeverkkomaksujen huomattavasta alentumisesta ja absoluuttisesti mitatusta lähentymisestä sekä kauttakulkumarkkinoiden matalista hinnoista huolimatta. Lisäksi siirtymisen täysin internet-protokollaan perustuvaan sähköiseen viestintäympäristöön pitäisi aikaan tuoda mukanaan lisää kustannussäästöjä. Näin ollen olisi perusteltava objektiivisilla kriteereillä kaikki merkittävät vähittäishintaerot kansallisen pitkän matkan kiinteän verkon viestinnän, joka tarkoittaa viestintää kansalliseen numerointisuunnitelmaan sisältyvällä suuntanumerolla yksilöidyltä alueelta johonkin toiseen tällaiseen alueeseen, ja toiseen jäsenvaltioon suuntautuvan kiinteän verkon viestinnän välillä. Kansainvälisen matkaviestinnän vähittäishinnat eivät saisi ylittää säännellyille verkkovierailupuheluille ja verkkovierailutekstiviesteille asetuksella (EU) N:o 531/2012 asetettuja euroäänipuhelu- ja eurotekstiviestitariffeja, ellei poikkeaminen ole perusteltavissa objektiivisilla kriteereillä. Tällaisia kriteerejä voivat olla esimerkiksi lisäkustannukset ja niiden kohtuullinen marginaali. Muita objektiivisia tekijöitä voivat olla erot hintajoustossa ja se, että kaikkien loppukäyttäjien saatavilla on helposti rajatylittäviä yhteyksiä unionissa vähäisin lisäkustannuksin tai maksutta tarjoavien yleisen sähköisen viestinnän tarjoajien vaihtoehtoisia tariffeja tai tietoyhteiskunnan palveluita, jotka ovat toiminnoiltaan verrannollisia, edellyttäen, että tällaisten vaihtoehtojen tarjoajat aktiivisesti tiedottavat niistä loppukäyttäjille.

- (45) Internetistä on kehittynyt viime vuosikymmeninä innovoinnille avoin alusta, johon loppukäyttäjien, sisällön ja sovellusten tarjoajien ja internet-palvelujen tarjoajien on varsin helppo päästä toimimaan. Nykyisellä sääntelykehyksellä pyritään edistämään loppukäyttäjien mahdollisuuksia saada ja jakaa tietoa tai käyttää valitsemiaan sovelluksia ja palveluja. Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelimen (BEREC) liikenteenhallintakäytäntöjä käsittelevästä raportista (julkaistiin toukokuussa 2012) sekä terveys- ja kuluttaja-asioiden toimeenpanoviraston tilaamasta internet-yhteyksien markkinoiden toimintaa ja tarjontaa kuluttajan näkökulmasta tarkastelevasta tutkimuksesta (julkaistiin joulukuussa 2012) kävi äskettäin kuitenkin ilmi, että huomattava määrä loppukäyttäjää kärsii liikenteenhallintakäytännöistä, jotka estävät tietyt sovellukset tai hidastavat niiden käyttöä. Näihin kehityssuuntauksiin on puuttettava unionin tasolla annettavilla selkeillä säännöillä, jotta avoin internet voidaan säilyttää ja välttää yksittäisten jäsenvaltioiden toimenpiteistä aiheutuva sisämarkkinoiden pirstoutuminen.
- (46) Loppukäyttäjien vapaudessa saada ja jakaa tietoa ja laillista sisältöä tai käyttää valitsemiaan sovelluksia ja palveluja on noudatettava EU:n ja kansallista lainsäädäntöä. Tässä asetuksessa määritellään niiden rajoitusten rajat, jotka yleisen sähköisen viestinnän tarjoajat voivat tälle vapaudelle asettaa, mutta ei rajoiteta unionin muun lainsäädännön, esimerkiksi tekijänoikeussääntöjen ja direktiivin 2000/31/EY soveltamista.
- (47) Avoimessa internetissä sähköisten viestintäpalvelujen tarjoajat eivät saisi sopimusperusteisesti sovittujen datansiirtomäärien tai nopeuksien rajoissa estää pääsyä tiettyihin sisältöihin, sovelluksiin tai palveluihin taikka niiden tiettyihin luokkiin tai heikentää niiden laatua tai syrjiä niitä, paitsi rajoitetussa määrässä kohtuullisia liikenteenhallintatoimenpiteitä koskevia tapauksia. Tällaisten toimenpiteiden olisi oltava avoimia, oikeasuhteisia ja syrjimättömiä. Kohtuullinen liikenteenhallinta kattaa vakavien rikosten ehkäisyn tai niiden vaikeuttamisen muun muassa palveluntarjoajien vapaaehtoisilla toimilla, joilla estetään pääsy lapsipornografisiin sisältöihin ja tällaisten sisältöjen levittäminen. Verkon ruuhkautumisen vaikutusten minimoimista olisi pidettävä kohtuullisena edellyttäen, että verkon ylikuormittuminen on vain tilapäistä tai se tapahtuu poikkeuksellisissa olosuhteissa.
- (48) Määrään perustuvien tariffien pitäisi katsoa olevan avoimen internetin periaatteen mukaisia edellyttäen, että loppukäyttäjillä on mahdollisuus valita avoimesti käytettävissään olevan tällaisen valinnan ehtoja ja seurauksia koskevan tiedon pohjalta normaalia datakulutustaan vastaava tariffi. Samalla tällaisten tariffien pitäisi mahdollistaa se, että yleisen sähköisen viestinnän tarjoajat voivat paremmin mukauttaa verkkojen kapasiteettia odotettavissa oleviin datamääriin. On olennaisen tärkeää, että ennen kuin loppukäyttäjät sitoutuvat datamäärien tai yhteysnopeuksien rajoituksiin ja sovellettaviin hintoihin, heille tiedotetaan mahdollisuudesta jatkuvasti seurata kulutustaan ja että he voivat halutessaan helposti lisätä saatavilla olevaa datamäärää.
- (49) Myös yleisen sähköisen viestinnän tarjoajien tai sisällön, sovellusten tai palveluntarjoajien tarjoamille palveluille tai sovelluksille, jotka edellyttävät korkeammantasoisia taattua palvelunlaatua, on loppukäyttäjien taholta tulevaa kysyntää. Tällaisia palveluita voivat olla muun muassa televisiosisällön lähetykset internet-protokollan välityksellä (IP-tv), videokonferenssit ja tietyt terveydenhuollon sovellukset. Loppukäyttäjien olisi näin ollen myös voitava tehdä palvelunlaadultaan parempia erikoistuneita palveluja koskevia sopimuksia joko yleisen sähköisen viestinnän tarjoajien tai sisällön, sovellusten tai palveluntarjoajien kanssa.

- (50) Lisäksi on olemassa sisällön, sovellusten ja palvelujen tarjoajien taholta tulevaa kysyntää joustaviin laatuparametreihin perustuville siirtopalveluille. Tällaisissa palveluissa voidaan esimerkiksi alentaa sellaisen liikenteen prioriteettia, joka ei ole aikakriittistä. Sisällön, sovellusten ja palvelujen tarjoajien mahdollisuus neuvotella yleisen sähköisen viestinnän tarjoajien kanssa tällaisista joustavista palvelunlaatuasoista on tarpeen erikoistuneiden palvelujen tarjoamiseksi, ja sen odotetaan olevan keskeisessä asemassa muun muassa laitteiden välisen suoran tiedonsiirron (M2M) kaltaisten uusien palvelujen kehittämisessä. Tällaisten järjestelyjen pitäisi samalla mahdollistaa se, että yleisen sähköisen viestinnän tarjoajat voivat tasata liikennettä paremmin ja ehkäistä verkon ruuhkautumista. Sisällön, sovellusten ja palvelujen tarjoajien sekä yleisen sähköisen viestinnän tarjoajien olisi sen vuoksi voitava vapaasti tehdä määriteltyyn palvelunlaatuasteeseen perustuvia erikoistuneita palveluja koskevia sopimuksia, edellyttäen, että tällaiset sopimukset eivät merkittävästi heikennä internet-liityntäpalvelujen yleistä laatua.
- (51) Kansalliset sääntelyviranomaiset ovat oleellisessa roolissa varmistettaessa, että loppukäyttäjät todella hyötyvät tästä vapaudesta päästä avoimeen internetiin. Tämän vuoksi kansallisilla sääntelyviranomaisilla olisi oltava seuranta- ja raportointivelvollisuus, ja niiden olisi varmistettava, että yleisen sähköisen viestinnän tarjoajat noudattavat sääntöjä ja että saatavilla on syrjimättömiä ja korkealaatuisia internet-liityntäpalveluja, joita erikoistuneet palvelut eivät heikennä. Arvioidessaan internet-liityntäpalvelujen mahdollista yleistä heikkenemistä kansallisten sääntelyviranomaisten olisi otettava huomioon sellaiset laatuparametrit kuin ajoitus- ja luotettavuusparametrit (viive, viivevaihtelu, pakettihävikki), verkon ruuhkautumisen taso ja vaikutukset, tosiasialliset nopeudet vs. mainostetut nopeudet, internet-liityntäpalvelujen suorituskyky verrattuna erikoistuneiden palvelujen suorituskykyyn sekä loppukuluttajien kokemus laadusta. Kansallisille sääntelyviranomaisille olisi annettava valtuudet asettaa palvelun laatua koskevia vähimmäisvaatimuksia kaikille tai yksittäisille yleisen sähköisen viestinnän tarjoajille, jos tämä on tarpeen palvelulaadun yleisen heikkenemisen estämiseksi internet-liityntäpalvelujen markkinoilla.
- (52) Toimien, joilla lisätään internet-liityntäpalvelujen hintojen, tariffien, sopimusehtojen ja -edellytysten sekä palvelunlaadun parametrien läpinäkyvyyttä ja vertailtavuutta, ansiosta loppukäyttäjillä pitäisi olla aikaisempaa paremmat mahdollisuudet optimoida palveluntarjoajan valintansa ja hyötyä näin täysimääräisesti kilpailun tuomista eduista.
- (53) Loppukäyttäjille olisi tiedotettava asianmukaisesti tarjotun palvelun hinnasta ja tyypistä ennen palvelun ostamista. Kyseiset tiedot olisi annettava myös välittömästi ennen puhelun yhdistämistä siinä tapauksessa, että kyseiseen numeroon tai palveluun sovelletaan erityisiä hinnoitteluehtoja, kuten puhelussa lisämaksullisiin palvelunumeroihin. Jos tällainen palveluntarjoajalle asetettu velvoite on suhteeton ottaen huomioon tariffitietojen antamisen kesto ja kustannukset suhteessa keskimääräiseen puhelun kestoon ja loppukäyttäjiiin kohdistuvaan kustannusriskiin, kansalliset sääntelyviranomaiset voivat myöntää poikkeuksen. Loppukäyttäjille olisi myös tiedotettava mahdollisista ilmaispuheluun sovellettavista lisämaksuista.
- (54) Yleisen sähköisen viestinnän tarjoajien olisi tiedotettava loppukäyttäjille asianmukaisesti muun muassa palveluistaan ja hinnoistaan, palvelun laatua koskevista parametreista, pääsystä hätäpalveluihin ja mahdollisista rajoituksista sekä vammaisille kuluttajille tarkoitetuista palveluista ja tuotteista. Nämä tiedot olisi annettava selvällä ja avoimella tavalla, niiden olisi oltava mukautettuja jäsenvaltioon, jossa palveluja tarjotaan, ja ne olisi saatettava ajan tasalle, jos niissä tapahtuu muutoksia.

Palveluntarjoajat olisi vapautettava näistä tiedotusvaatimuksista silloin, kun on kyse yksilöllisesti neuvotelluista tarjouksista.

- (55) Jotta loppukäyttäjät voivat arvioida itsenäisesti tarjouksia, on olennaisen tärkeää, että tuotteista ja palveluista on saatavilla vertailukelpoisia tietoja. Kokemus on osoittanut, että käytettävissä olevat luotettavat ja vertailukelpoiset tiedot lisäävät loppukäyttäjien luottamusta palvelujen käyttöä kohtaan ja edistävät heidän halukkuuttaan käyttää valinnanvapauttaan.
- (56) Sopimukset ovat tärkeä keino taata loppukäyttäjille tiedon avoimuus ja oikeusvarmuus. Yleisen sähköisen viestinnän tarjoajien olisi annettava loppukäyttäjille kaikki sopimuksen kannalta olennaiset tiedot selkeässä ja ymmärrettävässä muodossa ennen kuin sopimuksen ehdot sitovat loppukäyttäjää. Tietojen olisi oltava pakollisia, ja niitä saisi muuttaa ainoastaan loppukäyttäjän ja palveluntarjoajan yhteisellä suostumuksella. Komissio ja monet kansalliset sääntelyviranomaiset ovat hiljattain havainneet, että internet-liityntäpalvelujen mainostettujen nopeuksien ja loppukäyttäjien tosiasiallisesti käytettävissä olevien nopeuksien välillä on huomattavia eroja. Yleisen sähköisen viestinnän tarjoajien olisi sen vuoksi ennen sopimuksen tekemistä tiedotettava loppukäyttäjille nopeudesta ja muista palvelun laatua koskevista parametreista, jotka voidaan realistisesti toimittaa loppukäyttäjän pääsijaintipaikassa.
- (57) Päätelaitteiden suhteen sopimuksessa olisi määritettävä mahdolliset rajoitukset, joita palveluntarjoaja asettaa laitteiden käytölle, kuten SIM-lukitus, sekä maksut, jotka peritään, jos sopimus irtisanotaan ennen sovittua päättymispäivämäärää. Maksuja ei saisi periä sopimuksen sovitun keston päättymisen jälkeen.
- (58) Jättilaskujen välttämiseksi loppukäyttäjien olisi voitava määrittää puhelumaksuille ja internet-liityntäpalvelujen maksuille enimmäisraja. Tällaisen toiminnon olisi oltava tarjolla veloitusetta, ja siihen olisi liityttävä asianmukainen ja myös myöhemmin uudestaan luettavissa oleva ilmoitus enimmäisrajan lähestymisestä. Kun enimmäisraja on saavutettu, loppukäyttäjälle ei pitäisi enää toimittaa kyseisiä palveluita eikä laskuttaa niistä, paitsi jos loppukäyttäjä nimenomaisesti pyytää palveluntarjoajan kanssa sovittujen palvelujen tarjoamisen jatkamista.
- (59) Jäsenvaltioiden kokemukset ja terveys- ja kuluttaja-asioiden toimeenpanoviraston äskettäin teettämä tutkimus ovat osoittaneet, että pitkät sopimuskaudet ja sopimusten voimassaoloaikojen automaattinen tai hiljainen jatkaminen haittaavat merkittävästi palveluntarjoajan vaihtamista. Siksi loppukäyttäjillä olisi oltava mahdollisuus purkaa sopimus kuuden kuukauden kuluttua sopimuksen tekemisestä ilman, että siitä koituu heille kustannuksia. Tällaisessa tapauksessa loppukäyttäjät voidaan velvoittaa korvaamaan palveluntarjoajille päätelaitteiden jäännösarvo tai aikaan suhteutettu korvaus (*pro rata temporis* -periaatteen mukaisesti) mahdollisista muista tarjouseduista. Sopimukset, joiden voimassaoloaikaa on hiljaisesti jatkettu, olisi voitava irtisanoa yhden kuukauden irtisanomisajalla.
- (60) Yleisen sähköisen viestinnän tarjoajan sopimusehtoihin loppukäyttäjien haitaksi tekemien, esimerkiksi maksuja, hintoja, datamäärärajoituksia, datansiirtonopeuksia, kattavuutta tai henkilötietojen käsittelyä koskevien merkittävien muutosten olisi katsottava oikeuttavan loppukäyttäjän irtisanomaan sopimuksensa ilman mitään kuluja.
- (61) Sähköisen viestinnän palveluista ja muista palveluista, kuten lineaarisista lähetysohjelmista, koostuvista paketeista on tullut yhä yleisempiä, ja ne ovat tärkeä osa kilpailua. Tällaisten pakettien eri palveluihin sovellettavat erilaiset sopimusten

irtisanomista ja vaihtamista koskevat sopimusvelvoitteet estävät käytännössä loppukäyttäjiiä vaihtamasta koko paketin tai sen osia kilpaileviin tarjouksiin. Tämän asetuksen sopimusten irtisanomista ja vaihtamista koskevia säännöksiä olisi sen vuoksi sovellettava kaikkiin tällaisen paketin osiin.

- (62) Jotta loppukäyttäjät voisivat saada täyden hyödyn kilpailuista markkinoista, heidän olisi voitava tehdä tietoisia valintoja ja vaihtaa palveluntarjoajaa silloin, kun se on heidän etujensa mukaista. Loppukäyttäjien olisi näin ollen voitava vaihtaa palveluntarjoajaa ilman oikeudellisia, teknisiä tai menettelyihin liittyviä esteitä, jotka voivat liittyä muun muassa sopimusehtoihin ja maksuihin. Numeron siirrettävyys on keskeinen kuluttajan valinnanvaraa helpottava ja todellista kilpailua lisäävä tekijä. Se olisi toteutettava mahdollisimman nopeasti siten, että numero on käytettävissä yhden työpäivän kuluessa siitä, kun siirtoa koskeva sopimus on tehty. Jäljellä olevien laskujen suorittaminen ei saisi olla numeronsiirtopyynnön edellytyksenä.
- (63) Keskitettyjen palvelupisteiden luomisen tukemiseksi ja sen helpottamiseksi, että vaihtaminen käy loppukäyttäjän kannalta saumattomasti, vastaanottavan yleisen sähköisen viestinnän tarjoajan olisi johdettava vaihtamismenettelyä. Siirtävä yleisen sähköisen viestinnän tarjoaja ei saisi viivyttää tai hankaloittaa vaihtamismenettelyä. Automatisoituja menettelyjä olisi käytettävä mahdollisimman laajalti ja varmistettava korkeatasoinen henkilötietojen suoja. Vaihtoa koskevien avointen, tarkkojen ja oikea-aikaisten tietojen pitäisi lisätä loppukäyttäjien luottamusta vaihtamista kohtaan ja tehdä heistä halukkaampia osallistumaan aktiivisesti kilpailuprosessiin.
- (64) Yleisen sähköisen viestinnän tarjoajien kanssa tehtyjen sopimusten olisi lakattava olemasta voimassa automaattisesti sen jälkeen, kun vaihto on suoritettu, ilman, että loppukäyttäjiltä vaaditaan lisätoimia. Koko käyttämätön saldo olisi palautettava kuluttajille, jotka käyttävät ennakkoon maksettuja palveluja.
- (65) Loppukäyttäjien kannalta jatkuvuus on tärkeää muutettaessa tärkeitä tunnistetietoja, kuten sähköpostiosoitteita. Tämän vuoksi ja sen varmistamiseksi, että sähköpostiviestejä ei menetetä, loppukäyttäjillä olisi oltava mahdollisuus valita siirtävän internet-liittymäpalvelun tarjoama maksuton palvelu sähköpostien edelleenlähettämiseksi uuteen osoitteeseen, jos loppukäyttäjällä on siirtävän palveluntarjoajan antama sähköpostiosoite.
- (66) Toimivaltaiset kansalliset viranomaiset voivat määrätä yleisistä menettelyistä numeroiden siirtämistä ja palveluntarjoajan vaihtamista varten ottaen huomioon teknologinen kehitys ja tarve varmistaa nopea, tehokas ja kuluttajaystävällinen vaihtoprosessi. Toimivaltaisten kansallisten viranomaisten olisi voitava määrätä oikeasuhteisista toimenpiteistä loppukäyttäjien asianmukaiseksi suojelemiseksi koko vaihtoprosessin ajan, muun muassa asianmukaisista seuraamuksista, joita tarvitaan väärinkäytösriskien ja viivästysten minimoimiseksi tai sen estämiseksi, että loppukäyttäjät siirretään toiselle palveluntarjoajalle vastoin heidän tahtoaan. Niiden olisi myös voitava vahvistaa tällaisissa tapauksissa loppukäyttäjiiä varten automaattinen korvausjärjestelmä.
- (67) Kansallisten sääntelyviranomaisten olisi voitava toteuttaa tämän asetuksen säännösten noudattamisen seuraamiseksi ja valvomiseksi tehokkaita toimia, joihin kuuluvat muun muassa valtuudet määrätä tehokkaita taloudellisia tai hallinnollisia seuraamuksia, jos säännöksiä rikotaan.
- (68) Komissiolle olisi siirrettävä valta hyväksyä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 290 artiklan mukaisesti säädösvallan siirron nojalla annettavia delegoituja

säädöksiä liitteiden mukauttamiseksi, jotta voidaan ottaa huomioon markkinoiden ja tekninen kehitys. On erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla. Komission olisi delegoituja säädöksiä valmistellessaan ja laatiessaan varmistettava, että asianomaiset asiakirjat toimitetaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle yhtäaikaaisesti, hyvissä ajoin ja asianmukaisesti.

- (69) Tämän asetuksen yhdenmukaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa sellaisen päätöksen antamiseksi, jossa jäsenvaltioita edellytetään mukauttamaan suunnitelmansa käyttöluvien myöntämistä ja tosiasiallisen käytön sallimista varten asetetun yhteisen aikataulun mukaisiksi.
- (70) Radiotaajuuksien myöntämisen yhdenmukaistamiseen ja koordinointiin, pienalueen langattomien liityntäpisteiden ominaisuuksiin, jäsenvaltioiden väliseen koordinointiin radiotaajuuksien osoittamisessa, eurooppalaisia virtuaalisia käyttöoikeustuotteita ja internet-yhteyksien turvaamista sekä kohtuullista liikenteenhallintaa ja palvelun laatua koskeviin yksityiskohtaisempiin teknisiin ja menettelysääntöihin liittyvää täytäntöönpanovaltaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011²⁵ mukaisesti.
- (71) Jotta voidaan varmistaa sähköisen viestinnän sisämarkkinoiden toteuttamiseen tähtäävän tavoitteen ja sen saavuttamiseksi tarvittavien toimenpiteiden johdonmukaisuus suhteessa tähän asetukseen ja tiettyihin voimassa oleviin säännöksiin sekä kehittyvän päätöksäytännön keskeisiin osatekijöihin, direktiivejä 2002/20/EY ja 2002/22/EY ja asetusta N:o 531/2012 olisi muutettava. Sen vuoksi olisi säädettävä, että direktiiviä 2002/21/EY ja siihen liittyviä direktiivejä luetaan yhdessä tämän asetuksen kanssa, otettava käyttöön laajemmat komission valtuudet huomattavan markkinavoiman eurooppalaisille sähköisen viestinnän tarjoajille määrättyjen korjaavien toimenpiteiden johdonmukaisuuden varmistamiseksi eurooppalaisen kuulemismekanismen yhteydessä, yhdenmukaistettava kriteerit merkityksellisten markkinoiden määrittelyn ja kilpailuasteen arviointia varten, mukautettava direktiivin 2002/20/EY mukaista ilmoitusjärjestelmää EU-valtuutusta silmällä pitäen sekä kumottava loppukäyttäjien oikeuksien yhdenmukaistamisen vähimmäistasoa koskevat direktiivin 2002/22/EY säännökset, jotka käyvät tarpeettomiksi tässä asetuksessa säädetyin täyden yhdenmukaistamisen myötä.
- (72) Matkaviestinnän markkinat ovat edelleen hajanaiset unionissa, eikä yksikään mobiiliverkko kata kaikkia jäsenvaltioita. Voidakseen tarjota matkaviestinpalveluja unionissa matkustaville kotimaisille asiakkailleen verkkovierailuoperaattoreiden on näin ollen ostettava tukkutason verkkovierailupalveluja operaattoreilta vierailun kohteena olevissa jäsenvaltioissa. Nämä tukkutasolla aiheutuvat maksut muodostavat merkittävän esteen verkkovierailupalvelujen tarjoamiselle hintaan, joka tasoltaan vastaisi kotimaisista matkaviestinpalveluista perittäviä hintoja. Sen vuoksi olisi edelleen toteuttava toimenpiteitä, joilla edistetään näiden maksujen alentamista. Verkkovierailuoperaattoreiden väliset kaupalliset tai tekniset sopimukset, joiden avulla niiden verkkojen kattavuus voidaan laajentaa koko unioniin, tarjoavat keinon internalisoida tukkutason kustannukset. Tarkoituksenmukaisten kannustimien tarjoamiseksi olisi mukautettava tiettyjä Euroopan parlamentin ja neuvoston

²⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011 yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

asetuksessa (EY) N:o 531/2012²⁶ vahvistettuja sääntelyllisiä velvoitteita. Erityisesti silloin, kun verkkovierailupalvelujen tarjoajat joko omien verkkojensa tai kahden- tai monenvälisen verkkovierailusopimusten avulla varmistavat, että kaikille asiakkaille unionissa tarjotaan oletusarvoisesti kotimaisten tariffien tasoisia verkkovierailutariffeja, kotimaan operaattoreiden velvoitetta sallia asiakkailleen oikeus käyttää minkä tahansa vaihtoehdoisen verkkovierailuoperaattorin verkkovierailuäänipuhelu-, -tekstiviesti- ja -datapalveluja ei pitäisi soveltaa tällaisiin palveluntarjoajiin, kuitenkin soveltaen siirtymäaikaa tapauksissa, joissa tällainen käyttöoikeus on jo myönnetty.

- (73) Kahden- tai monenvälisen verkkovierailusopimusten avulla matkaviestinoperaattori voi käsitellä verkkovierailuja, joita sen kotimaan asiakkaat tekevät kumppaneiden verkoissa, merkittävässä määrin samalla tavoin kuin tarjotessaan näille asiakkaille palveluja omissa verkoissaan, millä on vastaavasti vaikutuksia vähittäistason hintoihin, jotka se perii tällaisesta unionin laajuisesta virtuaalisesta verkkokattavuudesta. Tällainen tukkutason järjestely voisi mahdollistaa uusien verkkovierailutuotteiden kehityksen ja sitä kautta lisätä valinnanvaraa ja kilpailua vähittäistasolla.
- (74) Euroopan digitaalistrategiassa ja asetuksessa N:o 531/2012 asetetaan poliittiseksi tavoitteeksi, että verkkovierailutariffien ja kotimaisten tariffien välisen eron olisi lähestyttävä nollaa. Käytännössä tämä edellyttää, että sellaisiin yleisiin kotimaisen kulutuksen luokkiin, jotka ovat määriteltävissä tietyn osapuolen eri kotimaisten vähittäistason palvelupakettien perusteella, kuuluvien kuluttajien olisi voitava luotettavasti toisintaa omaan kotimaiseen vähittäistason palvelupakettiin liittyvä tyypillinen kotimainen kulutusmallinsa matkustaessaan ajoittain unionissa ilman lisäkuluja kotimaassa aiheutuviin verrattuna. Tällaisia yleisiä luokkia voidaan nykyisessä kaupallisessa käytännössä määritellä esimerkiksi erottamalla kotimaisia vähittäistason palvelupaketteja toisistaan sen perusteella, ovatko ne etu- vai jälkikäteen laskutettavia; pelkkiä GSM-tuotteita (ts. äänipuhelut ja tekstiviestit); erilaisiin kulutusmääriin mukautettuja tuotteita; joko yritys- tai yksityisasiakkaille suunnattuja tuotteita; vähittäistason tuotteita, joista laskutetaan kulutettua yksikköä kohti tai joissa yksiköistä (esim. puheminuuteista tai datansiirron megatavuista) laskutetaan nipuittain vakiohintaan riippumatta tosiasiallisesta kulutuksesta. Kotimaisten matkaviestinpalvelujen markkinoilla eri puolilla unionia asiakkaiden saatavilla olevissa moninaisissa vähittäistason tariffeissa ja palvelupaketeissa otetaan huomioon kilpailuperusteisiin markkinoihin liittyvät vaihtelevat käyttäjävaatimukset. Myös unionin sisäisen verkkovierailuympäristön olisi ilmennettävä tätä kotimaisten markkinoiden joustavuutta, ottaen kuitenkin huomioon, että jos verkkovierailuoperaattorit tarvitsevat tukkutason hyödykkeitä riippumattomilta verkko-operaattoreilta eri jäsenvaltioissa, rajoitusten asettaminen voi olla edelleen perusteltua kohtuullisen käytön kriteeriin vedoten, jos tällaiseen verkkovierailupalvelujen käyttöön sovelletaan kotimaisten palvelujen tariffeja.
- (75) Vaikka verkkovierailuoperaattoreiden olisi ensisijaisesti itse arvioitava se verkkovierailupuhelujen, -tekstiviestien ja -datansiirron kohtuullinen määrä, josta voidaan laskuttaa kotimaisten palvelujen hinta niiden kulloisissakin vähittäistason palvelupaketeissa, kansallisten sääntelyviranomaisten olisi valvottava sitä, miten verkkovierailuoperaattorit soveltavat tällaisia kohtuullisia käyttörajoja, ja varmistettava, että ne määrittellään nimenomaisesti viitaten yksityiskohtaisiin

²⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 531/2012, annettu 13 päivänä kesäkuuta 2012, verkkovierailuista yleisissä matkaviestinverkoissa unionin alueella (EUVL L 172, 30.6.2012, s. 10).

määrällisiin tietoihin liittymäsopimuksissa, joiden ehdot ovat selkeitä ja läpinäkyviä asiakkaille. Tällöin kansallisten sääntelyviranomaisten olisi otettava mahdollisimman tarkasti huomioon asiaan liittyvät BERECin ohjeet. Ohjeissaan BERECin olisi yksilöitävä erilaisia käyttömalleja käyttäen perustana puheen- ja datansiirron ja tekstiviestien käyttösuuntauksia unionin tasolla sekä ennakoitua kehitystä etenkin langattomassa datasiirron käyttömäärissä.

- (76) Lisäksi koska matkaviestinverkkoon laskevasta liikenteestä perityt maksut ovat viime vuosina merkittävästi alentuneet koko unionissa, myös verkkovierailussa vastaanotetuista puheluista perittävät lisämaksut pitäisi nyt olla mahdollista poistaa.
- (77) Jotta voidaan edistää vakautta ja strategista johtajuutta BERECin toiminnassa, BERECin sääntelyneuvoston edustajana olisi oltava kokopäivätoiminen puheenjohtaja, jonka sääntelyneuvosto nimittää ansioiden, taitojen, sähköisen viestinnän markkinatoimijoita ja markkinoita koskevan tietämyksen sekä valvontaan ja sääntelyyn liittyvän kokemuksen perusteella sääntelyneuvoston komission avustuksella järjestämässä ja hallinnoimassa avoimessa valintamenettelyssä. Sääntelyneuvoston ensimmäisen puheenjohtajan nimittämiseksi komission olisi muun muassa laadittava esivalintaluettelo ehdokkaista ansioiden, taitojen, sähköisen viestinnän markkinatoimijoita ja markkinoita koskevan tietämyksen sekä valvontaan ja sääntelyyn liittyvän kokemuksen perusteella. Seuraavia nimityksiä varten mahdollisuutta käyttää komission laatimaa esivalintaluetteloa olisi tarkasteltava uudelleen tämän asetuksen mukaisesti laadittavassa kertomuksessa. BERECin virastossa olisi näin ollen oltava sääntelyneuvoston puheenjohtaja, johtokunta ja hallintojohtaja.
- (78) Direktiivit 2002/20/EY, 2002/21/EY ja 2002/22/EY ja asetukset (EY) N:o 1211/2009 ja (EU) N:o 531/2012 olisi sen vuoksi muutettava vastaavasti.
- (79) Komissio voi pyytää BERECiltä lausuntoa asetuksen (EY) n:o 1211/2009 mukaisesti katsoessaan sen tarpeelliseksi tämän asetuksen säännösten täytäntöönpanoa varten.
- (80) Tässä asetuksessa kunnioitetaan perusoikeuksia ja otetaan huomioon oikeudet ja periaatteet, jotka on vahvistettu Euroopan unionin perusoikeuskirjassa ja erityisesti sen 8 artiklassa (henkilötietojen suoja), 11 artiklassa (sananvapaus ja tiedonvälityksen vapaus), 16 artiklassa (elinkeinovapaus), 21 artiklassa (syrjintäkielto) ja 38 artiklassa (kuluttajansuoja).
- (81) Tämän direktiivin tavoitetta vahvistaa sääntelylliset periaatteet ja yksityiskohtaiset säännöt, jotka tarvitaan eurooppalaisten sähköisen viestinnän sisämarkkinoiden toteuttamiseksi, ei voida riittävällä tavalla saavuttaa jäsenvaltioiden toimin, vaan se voidaan toiminnan laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla, joten unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tämän tavoitteen saavuttamiseksi tarpeen,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

I luku Yleiset säännökset

1 artikla – Tavoite ja soveltamisala

1. Tässä asetuksessa vahvistetaan sääntelylliset periaatteet ja yksityiskohtaiset säännöt, joita tarvitaan, jotta voidaan toteuttaa eurooppalaiset sähköisen viestinnän sisämarkkinat, joilla

a) sähköisten viestintäpalvelujen ja -verkkojen tarjoajilla on oikeus, mahdollisuus ja kannustin kehittää, laajentaa ja käyttää verkkojaan ja tarjota palveluja riippumatta siitä, minne tarjoaja on sijoittautunut tai missä sen asiakkaat sijaitsevat unionissa,

b) kansalaisilla ja yrityksillä on oikeus ja mahdollisuus saada kilpailukykyisiä, turvallisia ja luotettavia sähköisiä viestintäpalveluja riippumatta siitä, mistä ne tarjotaan unionissa, ilman rajatylittävien palvelujen rajoituksia tai perusteettomia lisäkustannuksia.

2. Tässä asetuksessa vahvistetaan erityisesti sääntelylliset periaatteet, joiden mukaisesti komissio, Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelin (BEREC) ja toimivaltaiset kansalliset viranomaiset toimivat oman toimivaltansa puitteissa ja noudattaen direktiivien 2002/19/EY, 2002/20/EY, 2002/21/EY ja 2002/22/EY säännöksiä, jotta voidaan

a) varmistaa yksinkertaistetut, ennakoitavissa olevat ja lähentyvät sääntelyolosuhteet keskeisiä hallinnollisia ja kaupallisia parametreja varten, myös liittyen markkina-analyyysien perusteella mahdollisesti asetettavien yksittäisten velvoitteiden oikeasuhteisuuteen;

b) edistää kestäväää kilpailua sisämarkkinoilla ja unionin globaalia kilpailukykyä sekä vähentää alakohtaista markkinasääntelyä vastaavasti, kun nämä tavoitteet saavutetaan;

c) edistää sellaisten uusien ja parannettujen suurikapasiteettisten infrastruktuurien innovointia ja niihin liittyviä investointeja, jotka ulottuvat koko unioniin ja pystyvät vastaamaan loppukäyttäjien taholta tulevaan kehittyvään kysyntään;

d) helpottaa innovatiivista ja korkealaatuista palvelujen tarjontaa;

e) varmistaa radiotaajuuksien saatavuus ja erittäin tehokas käyttö langattomia laajakaistapalveluja varten innovoinnin, investointien, työpaikkojen ja loppukäyttäjien etujen tueksi riippumatta siitä, sovelletaanko radiotaajuuksiin yleisvaltuutusta vai yksittäisiä käyttöilupia;

f) palvella kansalaisten ja loppukäyttäjien etuja liityntäpalveluissa edistämällä investointiolosuhteita valinnanmahdollisuuksien ja laadun parantamiseksi verkkoon pääsyssä ja palveluissa ja helpottamalla liikkuvuutta kaikkialla unionissa sekä sosiaalista ja alueellista osallisuutta.

3. Edellä 2 kohdassa esitettyjen yleisten sääntelyllisten periaatteiden täytäntöönpanon varmistamiseksi tässä asetuksessa vahvistetaan lisäksi tarvittavat yksityiskohtaiset säännöt seuraaville:

a) eurooppalaisten sähköisen viestinnän tarjoajien EU-valtuutus;

b) sääntelyolosuhteiden lähentämisen jatkaminen liittyen kansallisten sääntelyviranomaisten eurooppalaisille sähköisen viestinnän tarjoajille määräämien korjaavien toimenpiteiden tarpeellisuuteen ja oikeasuhteisuuteen;

c) tiettyjen tukkutason laajakaistatuotteiden yhdenmukaistettu tarjoaminen unionin tasolla toisiaan lähentyvin sääntelyllisin ehdoin;

- d) koordinoitu eurooppalainen kehys yhdenmukaistettujen radiotaajuuksien jakamiseksi langattomille laajakaistaviestintäpalveluille, minkä myötä luodaan eurooppalainen langaton viestintäavaruus;
- e) loppukäyttäjien oikeuksia koskevien sääntöjen yhdenmukaistaminen ja toimivan vähittäismarkkinakilpailun edistäminen, minkä myötä luodaan sähköisen viestinnän eurooppalainen kuluttaja-alue;
- f) unionin sisäisestä viestinnästä ja verkkovierailuliikenteestä perittävien perusteettomien lisämaksujen asteittainen poistaminen unionissa.

2 artikla – Määritelmät

Tässä asetuksessa sovelletaan direktiiveissä 2002/19/EY, 2002/20/EY, 2002/21/EY, 2002/22/EY ja 2002/77/EY annettuja määritelmiä.

Lisäksi tässä asetuksessa tarkoitetaan

- 1) 'eurooppalaisella sähköisen viestinnän tarjoajalla' unioniin sijoittautunutta yritystä, joka tarjoaa tai aikoo tarjota sähköisiä viestintäverkkoja tai -palveluja joko suoraan tai yhden tai useamman tytäryrityksen kautta useampaan kuin yhteen jäsenvaltioon ja jota ei voida pitää toisen sähköisen viestinnän tarjoajan tytäryrityksenä;
- 2) 'yleisen sähköisen viestinnän tarjoajalla' yritystä, joka tarjoaa yleisiä sähköisiä viestintäverkkoja tai yleisesti saatavilla olevia sähköisiä viestintäpalveluja;
- 3) 'tytäryrityksellä' yritystä, jossa toisella yrityksellä on suoraan tai välillisesti
 - i) valtuudet käyttää yli puolta äänimäärästä tai
 - ii) valtuudet nimittää enemmän kuin puolet hallintoneuvoston, hallituksen tai yritystä lain mukaan edustavien elinten jäsenistä tai
 - iii) oikeus johtaa yrityksen liiketoimintaa;
- 4) 'EU-valtuutuksella' oikeudellista kehystä, jota sovelletaan eurooppalaiseen sähköisen viestinnän tarjoajaan koko unionissa kotijäsenvaltion antaman yleisvaltuutuksen perusteella ja tämän asetuksen mukaisesti;
- 5) 'kotijäsenvaltiolla' jäsenvaltiota, jossa eurooppalaisen sähköisen viestinnän tarjoajan päätoimipaikka sijaitsee;
- 6) 'päätoimipaikalla' yrityksen sijoittautumispaikkaa siinä jäsenvaltiossa, jossa tehdään keskeiset päätökset sähköisten viestintäpalvelujen tai -verkkojen tarjonnasta ja siihen liittyvistä investoinneista unionissa;
- 7) 'vastaanottavalla jäsenvaltiolla' jäsenvaltiota, joka ei ole kotijäsenvaltio ja jossa eurooppalainen sähköisen viestinnän tarjoaja tarjoaa sähköisiä viestintäverkkoja tai -palveluja;
- 8) 'langatonta laajakaistaviestintää varten yhdenmukaistetuilla radiotaajuuksilla' radiotaajuuksia, joiden saatavuutta ja tehokasta käyttöä koskevat ehdot on yhdenmukaistettu unionin tasolla erityisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen 676/2002/EY²⁷ nojalla ja jotka palvelevat muita sähköisiä viestintäpalveluja kuin radio- ja televisiotoimintaa;

²⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 676/2002/EY, tehty 7 päivänä maaliskuuta 2002, Euroopan yhteisön radiotaajuuspolitiikan sääntelyjärjestelmästä (radiotaajuuspäätös) (EYVL L 108, 24.4.2002, s. 1).

9) 'pienalueen langattomalla liityntäpisteellä' matalatehoista, pienikokoista ja lyhyellä kantamalla toimivaa langattoman verkkoyhteyden mahdollistavaa laitteistoa, joka voi olla osa yleistä maanpäällistä matkaviestintäverkkoa ja varustettu yhdellä tai useammalla, visuaaliselta vaikutukseltaan vähäisellä antennilla ja jonka kautta yleisöllä on langaton pääsy sähköisiin viestintäverkkoihin niiden verkkotopologiasta riippumatta;

10) 'langattomalla lähiverkolla' (RLAN) langattoman yhteyden mahdollistavaa matalatehoista ja lyhyellä kantamalla toimivaa järjestelmää, josta aiheutuu vain vähäinen häiriöriski muille järjestelmille, joita muut käyttäjät käyttävät sen välittömässä läheisyydessä, ja jossa käytetään yksinoikeudettomia taajuuksia, joiden saatavuutta ja tehokasta käyttöä koskevat ehdot on tätä tarkoitusta varten yhdenmukaistettu unionin tasolla;

11) 'virtuaalisella laajakaistaverkkojen käyttöoikeudella' laajakaistaverkkojen tukkutason käyttöoikeuksien tyyppiä, joka muodostuu virtuaalisesta liityntäyhteydestä asiakkaan tiloihin minkä tahansa verkkoarkkitehtuurin kautta, eriytettyjä fyysisiä tilajayhteyksiä lukuun ottamatta, ja siirtopalvelusta määriteltyihin luovutusasteisiin ja joka sisältää yksittäiset verkkoelementit, tietyt verkkotoiminnot ja tietotekniset liitännäisjärjestelmät;

12) 'laatuvarmistetulla liityntätuotteella' IP-verkkojen yhdysliikennepisteessä (IP exchange) tarjottavaa tuotetta, jonka avulla asiakkaat voivat luoda IP-viestintäyhteyden yhteenliittämispisteen ja yhden tai useamman kiinteän verkon liityntäpisteen välillä ja joka mahdollistaa päästä päähän ulottuvan suorituskyvyn määrittelyllä tasolla tiettyjen palvelujen tarjoamiseksi loppukäyttäjille perustuen tiettyyn ja taattuun palvelunlaatuun tiettyjen parametrien pohjalta (assured service quality, ASQ);

13) 'kaukoviestinnällä' puhe- tai viestipalveluja, jotka ulottuvat paikalliskeskusalueen ja alueellisen maksuvyöhykkeen ulkopuolelle, mikä määräytyy kansalliseen numerointisuunnitelmaan sisältyvän suuntanumeron perusteella;

14) 'internet-liityntäpalvelulla' yleisesti saatavilla olevaa sähköistä viestintäpalvelua, joka tarjoaa yhteyden internetiin ja sitä kautta käytännöllisesti katsoen kaikkiin internetiin liitettyihin päätepisteisiin riippumatta käytetystä verkkoteknologiasta;

15) 'erikoistuneella palvelulla' sähköistä viestintäpalvelua tai mitä tahansa muuta palvelua, jonka avulla voidaan käyttää tiettyjä sisältöjä, sovelluksia tai palveluja taikka näiden yhdistelmiä ja jonka teknisiä ominaisuuksia valvotaan päästä päähän tai jonka avulla voidaan lähettää dataa määrätyle määrälle osapuolia tai päätepisteitä tai vastaanottaa dataa määrätyle määrältä osapuolia tai päätepisteitä; erikoistunutta palvelua ei markkinoida tai käytetä laajalti internet-liityntäpalvelua korvaavana palveluna;

16) 'vastaanottavalla yleisen sähköisen viestinnän tarjoajalla' yleisen sähköisen viestinnän tarjoajaa, jolle puhelinnumero tai palvelu siirretään;

17) 'siirtävällä yleisen sähköisen viestinnän tarjoajalla' yleisen sähköisen viestinnän tarjoajaa, jolta puhelinnumero tai palvelu siirretään.

II luku

EU-valtuutus

3 artikla — Vapaus tarjota sähköistä viestintää koko unionissa

1. Eurooppalaisella sähköisen viestinnän tarjoajalla on oikeus tarjota sähköisiä viestintäverkkoja ja -palveluja koko unionissa ja käyttää näiden verkkojen ja palvelujen tarjoamiseen liittyviä oikeuksia jokaisessa jäsenvaltiossa, jossa se toimii, EU-valtuutuksen nojalla ainoana edellytyksenä 4 artiklassa säädettyjen ilmoitusvaatimusten noudattaminen.

2. Eurooppalaiseen sähköisen viestinnän tarjoajaan sovelletaan kulloisessakin jäsenvaltiossa sovellettavia sääntöjä ja edellytyksiä unionin oikeuden mukaisesti, jollei tässä asetuksessa toisin säädetä ja sanotun rajoittamatta asetuksen (EU) N:o 531/2012 soveltamista.

3. Poiketen siitä, mitä direktiivin 2002/20/EY 12 artiklassa säädetään, eurooppalaiselle sähköisen viestinnän tarjoajalle voidaan asettaa vastaanottavassa jäsenvaltiossa sovellettavia hallinnollisia maksuja ainoastaan, jos sen sähköisten viestintäpalvelujen vuosiliikevaihto on kyseisessä jäsenvaltiossa yli 0,5 prosenttia sähköisen viestinnän koko kansallisesta liikevaihdosta. Näitä maksuja perittäessä otetaan huomioon ainoastaan sähköisten viestintäpalvelujen liikevaihto kyseisessä jäsenvaltiossa.

4. Poiketen siitä, mitä direktiivin 2002/20/EY 13 artiklan 1 kohdan b alakohdassa säädetään, eurooppalaiselta sähköisen viestinnän tarjoajalta voidaan vaatia rahoitusosuuksia yleispalveluvelvollisuuksien nettokustannusten jakamiseksi vastaanottavassa jäsenvaltiossa vain, jos sen sähköisten viestintäpalvelujen vuosiliikevaihto on kyseisessä jäsenvaltiossa yli 3 prosenttia sähköisen viestinnän koko kansallisesta liikevaihdosta. Näitä rahoitusosuuksia perittäessä otetaan huomioon ainoastaan liikevaihto kyseisessä jäsenvaltiossa.

5. Eurooppalaisella sähköisen viestinnän tarjoajalla on oikeus yhdenvertaiseen kohteluun kansallisten sääntelyviranomaisten taholta eri jäsenvaltioissa objektiivisesti toisiaan vastaavissa tilanteissa.

6. Jos eurooppalaisen sähköisen viestinnän tarjoajan ja muiden yritysten välille syntyy riitoja, jotka koskevat direktiivien 2002/19/EY, 2002/20/EY, 2002/21/EY ja 2002/22/EY, tämän asetuksen tai asetuksen (EU) N:o 531/2012 nojalla vastaanottavassa jäsenvaltiossa sovellettavia velvollisuuksia, eurooppalainen sähköisen viestinnän tarjoaja voi kuulla kotivaltionsa kansallista sääntelyviranomaista, joka voi antaa lausunnon johdonmukaisten sääntelyllisten käytäntöjen kehittämisen varmistamiseksi. Vastaanottavan kansallisen sääntelyviranomaisen on otettava mahdollisimman tarkoin huomioon kotijäsenvaltion kansallisten sääntelyviranomaisten antama lausunto riitaa ratkaistessaan.

7. Eurooppalaisten sähköisen viestinnän tarjoajien, joilla tämän asetuksen voimaantullessa on oikeus tarjota sähköisiä viestintäverkkoja ja -palveluja useammassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa, on toimitettava 4 artiklassa säädetty ilmoitus viimeistään 1 päivänä heinäkuuta 2016.

4 artikla — Ilmoitusmenettely eurooppalaisia sähköisen viestinnän tarjoajia varten

1. Eurooppalaisen sähköisen viestinnän tarjoajan on toimitettava ainoastaan yksi ilmoitus tämän asetuksen mukaisesti kotijäsenvaltionsa kansalliselle sääntelyviranomaiselle ennen toiminnan aloittamista vähintään yhdessä jäsenvaltiossa.

2. Ilmoituksessa on oltava vakuutus sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen tarjoamisesta tai aikeesta aloittaa niiden tarjoaminen ja sen mukana ainoastaan seuraavat tiedot:

a) tarjoajan nimi, oikeudellinen asema ja muoto, rekisterinumero, jos tarjoaja on merkitty kaupparekisteriin tai muuhun vastaavaan julkiseen rekisteriin, päätoimipaikan maantieteellinen osoite, yhteyshenkilö, lyhyt kuvaus tarjottavista tai tarjottavaksi aiotuista verkoista tai palveluista sekä kotijäsenvaltion nimi;

b) vastaanottava(t) jäsenvaltio(t), jo(i)ssa palvelut ja verkot tarjotaan tai aiotaan tarjota suoraan tai tytäryhtiöiden kautta, sekä jälkimmäisessä tapauksessa kaikkien toimintaan osallistuvien tytäryhtiöiden nimi, oikeudellinen asema ja muoto, maantieteellinen osoite, rekisterinumero, jos tarjoaja on merkitty kaupparekisteriin tai muuhun vastaavaan julkiseen rekisteriin vastaanottavassa jäsenvaltiossa, ja yhteyspiste sekä kyseeseen tulevat toiminta-

alueet. Jos tytäryritys on kahden tai useamman sellaisen sähköisen viestinnän tarjoajan yhteisessä määräysvallassa, joiden päätoimipaikat ovat eri jäsenvaltioissa, tytäryrityksen on ilmoitettava emoyhtiöiden kotijäsenvaltioista oma kotijäsenvaltionsa tämän asetuksen soveltamiseksi, ja kyseisen kotijäsenvaltion emoyhtiön on ilmoitettava tästä sille vastaavasti.

Ilmoitus on toimitettava kotijäsenvaltion ja vastaanottavien jäsenvaltioiden virallisella kielellä tai virallisilla kielillä.

3. Kaikista muutoksista 2 kohdan mukaisesti toimitetuissa tiedoissa on ilmoitettava kotijäsenvaltion kansalliselle sääntelyviranomaiselle kuukauden kuluessa muutoksesta. Jos ilmoitettu muutos koskee aikomusta tarjota sähköisiä viestintäverkkoja tai -palveluja sellaisessa vastaanottavassa jäsenvaltiossa, jota aiempi ilmoitus ei kata, eurooppalainen sähköisen viestinnän tarjoaja voi aloittaa toiminnan kyseisessä vastaanottavassa jäsenvaltiossa heti ilmoituksen tehtyään.

4. Tässä artiklassa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden noudattamatta jättäminen on vastoin yhteisiä ehtoja, jota eurooppalaiseen sähköisen viestinnän tarjoajaan sovelletaan kotijäsenvaltiossa.

5. Kotijäsenvaltion kansallisen sääntelyviranomaisen on toimitettava 2 kohdan mukaisesti vastaanotetut tiedot ja mahdolliset muutokset näissä tiedoissa 3 kohdan mukaisesti kyseisten vastaanottavien jäsenvaltioiden kansallisille sääntelyviranomaisille ja BERECin virastoon viikon kuluessa kyseisten tietojen tai niiden muutosten vastaanottamisesta.

BERECin virasto ylläpitää julkisesti käytettävissä olevaa rekisteriä tämän asetuksen mukaisesti tehdyistä ilmoituksista.

6. Kotijäsenvaltion kansallisten sääntelyviranomaisten on eurooppalaisen sähköisen viestinnän tarjoajan pyynnöstä annettava direktiivin 2002/20/EY 9 artiklan mukaisesti lausunto, jossa vahvistetaan, että asianomaiseen yritykseen sovelletaan EU-valtuutusta.

7. Jos yksi tai useampi kansallinen sääntelyviranomainen eri jäsenvaltioissa katsoo, että kotijäsenvaltion nimeäminen 2 kohdan mukaisesti tehdyssä ilmoituksessa tai mahdollinen 3 kohdan mukaisesti ilmoitettu muutos toimitetuissa tiedoissa ei vastaa tai ei enää vastaa yrityksen päätoimipaikkaa tämän asetuksen mukaisesti, sen on ilmoitettava asiasta komissiolle mainiten syyt, joihin se perustaa arvionsa. Ilmoituksesta on toimitettava tiedoksi jäljennös BERECin virastolle. Komissio, annettuaan kyseiselle eurooppalaiselle sähköisen viestinnän tarjoajalle ja kiistanalaiseksi asetetun kotijäsenvaltion kansalliselle sääntelyviranomaisille mahdollisuuden ilmaista näkemyksensä, tekee päätöksen kyseisen yrityksen kotijäsenvaltion määrittämisestä tämän asetuksen mukaisesti kolmen kuukauden kuluessa sen jälkeen, kun asia on annettu sen ratkaistavaksi.

5 artikla — EU-valtuutuksen noudattaminen

1. Kunkin kyseeseen tulevan jäsenvaltion kansallisen sääntelyviranomaisen on seurattava ja varmistettava sen kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti, jolla pannaan täytäntöön direktiivin 2002/20/EY 10 artiklassa säädetty menettelyt, että eurooppalaiset sähköisen viestinnän tarjoajat noudattavat sen alueella sovellettavia sääntöjä ja edellytyksiä 3 artiklan mukaisesti.

2. Vastaanottavan jäsenvaltion kansallisen sääntelyviranomaisen on toimitettava kotivaltion kansalliselle sääntelyviranomaiselle asiaankuuluvat tiedot yksittäisistä toimenpiteistä, jotka se on vahvistanut eurooppalaiseen sähköisen viestinnän tarjoajaan liittyen varmistaa alueellaan sovellettavien sääntöjen ja edellytysten noudattamisen 3 artiklan mukaisesti.

6 artikla — Sähköisen viestinnän tarjoamisoikeuksien peruuttaminen toistaiseksi tai kokonaan eurooppalaisilta sähköisen viestinnän tarjoajilta

1. Ainoastaan kotijäsenvaltion kansallinen sääntelyviranomainen voi peruuttaa eurooppalaiselta sähköisen viestinnän tarjoajalta toistaiseksi tai kokonaan oikeudet tarjota sähköisiä viestintäverkkoja ja palveluja koko unionissa tai osassa sitä noudattaen kansallista lainsäädäntöään, jolla pannaan täytäntöön direktiivin 2002/20/EY 10 artiklan 5 kohta, sanotun kuitenkin rajoittamatta toimenpiteitä jonkin asianomaisten jäsenvaltion myöntämien radiotaajuuksien tai numeroiden käyttöoikeuksien peruuttamiseksi toistaiseksi tai kokonaan ja 3 kohdan mukaisesti hyväksytyjä väliaikaistoimenpiteitä.

2. Jos vastaanottavassa jäsenvaltiossa 3 artiklan mukaisesti sovellettavia sääntöjä ja edellytyksiä rikotaan vakavasti tai toistuvasti ja jos vastaanottavan jäsenvaltion kansallisen sääntelyviranomaisen 5 artiklan mukaisesti sääntöjen ja edellytysten noudattamisen varmistamiseksi vahvistamat toimenpiteet eivät ole olleet tuloksellisia, sen on ilmoitettava tästä kotijäsenvaltion kansalliselle sääntelyviranomaiselle ja pyydyttävä sitä toteuttamaan 1 kohdassa tarkoitetut toimenpiteet.

3. Siihen saakka, kunnes kotijäsenvaltion kansallinen sääntelyviranomainen tekee lopullisen päätöksen 2 kohdan mukaisesti esitetystä pyynnöstä, vastaanottavan jäsenvaltion kansallinen sääntelyviranomainen voi toteuttaa kiireellisiä väliaikaistoimenpiteitä direktiivin 2002/20/EY 10 artiklan 6 kohdan täytäntöönpanevan kansallisen lainsäädännön mukaisesti, jos sillä on näyttöä sen alueella 3 artiklan mukaisesti sovellettavien sääntöjen ja edellytysten rikkomisesta. Direktiivin 2002/20/EY 10 artiklan 6 kohdassa säädetyistä kolmen kuukauden aikarajasta poiketen kyseiset väliaikaistoimenpiteet voivat olla voimassa siihen saakka, kunnes kotijäsenvaltion kansallinen sääntelyviranomainen tekee lopullisen päätöksen.

Komissiolle, BERECille sekä kotijäsenvaltion ja muiden vastaanottavien jäsenvaltioiden kansallisille sääntelyviranomaisille on ilmoitettava hyväksytystä väliaikaistoimenpiteestä ajoissa.

4. Jos kotijäsenvaltion kansallinen sääntelyviranomainen harkitsee päätöksen tekemistä oikeuksien peruuttamisesta toistaiseksi tai kokonaan eurooppalaiselta sähköisen viestinnän tarjoajalta 1 kohdan mukaisesti joko omasta aloitteestaan tai jonkin vastaanottavan jäsenvaltion kansallisen sääntelyviranomaisen pyynnöstä, sen on ilmoitettava aikeestaan jokaisen sellaisen vastaanottavan jäsenvaltion kansallisille sääntelyviranomaisille, johon kyseisen päätös vaikuttaa. Vastaanottavan jäsenvaltion kansallisen sääntelyviranomaisen voi antaa lausunnon kuukauden kuluessa.

5. Ottaen mahdollisimman tarkasti huomioon mahdolliset asianomaisten vastaanottavien jäsenvaltioiden kansallisten sääntelyviranomaisten lausunnot kotijäsenvaltion kansallisen sääntelyviranomaisen on tehtävä lopullinen päätös ja viikon kuluttua sen tekemisestä ilmoitettava se komissiolle, BERECille ja niiden vastaanottavien jäsenvaltioiden kansallisille sääntelyviranomaisille, joihin kyseinen päätös vaikuttaa.

6. Jos kotijäsenvaltion kansallinen sääntelyviranomainen on päättänyt peruuttaa oikeudet toistaiseksi tai kokonaan eurooppalaiselta sähköisen viestinnän tarjoajalta 1 kohdan mukaisesti, niiden vastaanottavien jäsenvaltioiden kansallisen sääntelyviranomaisen, joita asia koskee, on toteutettava tarvittavat toimenpiteet estääkseen sen, että eurooppalainen sähköisen viestinnän tarjoaja edelleen tarjoaa niiden alueella palveluja tai verkkoja, joita kyseinen päätös koskee.

7 artikla — Täytäntöönpanotoimenpiteiden koordinointi

1. Soveltaessaan 6 artiklaa kotijäsenvaltion kansallisen sääntelyviranomaisen on toteutettava toisessa jäsenvaltiossa tarjottavaan tai toisessa jäsenvaltiossa vahinkoa aiheuttaneeseen sähköiseen viestintäpalveluun tai -verkkoon liittyviä valvonta- tai täytäntöönpanotoimenpiteitä yhtä tinkimättä kuin jos kyseistä sähköistä viestintäpalvelua tai -verkkoa olisi tarjottu kotijäsenvaltiossa.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden alueella voidaan antaa tiedoksi 5 ja 6 artiklan mukaisesti toteutettaviin toimenpiteisiin liittyvät oikeudelliset asiakirjat.

III luku **Eurooppalaiset hyödykkeet**

1 jakso — Radiotaajuuksien käytön koordinointi sisämarkkinoilla

8 artikla — Soveltamisala ja yleiset säännökset

1. Tätä jaksoa sovelletaan langatonta laajakaistaviestintää varten yhdenmukaistettuihin radiotaajuuksiin.

2. Tämä jakso ei rajoita jäsenvaltioiden oikeutta hyödyntää maksuja, jotka on asetettu radiotaajuuksien optimaalisen käytön varmistamiseksi direktiivin 2002/20/EY 13 artiklan mukaisesti, sekä järjestää ja käyttää radiotaajuuksiaan yleistä järjestystä, turvallisuutta ja puolustusta varten.

3. Käyttäessään tässä jaksossa annettuja valtuuksia komissio ottaa mahdollisimman tarkasti huomioon kaikki komission päätöksellä 2002/622/EY²⁸ perustetun radiotaajuuksien politiikkaa käsittelevän ryhmän (RSPG) antamat asiaan liittyvät lausunnot.

9 artikla — Radiotaajuuksien käyttö langatonta laajakaistaviestintää varten: sääntelyperiaatteet

1. Radiotaajuuksista vastaavien kansallisten toimivaltaisten viranomaisten on edistettävä sellaisen langattoman viestintävaruuden luomista, jossa nopean langattoman laajakaistaviestinnän investointi- ja kilpailuedellytykset lähentyvät toisiaan ja joka mahdollistaa yhdennettyjen monta aluetta kattavien verkkojen ja palvelujen suunnittelun ja tarjoamisen sekä mittakaavaedut edistäen sitä kautta innovointia, talouskasvua ja loppukäyttäjien pitkän aikavälin etuja.

Kansallisten toimivaltaisten viranomaisten on pidättäydyttävä soveltamasta sellaisia menettelyjä tai asettamasta sellaisia ehtoja radiotaajuuksien käytölle, jotka voivat tarpeettomasti estää eurooppalaisia sähköisen viestinnän tarjoajia tarjoamasta yhdennettyjä sähköisiä viestintäverkkoja ja -palveluja useissa jäsenvaltiossa tai koko unionissa.

2. Kansallisten toimivaltaisten viranomaisten on sovellettava radiotaajuuksien käyttöön mahdollisimman kevyttä valtuutusjärjestelmää puolueettomien, läpinäkyvien, syrjimättömien ja oikeasuhteisten kriteerien perusteella siten, että voidaan maksimoida joustavuus ja tehokkuus radiotaajuuksien käytössä ja edistää keskenään verrannollisia olosuhteita kaikkialla

²⁸ Komission päätös 2002/622/EY, tehty 26 päivänä heinäkuuta 2002, radiotaajuuksien politiikkaa käsittelevän ryhmän perustamisesta (EYVL L 198, 27.7.2002, s. 49).

unionissa eurooppalaisten sähköisen viestinnän tarjoajien yhdenmukaisia ja kattavia investointeja ja toimintoja varten.

3. Laatiessaan valtuutusehtoja ja -menettelyjä radiotaajuuksien käyttöä varten kansallisten toimivaltaisten viranomaisten on otettava huomioon erityisesti yhdenvertainen kohtelu nykyisten ja potentiaalisten operaattoreiden välillä sekä eurooppalaisten sähköisen viestinnän tarjoajien ja muiden yritysten välillä.

4. Kansallisten toimivaltaisten viranomaisten on otettava huomioon ja tarvittaessa sovittava yhteen seuraavat sääntelylliset periaatteet vahvistaessaan valtuutusehtoja ja -menettelyjä radiotaajuuksien käyttöoikeuksia varten, sanotun kuitenkin rajoittamatta 5 kohdan soveltamista:

a) loppukäyttäjien etujen maksimointi, mukaan lukien langattomien verkkojen ja palvelujen tehokkaista pitkän aikavälin investoinneista ja innovoinnista sekä toimivasta kilpailusta saatava loppukäyttäjien etu;

b) radiotaajuuksien mahdollisimman tehokkaan käytön ja tuloksellisen hallinnoinnin varmistaminen;

c) ennakoitavissa olevien ja vertailukelpoisten edellytysten varmistaminen, jotta voidaan mahdollistaa verkkoinvestointien ja -palvelujen suunnittelu monta aluetta kattaen sekä mittakaavaetujen saavuttaminen;

d) asetettavien ehtojen tarpeellisuuden ja oikeasuhteisuuden varmistaminen, myös arvioimalla objektiivisesti, onko perusteltua määrätä lisäehtoja, jotka voivat vaikuttaa tiettyjen operaattoreiden eduksi tai vahingoksi;

e) nopeiden langattomien laajakaistaverkkojen laajan alueellisen kattavuuden ja niihin liittyvien palvelujen laajan levinneisyyden ja käytön varmistaminen.

5. Harkitessaan, onko radiotaajuuksien käytölle syytä asettaa 10 artiklassa tarkoitettuja erityisehtoja, kansallisten toimivaltaisten viranomaisten on otettava erityisesti huomioon kyseisessä artiklassa säädetyt kriteerit.

10 artikla — Radiotaajuuksien käytön osalta huomioon otettavat asiaankuuluvat kriteerit

1. Määrittäessään, kuinka paljon ja minkä tyyppisiä radiotaajuuksia osoitetaan tietyssä radiotaajuuksien käyttöoikeuksien myöntämismenettelyssä, kansallisten toimivaltaisten viranomaisten on otettava huomioon

a) saatavilla olevien erilaisten radiotaajuuskaistojen tekniset ominaisuudet,

b) toisiaan täydentävien taajuuskaistojen mahdollinen yhdistäminen samaan menettelyyn ja

c) radiotaajuuksien käyttöoikeuksista eri jäsenvaltioissa muodostuvien johdonmukaisten kokonaisuuksien merkitys verkkojen tai palvelujen tarjoamiselle koko unionin markkinoilla tai merkittävällä osalla näitä markkinoita.

2. Määrittäessään, onko täsmennettävä radiotaajuuksien vähimmäis- tai enimmäismäärä, joka määriteltäisiin käyttöoikeuksittain tietyllä taajuuskaistalla tai toisiaan täydentävien taajuuskaistojen yhdistelmällä, kansallisten toimivaltaisten viranomaisten on varmistettava

a) mahdollisimman tehokas radiotaajuuksien käyttö 9 artiklan 4 kohdan b alakohdan mukaisesti ottaen huomioon asianomaisen taajuuskaistan tai asianomaisten taajuuskaistojen ominaisuudet;

b) tehokkaat verkkoinvestoinnit 9 artiklan 4 kohdan a alakohdan mukaisesti.

Tämä kohta ei rajoita 5 kohdan soveltamista siltä osin kuin on kyse ehdoista, joilla määritellään radiotaajuuksien enimmäismäärät.

3. Kansallisten toimivaltaisten viranomaisten on varmistettava, että mahdollisissa radiotaajuuksien käyttöoikeuksista perittävissä maksuissa

a) otetaan asianmukaisesti huomioon radiotaajuuksien yhteiskunnallinen ja taloudellinen arvo, myös hyödylliset ulkoisvaikutukset;

b) vältetään vajaakäyttö ja edistetään investointeja verkkojen ja palvelujen kapasiteettiin, kattavuuteen ja laatuun;

c) vältetään syrjintä ja taataan yhtäläiset mahdollisuudet operaattoreiden välillä, muun muassa nykyisten ja potentiaalisten operaattoreiden välillä;

d) saavutetaan mahdollisimman hyvä jakautuminen välittömästi perittävien ja mahdollisten kausittaisten maksujen välillä, ottaen huomioon erityisesti tarve edesauttaa nopeaa verkkojen käyttöönottoa ja radiotaajuuksien käyttöä 9 artiklan 4 kohdan b ja e alakohdan mukaisesti.

Tämä kohta ei rajoita 5 kohdan soveltamista siltä osin kuin on kyse mahdollisista ehdoista, jotka johtavat erisuuruisten maksujen määräämiseen operaattoreiden välillä toimivan kilpailun edistämiseksi.

4. Kansalliset toimivaltaiset viranomaiset voivat määrätä velvoitteita alueellisen vähimmäiskattavuuden saavuttamiseksi vain, jos ne ovat 9 artiklan 4 kohdan d alakohdan mukaisesti tarpeen ja oikeasuhteisia kansallisella tasolla määriteltujen yleisen edun mukaisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Tällaisia velvoitteita asettaessaan kansallisten toimivaltaisten viranomaisten on otettava huomioon

a) asianomaisten palvelujen tai muiden sähköisten viestintäpalvelujen mahdollinen nykyinen kattavuus kansallisella alueella;

b) tällaisten velvoitteiden piiriin potentiaalisesti kuuluvien operaattoreiden määrän minimointi;

c) taakanjaon ja vastavuoroisuuden mahdollisuus eri operaattoreiden välillä, mukaan lukien muiden sähköisten viestintäpalvelujen tarjoajat;

d) tällaisen kattavuuden saavuttamisen edellyttämät investoinnit ja tarve ottaa ne huomioon sovellettavissa maksuissa;

e) kyseisten taajuuskaistojen tekninen soveltuvuus laajan alueellisen kattavuuden tehokkaaseen tarjontaan.

5. Määrittäessään, määrätäänkö toimivan kilpailun edistämiseksi Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 243/2012/EU²⁹ 5 artiklan 2 kohdassa säädettyjä toimenpiteitä, kansallisten toimivaltaisten viranomaisten on käytettävä päätöksensä perustana puolueetonta ja ennakoivaa arviointia seuraavista tekijöistä ottaen huomioon markkinaolosuhteet ja käytettävissä olevat vertailukohteet:

a) onko todennäköistä, että toimivaa kilpailua voidaan ylläpitää tai toimivaan kilpailuun voidaan päästä ilman tällaisia toimenpiteitä, ja

b) tällaisten väliaikaisten toimenpiteiden todennäköinen vaikutus markkinatoimijoiden nykyisiin ja tuleviin investointeihin.

²⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 243/2012/EU, annettu 14 päivänä maaliskuuta 2012, monivuotisen radiotaajuuspoliittisen ohjelman perustamisesta (EUVL L 81, 21.3.2012, s. 7).

6. Kansallisten toimivaltaisten viranomaisten on määritettävä edellytykset, joiden mukaisesti yritykset voivat siirtää tai vuokrata omat radiotaajuuksien käyttöoikeutensa kokonaan tai osittain muille yrityksille, mukaan lukien kyseisten radiotaajuuksien yhteiskäyttö. Määrittäessään näitä edellytyksiä kansallisten toimivaltaisten viranomaisten on otettava huomioon

- a) radiotaajuuksien tehokkaan käytön optimointi 9 artiklan 4 kohdan b alakohdan mukaisesti;
- b) suotuisten yhteiskäyttömahdollisuuksien hyödyntämisen mahdollistaminen;
- c) nykyisten ja potentiaalisten oikeudenhaltijoiden intressien yhtensovittaminen;
- d) paremmin toimivien ja likvidimpien markkinoiden luominen radiotaajuuksien saatavuutta varten.

Tämä kohta ei rajoita kilpailusääntöjen soveltamista yrityksiin.

7. Kansallisten toimivaltaisten viranomaisten on sallittava passiivisen ja aktiivisen infrastruktuurin yhteiskäyttö ja yhteinen infrastruktuurin käyttöönotto langatonta laajakaistaviestintää varten ottaen huomioon

- a) infrastruktuuriin perustuvan kilpailun ja sen lisäksi esiintyvän muun palvelupohjaisen kilpailun tila;
- b) radiotaajuuksien tehokkaan käytön vaatimukset;
- c) valinnanvaran lisääntyminen ja palvelujen laadun parantuminen loppukäyttäjien kannalta;
- d) teknologinen innovointi.

Tämä kohta ei rajoita kilpailusääntöjen soveltamista yrityksiin.

11 artikla — Radiotaajuuksien käytön edellytyksiin liittyvät täydentävät säännökset

1. Jos langatonta laajakaistaviestintää varten yhdenmukaistettujen radiotaajuuksien saatavuuden ja tehokkaan käytön tekniset edellytykset mahdollistavat sen, että kyseeseen tulevia radiotaajuuksia voidaan käyttää yleisvaltuutusjärjestelmän puitteissa, kansallisten toimivaltaisten viranomaisten on vältettävä lisäehtojen asettamista ja estettävä se, että mahdollinen vaihtoehtoinen käyttö haittaa tällaisen yhdenmukaistetun järjestelmän tehokasta soveltamista.

2. Kansallisten toimivaltaisten viranomaisten on vahvistettava valtuutusehdot, joiden mukaisesti yksittäinen valtuutus tai käyttöluva voidaan kumota tai peruuttaa siinä tapauksessa, että sen kattamat radiotaajuudet jätetään jatkuvasti käyttämättä. Kumoamisesta tai peruuttamisesta voidaan suorittaa asianmukainen korvaus, jos radiotaajuuksien käyttämättä jättämisen syyt ovat operaattorista riippumattomia ja objektiivisesti perusteltuja.

3. Jotta voidaan ajoissa vapauttaa käyttöön riittävästi yhdenmukaistettuja radiotaajuuksia tai mahdollistaa niiden yhteiskäyttö kustannustehokkailla taajuuskaistoilla suurikapasiteettisia langattomia laajakaistapalveluja varten, kansallisten toimivaltaisten viranomaisten on harkittava, onko tarpeen ottaa käyttöön kilpailusääntöjen puitteissa

- a) asianmukaisia vanhoille käyttäjille tai radiotaajuuksien käyttöluvien haltijoille suoritettavia korvauksia tai kannustinmaksuja, muun muassa sisällyttämällä ne tarjouskilpailujärjestelmään tai maksamalla kiinteä summa käyttöluvista, tai
- b) vanhoilta käyttäjiltä tai radiotaajuuksien käyttöluvien haltijoilta perittäviä kannustinmaksuja.

4. Kansallisten toimivaltaisten viranomaisten on harkittava, onko tarpeen vahvistaa asianmukaiset teknologian suoritusastot eri taajuuskaistoille päätöksen N:o 243/2012/EY 6 artiklan 3 kohdan mukaisesti taajuuksien käytön tehostamiseksi ja rajoittamatta päätöksen N:o 676/2002 nojalla hyväksytyjä toimenpiteitä.

Kyseisiä suoritusastoja vahvistaessaan niiden on erityisesti

a) otettava huomioon teknologian kehittämisen ja laitteistojen uusimisen syklit erityisesti päätelaitteissa ja

b) sovellettava teknologianeutraaliuden periaatetta määritellyn suoritusastan saavuttamiseksi noudattaen direktiivin 2002/21/EY 9 artiklaa.

12 artikla — Tiettyjen langattomaan laajakaistaviestintään liittyvien valtuutusehtojen yhdenmukaistaminen

1. Kansallisten toimivaltaisten viranomaisten on vahvistettava käyttöluvien myöntämiselle tai uudelleenjakamiselle sekä näiden lupien uusimiselle vanhoihin ehtoihin aikataulut, joita sovelletaan langatonta laajakaistaviestintää varten yhdenmukaistettuihin radiotaajuuksiin.

Käyttöluvien voimassaoloaika tai uusimista koskevat määräajat on vahvistettava hyvissä ajoin ennen ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuun aikatauluun sisältyvää asianomaista menettelyä. Aikatauluissa, voimassaoloajoissa ja uusimisen määräajoissa on otettava huomioon tarve ennakoitavalle investointiympäristölle, käytännön mahdollisuudet vapauttaa käyttöön mahdollisia uusia langatonta laajakaistaviestintää varten yhdenmukaistettuja radiotaajuuksia sekä tähän liittyvien investointien kuoleusaika kilpailuolosuhteissa.

2. Jotta voidaan varmistaa 1 kohdan yhdenmukainen täytäntöönpano koko unionissa ja varsinkin huolehtia langattomien palvelujen yhteensovitusta saatavuudesta unionissa, komissio voi täytäntöönpanosäädöksillä

a) vahvistaa yhteisen aikataulun koko unionille tai yksittäisten jäsenvaltioista muodostuvien ryhmien olosuhteisiin soveltuvia aikatauluja sekä ajankohdan tai ajankohdat, johon tai joihin mennessä yksittäiset yhdenmukaistetun kaistan tai toisiaan täydentävien yhdenmukaistettujen kaistojen yhdistelmän käyttöluvat on myönnettävä ja radiotaajuuksien tosiasiallinen käyttö sallittava langattoman laajakaistaviestinnän tarjoamiseksi yksinoikeudella tai yhteiskäytössä koko unionin alueella;

b) määrittää vähimmäiskeston yhdenmukaistetuilla taajuuskaistoilla myönnettyille luville;

c) määrittää sellaisille luville, jotka eivät ole kestoltaan määräämättömiä, yhteensovitettujen voimassaolon päättymispäivän tai uusimispäivän koko unionissa;

d) määrittää muuta kuin langatonta laajakaistaviestintää varten yhdenmukaistettujen taajuuskaistojen jo voimassa olevien käyttöluvien voimassaolon päättymispäivän tai kestoltaan määräämättömien lupien tapauksessa ajankohdan, johon mennessä käyttölupaa on muutettava, jotta voidaan mahdollistaa langattoman laajakaistaviestinnän tarjoaminen.

Kyseiset täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 33 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

3. Komissio voi myös antaa täytäntöönpanosäädöksiä, joilla yhdenmukaistetaan langatonta laajakaistaviestintää varten yhdenmukaistetuilla taajuuskaistoilla ennen kyseisten säädösten hyväksymistä myönnettyjen yksittäisten käyttöluvien voimassaolon päättymisajankohta tai uusimisajankohta, jotta tällaisten käyttöluvien uusimisen tai uudelleenjakamisen ajankohta voidaan näillä kaistoilla yhteensovittaa koko unionissa, mukaan lukien mahdollinen yhteensovittaminen uusimisen tai uudelleenjakamisen sellaisen ajankohdan kanssa muilla

kaistoilla, joka on yhdenmukaistettu 2 kohdan tai tämän kohdan mukaisesti hyväksytyillä täytäntöönpanosäädöksillä. Kyseiset täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 33 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

Jos tässä kohdassa tarkoitetuissa täytäntöönpanosäädöksissä määritellään radiotaajuuksien käyttölupien uusimiselle tai uudelleenjakamiselle yhdenmukaistettu ajankohta, joka osuu myöhäisemmäksi kuin tällaisten radiotaajuuksien käyttöön missä tahansa jäsenvaltiossa jo myönnettyjen yksittäisten lupien voimassaolon päättymisajankohta tai uusimisajankohta, kansallisten toimivaltaisten viranomaisten on pidennettävä jo myönnettyjen lupien voimassaoloaikaan yhdenmukaistettuun ajankohtaan saakka samoin jo sovelletuin olennaisin valtuutusehdoin, mukaan luettuina sovellettavat kausittaiset maksut.

Jos toisen alakohdan mukaisesti myönnetty voimassaolon pidennys on merkittävä suhteessa käyttölupien alkuperäiseen keston, kansalliset toimivaltaiset viranomaiset voivat lupien voimassaolon pidentämisen yhteydessä tehdä aiemmin sovellettuihin valtuusehtoihin mukautuksia, jotka ovat tarpeen muuttuneiden olosuhteiden vuoksi, mukaan lukien lisämaksujen asettaminen. Nämä lisämaksut on määritettävä soveltamalla suhteessa kuluneeseen aikaan (*pro rata temporis* –periaatteen mukaisesti) mahdollisia alkuperäisistä käyttöluvista alun perin perittyjä maksuja, jotka on nimenomaisesti laskettu alun perin aiotun keston perusteella.

Tässä kohdassa tarkoitettut täytäntöönpanosäädökset eivät edellytä jo voimassa olevien käyttölupien keston lyhentämistä missään jäsenvaltiossa paitsi direktiivin 2002/20/EY 14 artiklan 2 kohdan mukaisesti eikä niitä sovelleta sellaisiin jo voimassa oleviin lupiin, joiden kesto ei ole rajoitettu.

Kun komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksen 2 kohdan mukaisesti, se voi soveltaa tämän kohdan säännöksiä soveltuvin osin kaikkiin kyseisen langatonta laajakaistaviestintää varten yhdenmukaistetun taajuuskaistan käyttölupiin.

4. Hyväksyessään 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuja täytäntöönpanosäädöksiä komissio ottaa huomioon

a) edellä 9 artiklassa esitetyt sääntelyperiaatteet;

b) objektiivisesti todetut unionin sisäiset vaihtelut siinä, kuinka paljon lisää radiotaajuuksia tarvitaan langattoman laajakaistaviestinnän tarjoamiseksi, ottaen huomioon yhteiset radiotaajuustarpeet useita jäsenvaltioita kattavissa yhdennetyissä verkoissa;

c) toimintaolosuhteiden ennakoitavuuden nykyisille radiotaajuuksien käyttäjille;

d) langattomien laajakaistateknologioiden peräkkäisten sukupolvien käyttöönotto-, kehittämis- ja investointisyklit;

e) suurikapasiteettisen langattoman laajakaistaviestinnän kysynnän loppukäyttäjien keskuudessa.

Määrittäessään aikatauluja jäsenvaltioiden eri ryhmille, jotka eivät ole vielä myöntäneet yksittäisiä käyttölupia ja sallineet yhdenmukaistetun taajuuskaistan tosiasiallista käyttöä, komissio ottaa asianmukaisesti huomioon mahdolliset jäsenvaltioiden kannanotot tavoista, joilla radiotaajuuksien käyttölupia on perinteisesti myönnetty, direktiivin 2002/21/EY 9 artiklan 3 ja 4 kohdassa säädetyt perusteet rajoituksille, mahdollisen tarpeen vapauttaa kyseessä oleva taajuuskaista, vaikutukset kilpailuun sekä maantieteelliset tai tekniset rajoitukset ottaen huomioon vaikutukset sisämarkkinoihin. Komissio varmistaa, ettei täytäntöönpano lykkäänny kohtuuttomasti ja etteivät mahdolliset jäsenvaltioiden väliset aikatauluerot johda aiheettomiin eroihin jäsenvaltioiden välisissä kilpailu- tai sääntelytilanteissa.

5. Edellä oleva 2 kohta ei rajoita jäsenvaltioiden oikeutta myöntää yhdenmukaistetun taajuuskaistan käyttöluvia ja sallia sen tosiasiallinen käyttö ennen kyseistä kaistaa koskevan täytäntöönpanosäädöksen hyväksymistä – edellyttäen, että tämän kohdan toista alakohtaa noudatetaan – tai ennen täytäntöönpanosäädöksellä kyseiselle kaistalle vahvistettua yhdenmukaistettua ajankohtaa.

Jos kansalliset toimivaltaiset viranomaiset myöntävät yhdenmukaistetun taajuuskaistan käyttöluvia ennen kyseistä kaistaa koskevan täytäntöönpanosäädöksen hyväksymistä, niiden on määriteltävä tällaisen myöntämisen ehdot ja erityisesti voimassaoloehdot siten, että käyttöluvien saajat tulevat tietoisiksi siitä mahdollisuudesta, että komissio tulee hyväksymään 2 kohdan mukaisesti täytäntöönpanosäädöksiä, joissa vahvistetaan tällaisten lupien vähimmäiskesto tai yhteensovitettavat voimassaolon päättymis- tai uusimisajat koko unionin alueella. Tätä alakohtaa ei sovelleta kestoaltaan määräämättömien lupien myöntämiseen.

6. Yhdenmukaistetuilla taajuuskaistoilla, joille on 2 kohdan mukaisesti hyväksytyllä täytäntöönpanosäädöksellä vahvistettu yhteinen aikataulu käyttöluvien myöntämistä ja tosiasiallisen käytön sallimista varten, kansallisten toimivaltaisten viranomaisten on annettava komissiolle ajoissa riittävän yksityiskohtaiset tiedot suunnitelmistaan aikataulun noudattamisen varmistamiseksi. Komissio voi hyväksyä täytäntöönpanosäädöksiä, joissa määritellään muoto ja menettelyt kyseisten tietojen toimittamista varten. Kyseiset täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 33 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

Jos komissio katsoo jäsenvaltioiden toimittamien yksityiskohtaisten suunnitelmien tarkastelun yhteydessä, että on epätodennäköistä, että jokin jäsenvaltio pystyy noudattamaan siihen sovellettavaa aikataulua, komissio voi tehdä täytäntöönpanosäädöksenä päätöksen, jolla kyseinen jäsenvaltio velvoitetaan mukauttamaan suunnitelmiaan asianmukaisella tavalla aikataulun noudattamisen varmistamiseksi.

13 artikla — Valtuutusmenettelyjen ja -ehtojen koordinointi radiotaajuuksien käyttämiseksi langatonta laajakaistaviestintää varten sisämarkkinoilla

1. Jos kansallinen toimivaltainen viranomainen aikoo asettaa radiotaajuuksien käytön ehdoksi yleisvaltuutuksen tai myöntää yksittäisiä radiotaajuuksien käyttöluvien taikka muuttaa radiotaajuuksien käyttöön liittyviä oikeuksia ja velvollisuuksia direktiivin 2002/20/EY 14 artiklan mukaisesti, sen on toimitettava toimenpideluonnoksensa ja sen perustelut yhtäaikaaisesti komissiolle ja radiotaajuuksista vastaavilla muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille direktiivin 2002/21/EY 6 artiklassa tarkoitetun julkisen kuulemisen jälkeen, jos sellainen on järjestettävä, ja joka tapauksessa vasta sellaisessa vaiheessa toimenpideluonnoksen laatimisessa, että komissio ja muiden jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset voivat saada riittävät ja vakaat tiedot kaikista asian kannalta merkityksellisistä seikoista.

Kansallisen toimivaltaisen viranomaisen on annettava tiedot, joihin sisältyvät soveltuvin osin vähintään seuraavat:

- a) valtuutusprosessin tyyppi;
- b) valtuutusprosessin aikataulu;
- c) käyttöluvien kesto;
- d) yleensä saatavilla olevien tai tietyn yrityksen saatavilla olevien radiotaajuuksien tyyppi ja määrä;
- e) mahdollisten perittävien maksujen määrä ja rakenne;

- f) korvaukset ja kannustimet, joilla nykyisiä käyttäjiä kannustetaan radiotaajuuksien vapauttamiseen tai yhteiskäyttöön;
- g) kattavuutta koskevat velvoitteet;
- h) tukkutasen käyttöoikeudet sekä kansalliset tai alueelliset verkkovierailua koskevat vaatimukset;
- i) radiotaajuuksien varaaminen tietyn tyyppisille toimijoille tai tietyn tyyppisten toimijoiden sulkeminen pois;
- j) käyttöluvien jakoon, siirtoon tai kasautumiseen liittyvät ehdot;
- k) mahdollisuus radiotaajuuksien yhteiskäyttöön;
- l) infrastruktuurin yhteiskäyttö;
- m) teknologian vähimmäissuoritusastot;
- n) direktiivin 2002/21/EY 9 artiklan 3 ja 4 kohdan nojalla sovellettavat rajoitukset;
- o) yhden tai useamman käyttöluvan kumoaminen tai peruuttaminen taikka tällaisiin lupiin liittyvien oikeuksien tai velvollisuuksien muuttaminen silloin kun muutoksia ei voida pitää direktiivin 2002/20/EY 14 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla vähäisinä.

2. Toimivaltaiset kansalliset viranomaiset ja komissio voivat esittää huomautuksia asianomaiselle toimivaltaiselle viranomaiselle kahden kuukauden kuluessa. Tätä kahden kuukauden määräaika ei voi pidentää.

Arvioidessaan toimenpide-ehdotusta tämän artiklan mukaisesti komissio ottaa huomioon erityisesti

- a) direktiivien 2002/20/EY ja 2002/21/EY sekä päätöksen N:o 243/2012/EY säännökset;
- b) edellä 9 artiklassa esitetyt sääntelyperiaatteet;
- c) edellä 10 artiklassa tiettyjen erityisehtojen osalta vahvistetut asiaankuuluvat kriteerit ja 11 artiklassa vahvistetut lisäsäännökset;
- d) mahdolliset 12 artiklan mukaisesti hyväksytyt täytäntöönpanosäädökset;
- e) johdonmukaisuuden muissa jäsenvaltioissa hiljattain toteutettujen, meneillään olevien tai suunniteltujen menettelyjen kanssa ja vaikutukset jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Jos komissio kyseisen määräajan kuluessa ilmoittaa toimivaltaiselle viranomaiselle, että toimenpide-ehdotus muodostaisi esteen sisämarkkinoille tai jos sillä on vakavia epäilyjä sen yhteensopivuudesta unionin oikeuden kanssa, toimenpide-ehdotuksen hyväksymistä on lykättävä vielä kahdella kuukaudella. Komissio ilmoittaa myös muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille toimenpide-ehdotukseen omaksumansa kannan tällaisessa tapauksessa.

3. Edellä 2 kohdassa tarkoitettuna kahden kuukauden lisäajan kuluessa komission ja asianomaisen toimivaltaisen viranomaisen on tehtävä tiivistä yhteistyötä yksilöidäkseen asianmukaisimman ja tehokkaimman toimenpiteen 2 kohdassa tarkoitettujen kriteerien pohjalta, samalla kun otetaan asianmukaisesti huomioon markkinatoimijoiden näkemykset ja tarve varmistaa johdonmukaisen sääntelykäytännön kehittyminen.

4. Toimivaltainen viranomainen voi milloin tahansa menettelyn aikana muuttaa toimenpide-ehdotustaan tai perua sen ottaen mahdollisimman tarkasti huomioon komission 2 kohdassa tarkoitettua ilmoituksen.

5. Komissio voi 2 kohdassa tarkoitettuna kahden kuukauden lisäajan kuluessa

a) esittää viestintäkomitealle päätösluonnoksen, jossa vaaditaan kyseistä toimivaltaista viranomaista perumaan toimenpide-ehdotuksensa. Päätösluonnokseen liitetään yksityiskohtainen ja objektiivinen selvitys siitä, miksi komissio katsoo, ettei toimenpide-ehdotusta pidä hyväksyä ilmoitetussa muodossaan, sekä tarvittaessa yksityiskohtaiset ehdotukset toimenpide-ehdotuksen muuttamiseksi; tai

b) tehdä päätöksen, jolla se muuttaa kyseiseen toimenpide-ehdotukseen omaksumaansa kantaa.

6. Jos komissio ei ole esittänyt 5 kohdan a alakohdassa tarkoitettua päätösluonnosta tai jos se tekee 5 kohdan b alakohdassa tarkoitetun päätöksen, kyseinen toimivaltainen viranomaisen voi hyväksyä toimenpide-ehdotuksen.

Jos komissio on esittänyt 5 kohdan a alakohdassa tarkoitetun päätösluonnoksen, toimivaltaisen viranomaisen on lykättävä toimenpideluonnoksen hyväksymistä enintään kuuden kuukauden ajan siitä, kun 2 kohdassa tarkoitettu ilmoitus on toimitettu toimivaltaiselle viranomaiselle.

Komissio voi päättää muuttaa kantaansa toimenpide-ehdotukseen missä tahansa menettelyn vaiheessa, myös sen jälkeen kun päätösluonnos on esitetty viestintäkomitealle.

7. Komissio tekee mahdolliset päätökset toimivaltaisen viranomaisen velvoittamisesta perumaan toimenpide-ehdotuksensa hyväksymällä täytäntöönpanosäädöksiä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 33 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

8. Kun komissio on tehnyt päätöksen 7 kohdan mukaisesti, toimivaltaisen viranomaisen on muutettava toimenpide-ehdotusta tai peruttava se kuuden kuukauden kuluessa komission päätöksen tiedoksiantamispäivästä. Jos toimenpide-ehdotusta muutetaan, toimivaltaisen viranomaisen on tarvittaessa järjestettävä julkinen kuuleminen, ja sen on ilmoitettava muutettu toimenpide-ehdotus komissiolle 1 kohdan mukaisesti.

9. Kyseisen toimivaltaisen viranomaisen on otettava mahdollisimman tarkasti huomioon kaikki muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten ja komission huomautukset, ja se voi, lukuun ottamatta 2 kohdan kolmannessa alakohdassa, 6 kohdan toisessa alakohdassa ja 7 kohdassa tarkoitettuja tapauksia, hyväksyä lopullisen toimenpide-ehdotuksen, joka sen on tällöin annettava tiedoksi komissiolle.

10. Toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava komissiolle toimenpiteeseensä liittyvän menettelyn tuloksista, kun menettely on saatettu päätökseen.

14 artikla — Pääsy langattomiin lähiverkkoihin

1. Kansallisten toimivaltaisten viranomaisten on sallittava pääsy langattomien lähiverkkojen kautta yleisen sähköisen viestinnän tarjoajan verkkoon ja yhdenmukaistettujen radiotaajuuksien käyttö tätä varten pelkällä yleisvaltuutuksella.

2. Kansalliset toimivaltaiset viranomaiset eivät saa estää yleisen sähköisen viestinnän tarjoajia antamasta yleisölle pääsyä verkkoihinsa langattomien lähiverkkojen kautta, jotka voivat sijaita loppukäyttäjän tiloissa, edellyttäen että yleisvaltuutusehtoja noudatetaan ja loppukäyttäjältä on saatu tähän etukäteen tietoinen suostumus.

3. Yleisen sähköisten viestinnän tarjoajat eivät saa yksipuolisesti rajoittaa

a) loppukäyttäjien oikeutta liittyä valitsemiinsa kolmansien osapuolten tarjoamiin langattomiin lähiverkkoihin;

b) loppukäyttäjien oikeutta sallia muille loppukäyttäjille vastavuoroisesti tai yleisemmin pääsy tällaisten tarjoajien verkkoihin langattomien lähiverkkojen kautta, myös hyödyntäen sellaisia kolmansien osapuolten aloitteita, joilla eri loppukäyttäjien langattomia lähiverkkoja kootaan yhteen ja asetetaan yleisesti saataville.

4. Kansalliset toimivaltaiset viranomaiset eivät saa rajoittaa loppukäyttäjien oikeutta sallia muille loppukäyttäjille vastavuoroisesti tai yleisemmin pääsy langattomiin lähiverkkoihinsa, myös hyödyntäen sellaisia kolmansien osapuolen aloitteita, joilla eri loppukäyttäjien langattomia lähiverkkoja kootaan yhteen ja asetetaan yleisesti saataville.

5. Kansalliset toimivaltaiset viranomaiset eivät saa rajoittaa yleisen pääsyn tarjoamista langattomiin lähiverkkoihin,

a) kun sitä tarjoavat julkisviranomaiset omissa tiloissaan tai niiden välittömässä läheisyydessä ja se liittyy näissä tiloissa tarjottaviin julkisiin palveluihin;

b) kun sitä tarjotaan valtiosta riippumattomien järjestöjen tai julkisviranomaisten aloitteilla, joissa eri loppukäyttäjien langattomia lähiverkkoja kootaan yhteen ja tuodaan vastavuoroisesti tai yleisemmin saataville, mukaan lukien soveltuvin osin langattomat lähiverkot, joihin tarjotaan yleinen pääsy a alakohdan mukaisesti.

6. Yritystä, julkisviranomaista tai muuta loppukäyttäjää ei voida katsoa yleisen sähköisen viestinnän tarjoajaksi pelkästään sen perusteella, että se tarjoaa yleistä pääsyä langattomiin lähiverkkoihin, jos tällainen pääsyn tarjoaminen ei ole luonteeltaan kaupallista tai jos se on pelkästään muun sellaisen kaupallisen toiminnan ja julkisen palvelun liitännäistoiminto, joka ei ole riippuvaista signaalien siirtämisestä näissä verkoissa.

15 artikla — Pienalueen langattomien liityntäpisteiden käyttöönotto ja toiminta

1. Kansallisten toimivaltaisten viranomaisten on sallittava huomaamattomien pienalueen langattomien liityntäpisteiden käyttöönotto, liitäntä ja toiminta yleisvaltuutusjärjestelmän puitteissa rajoittamatta aiheuttomasti tätä käyttöönottoa, kytkentää tai toimintaa erillisillä kaavoitusluvilla tai muilla tavoilla, jos tällainen käyttö on 2 kohdan nojalla hyväksytyjen täytäntöönpanotoimenpiteiden mukaista.

Tämä kohta ei rajoita pienalueen langattomien liityntäpisteiden toimintaan käytettävien radiotaajuuksien valtuutusjärjestelmää.

2. Jotta yleisvaltuutusjärjestelmä voitaisiin panna täytäntöön yhdenmukaisesti pienalueen langattomien liityntäpisteiden käyttöönottoa, liitäntä ja toimintaa varten 1 kohdan mukaisesti, komissio voi täytäntöönpanosäädöksillä täsmentää pienalueen langattomien liityntäpisteiden käyttöönottoa, kytkentää ja toimintaa varten tekniset ominaisuudet, joiden noudattamisella varmistetaan, että nämä liityntäpisteet ovat luonteeltaan huomaamattomia niiden ollessa käytössä erilaisissa paikallisissa oloissa. Komissio täsmentää nämä tekniset ominaisuudet pienalueen langattomien liityntäpisteiden suurinta sallittua kokoa, tehoa, sähkömagneettisia ominaisuuksia ja visuaalista vaikutusta varten. Pienalueen langattomien liityntäpisteiden käyttöä varten täsmennettävien teknisten ominaisuuksien on vähintään vastattava direktiivin 2013/35/EU³⁰ vaatimuksia ja neuvoston suosituksessa N:o 1999/519/EY³¹ määriteltyjä raja-arvoja.

³⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/35/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, terveyttä ja turvallisuutta koskevista vähimmäisvaatimuksista työntekijöiden suojelemiseksi altistumiselta fyysikaalisista tekijöistä (sähkömagneettiset kentät) aiheutuville riskeille

Jotta pienalueen langattomien liityntäpisteiden käyttöönotto, liitäntä ja toiminta voisivat hyötyä 1 kohdan säännöksistä, sitä varten täsmennettävät ominaisuudet eivät saa rajoittaa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 1999/5/EY³² olennaisia vaatimuksia tällaisten tuotteiden markkinoilla saattamisesta.

Kyseiset täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 33 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

16 artikla — Radiotaajuuksien koordinointi jäsenvaltioiden kesken

1. Kansallisten toimivaltaisten viranomaisten on varmistettava radiotaajuuksien käytön järjestäminen alueellaan ja erityisesti toteutettava kaikki tarpeelliset taajuuksien varaamis- tai jakamistoimenpiteet, jotta estettäisiin se, ettei jokin muu jäsenvaltio pysty sallimaan alueellaan tietyn yhdenmukaistetun taajuusalueen käyttöä unionin lainsäädännön mukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta niille sovellettavien kansainvälisten sopimusten, kuten kansainvälisen televiestintäliiton (ITU) radio-ohjesäännön, nojalla kuuluvia velvoitteita.

2. Jäsenvaltioiden on toimittava yhteistyössä keskenään radiotaajuuksien käytön rajat ylittävässä koordinoinnissa, jotta voidaan varmistaa 1 kohdan noudattaminen sekä varmistaa, ettei yhdeltäkään jäsenvaltiolta estetä radiotaajuuksien tasapuolista saantia.

3. Jäsenvaltio, jota asia koskee, voi pyytää radiotaajuspolitiikkaa käsittelevältä ryhmältä tukea kyseisen jäsenvaltion ja mahdollisesti muiden jäsenvaltioiden avustamiseksi tämän artiklan noudattamisessa.

Komissio voi hyväksyä täytäntöönpanosäädöksiä sen varmistamiseksi, että koordinoinnin tuloksena saaduissa ratkaisuisa noudatetaan vaatimusta radiotaajuuksien tasapuolisesta saannista jäsenvaltioiden välillä, mahdollisten käytännön epä johdonmukaisuuksien ratkaisemiseksi, jos koordinointi johtaa keskenään erilaisiin tuloksiin eri jäsenvaltioissa, sekä koordinoitujen ratkaisujen täytäntöönpanon varmistamiseksi unionin oikeuden mukaisesti. Kyseiset täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 33 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

2 jakso — Eurooppalaiset virtuaaliset käyttöoikeustuotteet

17 artikla — Eurooppalaiset virtuaaliset laajakaistaverkkojen käyttöoikeustuotteet

1. Direktiivin 2002/19/EY 8 ja 12 artiklan mukaisesti määrätyn virtuaalisen laajakaistaverkkojen käyttöoikeustuotteen tarjoaminen on katsottava eurooppalaisen virtuaalisen laajakaistaverkkojen käyttöoikeustuotteen tarjoamiseksi, jos se toimitetaan jonkin liitteessä I esitetyn ”Tarjouksen” yhteydessä lueteltujen vähimmäisparametrien mukaisesti ja jos se täyttää kaikki seuraavat olennaiset vaatimukset:

a) sitä voidaan tarjota korkealaatuisena tuotteena kaikkialla unionissa;

(kahdeskymmenes direktiivin 89/391/ETY 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu erityisdirektiivi) ja direktiivin 2004/40/EY kumoamisesta (EUVL L 179, 29.6.2013, s. 1).

³¹ Neuvoston suositus 1999/519/EY, annettu 12 päivänä heinäkuuta 1999, väestön sähkömagneettisille kentille (0 Hz–300 GHz) altistumisen rajoittamisesta (EYVL L 199, 30.7.1999, s. 59).

³² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 1999/5/EY, annettu 9 päivänä maaliskuuta 1999, radio- ja telepätelaitteista ja niiden vaatimustenmukaisuuden vastavuoroisesta tunnustamisesta (EYVL L 91, 7.4.1999, s. 10).

b) siihen liittyi mahdollisimman suuri verkkojen ja palvelujen yhteentoimivuus ja syrjimätön verkonhallinta operaattoreiden välillä verkkotopologiaa vastaavasti;

c) se voi palvella loppukäyttäjiä kilpailuehdoin;

d) se on kustannustehokas ottaen huomioon kapasiteetti, joka on toteutettava nykyisissä ja uusissa verkoissa, ja sen kyky toimia rinnakkain muiden käyttöoikeustuotteiden kanssa, joita voidaan tarjota samassa verkkoinfrastruktuurissa;

e) se on operatiivisesti tehokas ja erityisesti aiheuttaa mahdollisimman vähän toteutukseen liittyviä esteitä ja käyttöönottokustannuksia virtuaalisten laajakaistaviestinnän käyttöoikeuksien tarjoajille ja hakijoille;

f) siinä varmistetaan yksityisyyden suojaa, henkilötietojen suojaa, verkkojen turvallisuutta ja eheyttä sekä avoimuutta koskevien sääntöjen noudattaminen unionin oikeuden mukaisesti.

2. Siirretään komissiolle valta antaa 32 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla mukautetaan liitettä I markkinoiden ja teknologian kehitykseen, jotta voidaan jatkuvasti täyttää 1 kohdassa luetellut olennaiset vaatimukset.

18 artikla — Eurooppalaiseen virtuaaliseen laajakaistaverkkojen käyttöoikeustuotteeseen liittyvät sääntelyehdot

1. Kansallisen sääntelyviranomaisen, joka on jo asettanut direktiivin 2002/19/EY 8 ja 12 artiklan mukaisesti operaattorille velvoitteen tarjota tukkutason käyttöoikeus seuraavan sukupolven verkkoon, on arvioitava, olisiko tarkoituksenmukaista ja oikeasuhteista asettaa sen sijaan velvoite tarjota eurooppalaista virtuaalista laajakaistaverkkojen käyttöoikeustuotetta, joka vastaa toiminnallisuudeltaan vähintään jo määrättyä tukkutason käyttöoikeustuotetta.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen kansallisten sääntelyviranomaisten on tehtävä vaadittu arviointi nykyisistä tukkutason käyttöoikeuksiin liittyvistä korjaavista toimenpiteistä mahdollisimman pian tämän asetuksen voimaantulon jälkeen, riippumatta direktiivin 2002/21/EY 16 artiklan 6 kohdan mukaisesti tehtävän merkityksellisten markkinoiden analyysin ajankohdasta.

Jos kansallinen sääntelyviranomainen, joka on jo asettanut velvoitteen tarjota virtuaalista laajakaistaverkkojen käyttöoikeutta, katsoo ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua arviointinsa pohjalta, ettei eurooppalainen virtuaalinen laajakaistaverkkojen käyttöoikeustuote sovellu kyseessä oleviin erityisiin olosuhteisiin, sen on esitettävä tälle perustelut toimenpideehdotuksessaan direktiivin 2002/21/EY 6 ja 7 artiklan mukaista menettelyä noudattaen.

2. Jos kansallinen sääntelyviranomainen aikoo asettaa operaattorille velvoitteen myöntää tukkutason käyttöoikeus seuraavan sukupolven verkkoon direktiivin 2002/19/EY 8 ja 12 artiklan mukaisesti, sen on mainitun direktiivin 12 artiklan 2 kohdassa mainittujen seikkojen lisäksi arvioitava toisiinsa nähden edut, jotka saataisiin

i) määräämällä passiivinen tukkutason hyödyke, kuten tilaajayhteyksien tai niiden osien fyysisesti eriytetty tarjonta;

ii) toiminnallisuudeltaan vastaava ei-fyysinen tai virtuaalinen tukkutason hyödyke ja erityisesti eurooppalainen virtuaalinen laajakaistaverkkojen käyttöoikeustuote, joka täyttää tämän asetuksen 17 artiklan 1 kohdassa ja liitteessä I olevassa 1 kohdassa esitetyt olennaiset vaatimukset ja parametrit.

3. Poiketen siitä, mitä direktiivin 2002/19/EY 12 artiklan 3 kohdassa säädetään, jos kansallinen sääntelyviranomainen aikoo asettaa operaattorille velvoitteen tarjota virtuaalista

laajakaistaverkkojen käyttöoikeutta mainitun direktiivin 8 ja 12 artiklan mukaisesti, sen on määrättävä velvoite tarjota eurooppalaista virtuaalista laajakaistaverkkojen käyttöoikeustuotetta, joka toiminnallisuudeltaan vastaa parhaiten sen arvioinnissa todettuun sääntelylliseen tarpeeseen. Jos kansallinen sääntelyviranomaisen katsoo, ettei eurooppalainen virtuaalinen laajakaistaverkkojen käyttöoikeustuote soveltuisi kyseessä oleviin erityisiin olosuhteisiin, sen on esitettävä tälle perustelut toimenpide-ehdotuksessaan direktiivin 2002/21/EY 6 ja 7 artiklan mukaista menettelyä noudattaen.

4. Arvioidessaan 1, 2 tai 3 kohdan mukaisesti, onko määrättävä eurooppalainen virtuaalinen laajakaistaverkkojen käyttöoikeustuote muiden tukkutason käyttöoikeustuotteiden sijaan, kansallisen sääntelyviranomaisen on otettava huomioon intressi sääntelyllisten olosuhteiden lähentymiseen koko unionissa tukkutason korjaavissa toimenpiteissä, infrastruktuuripohjaisen kilpailun nykyinen ja ennakoitu tila, markkinaolosuhteiden kehitys kohti kilpailevien seuraavan sukupolven verkkojen tarjoamista, huomattavan markkinavoiman operaattoriksi todetun operaattorin ja käyttöoikeuksia hakevien tekemät investoinnit sekä näiden investointien kuoletusaika.

Kansallisten sääntelyviranomaisten on tarvittaessa asetettava siirtymäaika nykyisen tukkutason käyttöoikeustuotteen korvaamiselle eurooppalaisella virtuaalisella laajakaistaverkkojen käyttöoikeustuotteella.

5. Poiketen siitä, mitä direktiivin 2002/19/EY 9 artiklan 3 kohdassa säädetään, jos operaattorilla on mainitun direktiivin 8 ja 12 artiklan nojalla velvoitteita tarjota eurooppalaista virtuaalista laajakaistaverkkojen käyttöoikeustuotetta, kansallisten sääntelyviranomaisten on varmistettava, että julkaistaan viitetarjous, joka sisältää ainakin liitteessä I olevassa 2 kohdassa tai tapauksen mukaan 3 kohdassa esitetyt tekijät.

6. Poiketen siitä, mitä direktiivin 2002/21/EY 16 artiklan 3 kohdassa säädetään, kansallinen sääntelyviranomaisen ei saa asettaa pakollista ilmoitusaikaa ennen kuin se peruuttaa jo määrätyn velvoitteen tarjota eurooppalaista virtuaalista laajakaistaverkkojen käyttöoikeustuotetta, joka täyttää 17 artiklan 1 kohdassa ja liitteessä I olevassa 2 kohdassa esitetyt olennaiset vaatimukset ja parametrit, jos kyseessä oleva operaattori sitoutuu vapaaehtoisesti antamaan tällaisen tuotteen saataville kolmansien osapuolten pyynnöstä tasapuolisin ja kohtuullisin ehdoin vielä kolmen vuoden ajan.

7. Kun kansallinen sääntelyviranomaisen harkitsee 2 tai 3 kohdassa tarkoitetun arvioinnin yhteydessä, onko direktiivin 2002/19/EY 13 artiklan mukaisesti määrättävä tai pidettävä voimassa seuraavan sukupolven verkkojen tukkutason käyttöoikeuksiin liittyviä hintavalvontavelvollisuuksia joko jonkin eurooppalaisen virtuaalisen laajakaistaverkkojen käyttöoikeustuotteen avulla tai muulla tavoin, sen on tutkittava kilpailun tilaa vähittäistasolla tarjottavien tuotteiden hintojen, valikoiman ja laadun kannalta. Sen on otettava huomioon syrjäntäsuojan toimivuus tukkutasolla ja muiden kiinteiden tai langattomien verkkojen taholta tulevan infrastruktuuripohjaisen kilpailun tila painottaen tällöin asianmukaisesti seuraavan sukupolven verkkojen välillä jo vallitsevan infrastruktuuripohjaisen kilpailun merkitystä laadun parantamiseksi edelleen loppukäyttäjille, jotta voidaan määrittää, onko tukkutason käyttöoikeuksiin tarpeen tai oikeasuhteista soveltaa hintavalvontaa tarkasteltavassa tapauksessa.

19 artikla — Laatuvarmistettu liityntätuote

1. Kaikilla operaattoreilla on oikeus tarjota 4 kohdassa täsmennettyä eurooppalaista laatuvarmistettua liityntätuotetta (assured service quality, ASQ).

2. Kaikkien operaattoreiden on täytettävä sähköisten viestintäpalvelujen valtuutetun tarjoajan kirjallisesti esittämät kohtuulliset pyynnöt, jotka koskevat 4 kohdassa täsmennetyn eurooppalaisen laatuvarmistetun liityntätuotteen tarjoamista. Mahdollinen kieltäytyminen eurooppalaisen laatuvarmistetun liityntätuotteen tarjoamisesta on perusteltava objektiivisesti. Operaattorin on ilmoitettava syyt kieltäytymiseen kuukauden kuluessa kirjallisesta pyynnöstä.

Objektiivisesti perustelluksi kieltäytymisen syyksi katsotaan se, ettei eurooppalaisen laatuvarmistetun liityntätuotteen tarjoamista pyytävä osapuoli voi tai halua antaa eurooppalaista laatuvarmistettua liityntätuotetta joko unionissa tai kolmansissa maissa pyynnön vastaanottaneen osapuolen saataville kohtuullisin ehdoin, jos viimeksi mainittu sitä pyytää.

3. Jos pyyntö hylätään tai erityisistä ehdoista ja edellytyksistä, mukaan lukien hinta, ei ole päästy sopimukseen kahden kuukauden kuluessa kirjallisesta pyynnöstä, kummallakin osapuolella on oikeus saattaa asia asianomaisen kansallisen sääntelyviranomaisen ratkaistavaksi direktiivin 2002/21/EY 20 artiklan mukaisesti. Tällöin voidaan soveltaa tämän asetuksen 3 artiklan 6 kohtaa.

4. Liityntätuotteen tarjoaminen katsotaan eurooppalaisen laatuvarmistetun liityntätuotteen tarjoamiseksi, jos se tapahtuu liitteessä II lueteltujen vähimmäisparametrien mukaisesti ja jos se täyttää kaikki seuraavat olennaiset vaatimukset:

a) sitä voidaan tarjota korkealaatuisena tuotteena kaikkialla unionissa;

b) palveluntarjoajat voivat sen avulla täyttää loppukäyttäjiensä tarpeet;

c) se on kustannustehokas ottaen huomioon olemassa olevat ratkaisut, joita voidaan tarjota samoissa verkoissa;

d) se on operatiivisesti tehokas ja erityisesti aiheuttaa mahdollisimman vähän toteutukseen liittyviä esteitä ja käyttöönottokustannuksia asiakkaille; ja

f) siinä varmistetaan yksityisyyden suojaa, henkilötietojen suojaa, verkkojen turvallisuutta ja eheyttä sekä avoimuutta koskevien sääntöjen noudattaminen unionin oikeuden mukaisesti.

5. Siirretään komissiolle valta antaa 32 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla mukautetaan liitettä II markkinoiden ja teknologian kehitykseen, jotta voidaan jatkuvasti täyttää 4 kohdassa luetellut olennaiset vaatimukset.

20 artikla — Eurooppalaisiin käyttöoikeustuotteisiin liittyvät toimenpiteet

1. Komissio antaa viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2016 täytäntöönpanosäädöksiä, joilla vahvistetaan yhdenmukaiset tekniset ja menetelmäsäännöt 17 artiklassa ja liitteessä I olevassa 1 kohdassa tarkoitetun eurooppalaisen virtuaalisen laajakaistaverkkojen käyttöoikeustuotteen toteuttamista varten mainituissa säännöksissä täsmennettyjen kriteerien ja parametrien mukaisesti ja jotta voidaan varmistaa, että tällainen seuraavan sukupolven verkkojen virtuaalinen tukkutasen käyttöoikeustuote vastaa toiminnallisuudeltaan eriytettyjen fyysisten tilaajayhteyksien käyttöoikeustuotetta. Kyseiset täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 33 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

2. Komissio voi antaa täytäntöönpanosäädöksiä, joilla vahvistetaan yhdenmukaiset tekniset ja menetelmäsäännöt yhden tai useamman 17 ja 19 artiklassa, liitteessä I olevassa 2 ja 3 kohdassa sekä liitteessä II tarkoitetun eurooppalaisen käyttöoikeustuotteen toteuttamista varten mainituissa säännöksissä täsmennettyjen sovellettavien kriteerien ja parametrien mukaisesti. Kyseiset täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 33 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

IV luku

Yhdenmukaistetut loppukäyttäjien oikeudet

21 artikla — Syrjinnän ja rajoitusten poistaminen

1. Julkisviranomaiset eivät saa rajoittaa loppukäyttäjien vapautta käyttää toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneen yrityksen tarjoamia yleisiä sähköisiä viestintäverkkoja tai yleisesti saatavilla olevia sähköisiä viestintäpalveluja.
2. Yleisen sähköisen viestinnän tarjoajat eivät saa soveltaa loppukäyttäjiin syrjiviä käyttöoikeuksiin tai käyttöön liittyviä vaatimuksia tai ehtoja loppukäyttäjän kansalaisuuden tai asuinpaikan perusteella, paitsi jos tällaiset erot ovat objektiivisesti perusteltuja.
3. Yleisen sähköisen viestinnän tarjoajat eivät saa muuten kuin objektiivisesti perustelluista syistä soveltaa unionin sisäiseen viestintään, joka ulottuu toiseen jäsenvaltioon, tariffeja, jotka ovat korkeampia
 - a) kuin kotimaan kaukoviestinnän tariffit, kun on kyse kiinteän verkon viestinnästä;
 - b) kuin asetuksessa (EU) N:o 531/2012 vahvistetut säänneltyjen verkkovierailuäänipuhelu- ja -tekstiviestipalvelujen eurotariffit, kun on kyse matkaviestinnästä.

22 artikla — Valtioiden rajat ylittävä riitojen ratkaisu

1. Direktiivin 2002/22/EY 34 artiklan 1 kohdan mukaisia tuomioistuinten ulkopuolisia riidanratkaisumenettelyjä sovelletaan myös sellaisia sopimuksia koskeviin riitoihin, joiden osapuolina ovat johonkin muuhun jäsenvaltioon sijoittautuneet kuluttajat, muut loppukäyttäjät – siltä osin kuin tällaisia tuomioistuinten ulkopuolisia menettelyjä on myös niiden käytössä – ja yleisen sähköisen viestinnän tarjoajat. Direktiivin 2013/11/EU³³ soveltamisalaan kuuluviin riitoihin sovelletaan mainitun direktiivin säännöksiä.

23 artikla — Vapaus tarjota ja hyödyntää pääsyä avoimeen internetiin sekä kohtuullinen liikenteenhallinta

1. Loppukäyttäjillä on vapaus saada ja välittää tietoa ja sisältöjä sekä käyttää valitsemiaan sovelluksia ja palveluja internet-liityntäpalvelunsa kautta.

Loppukäyttäjillä on vapaus tehdä sopimuksia datansiirron määristä ja nopeuksista internet-liityntäpalvelujen tarjoajien kanssa ja tällaisten datamääriä koskevien sopimusten mukaisesti hyödyntää kaikkia internetin sisältöjen, sovellusten ja palvelujen tarjoajien tarjouksia.
2. Loppukäyttäjillä on myös vapaus sopia joko yleisen sähköisen viestinnän tarjoajien tai sisältöjen, sovellusten ja palvelujen tarjoajien kanssa erikoistuneiden palvelujen tarjoamisesta, joiden palvelunlaatu on parempi.

Jotta loppukäyttäjille voidaan tarjota erikoistuneita palveluja, sisältöjen, sovellusten ja palvelujen tarjoajilla ja yleisen sähköisen viestinnän tarjoajilla on vapaus tehdä sopimuksia toistensa kanssa tarvittavien datamäärien tai -liikenteen välittämiseksi erikoistuneina

³³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/11/EU, annettu 21 päivänä toukokuuta 2013, kuluttajariitojen vaihtoehtoisesta riidanratkaisusta sekä asetuksen (EY) N:o 2006/2004 ja direktiivin 2009/22/EY muuttamisesta (vaihtoehtoista kuluttajariitojen ratkaisua koskeva direktiivi), EUVL L 165, 18.6.2013, s. 63.

palveluina, joilla on tietty palvelunlaatu ja kohdennettu kapasiteetti. Erikoistuneiden palvelujen tarjoaminen ei saa heikentää toistuvasti tai jatkuvasti internet-liityntäpalvelujen yleistä laatua.

3. Tämä artikla ei rajoita unionin tai kansallista lainsäädäntöä, joka koskee välitettävien tietojen, sisältöjen, sovellusten tai palvelujen laillisuutta.

4. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen vapauksien käyttämisestä on helpotettava antamalla 25 artiklan 1 kohdassa, 26 artiklan 2 kohdassa ja 27 artiklan 1 ja 2 kohdassa edellytetyt täydelliset tiedot.

5. Internet-liityntäpalvelujen sopimus pohjaisesti sovittujen datansiirtomäärien tai -nopeuksien rajoissa internet-liityntäpalvelujen tarjoajat eivät saa rajoittaa 1 kohdassa säädettyjä vapauksia estämällä pääsyn tiettyihin sisältöihin, sovelluksiin tai palveluihin taikka niiden tiettyihin luokkiin, hidastamalla niitä, heikentämällä niiden laatua tai syrjimällä niitä, paitsi tapauksissa, joissa on välttämätöntä soveltaa kohtuullisia liikenteenhallintatoimenpiteitä. Kohtuullisten liikenteenhallintatoimenpiteiden on oltava läpinäkyviä, syrjimättömiä ja oikeasuhteisia ja niiden on oltava tarpeen, jotta voidaan

a) panna täytäntöön oikeudellinen säännös tai tuomioistuimen määräys taikka ehkäistä tai vaikeuttaa vakavia rikoksia;

b) säilyttää verkon, sen kautta tarjottavien palvelujen ja loppukäyttäjien päätelaitteiden eheys ja turvallisuus;

c) estää ei-toivottu viestintä loppukäyttäjille, jotka ovat antaneet ennalta suostumuksensa tällaisille rajoitettaville toimenpiteille;

d) minimoida tilapäisen tai poikkeuksellisen verkon ruuhkautumisen vaikutukset sillä edellytyksellä, että toisiaan vastaavia liikenteen tyyppisiä kohdellaan yhtäläisesti.

Kohtuulliseen liikenteenhallintaan saa liittyä ainoastaan sellaista tietojen käsittelyä, joka on välttämätöntä ja oikeasuhteista tämän kohdan tarkoitusten saavuttamiseksi.

24 artikla — Palvelun laatutakeet

1. Kansallisten sääntelyviranomaisten on seurattava tarkasti ja varmistettava, että loppukäyttäjät voivat tehokkaasti hyötyä 23 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetyistä vapauksista, että 23 artiklan 5 kohtaa noudatetaan ja että saatavilla on jatkuvasti syrjimättömiä internet-liityntäpalveluja, joiden laatutaso vastaa teknologian kehitystä ja joiden laatua erikoistuneet palvelut eivät heikennä. Niiden on yhteistyössä muiden toimivaltaisten kansallisten viranomaisten kanssa myös seurattava erikoistuneiden palvelujen vaikutuksia kulttuuriseen monimuotoisuuteen ja innovointiin. Kansallisten sääntelyviranomaisten on raportoitava vuosittain komissiolle ja BERECille seurannastaan ja havainnoistaan.

2. Jotta voidaan estää palvelun laadun yleinen heikentyminen internet-liityntäpalveluissa tai taata loppukäyttäjien mahdollisuus saada ja välittää tietoa ja sisältöjä tai käyttää valitsemiaan sovelluksia ja palveluja, kansallisilla viranomaisilla on oltava valtuudet määrätä palvelunlaadun vähimmäisvaatimuksia yleisen sähköisen viestinnän tarjoajille.

Kansallisten sääntelyviranomaisten on toimitettava komissiolle hyvissä ajoin ennen tällaisten vaatimusten asettamista yhteenveto toimenpiteiden perusteista, suunnitellut vaatimukset sekä ehdotettu toimintatapa. Kyseisten tietojen on oltava myös BERECin käytettävissä. Komissio voi kyseiset tiedot tutkittuaan antaa huomautuksia tai suosituksia etenkin varmistaakseen, etteivät suunnitellut vaatimukset vaikuta haitallisesti sisämarkkinoiden toimintaan.

Suunniteltuja vaatimuksia ei saa hyväksyä kahden kuukauden kuluessa siitä, kun komissio on saanut kaikki tarvittavat tiedot, ellei komission ja kansallisen sääntelyviranomaisen välillä ole sovittu toisin, ellei komissio ole ilmoittanut kansalliselle sääntelyviranomaiselle tarkastelujakson lyhentämisestä tai ellei komissio ole esittänyt huomautuksia tai suosituksia. Kansallisten sääntelyviranomaisten on otettava mahdollisimman tarkoin huomioon komission huomautukset tai suositukset ja annettava hyväksytyt vaatimukset tiedoksi komissiolle ja BERECille.

3. Komissio voi hyväksyä täytäntöönpanosäädöksiä, joilla määritellään yhdenmukaiset edellytykset kansallisten toimivaltaisten viranomaisten velvoitteiden täytäntöönpanolle tämän artiklan mukaisesti. Kyseiset täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 33 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

25 artikla – Avoimuus ja tietojen julkaiseminen

1. Yleisen sähköisen viestinnän tarjoajien on, yksilöllisesti neuvoteltuja tarjouksia lukuun ottamatta, julkaistava läpinäkyvät, vertailukelpoiset, riittävät ja ajantasaiset tiedot seuraavista:

a) niiden nimi-, osoite- ja yhteystiedot;

b) kussakin hinnoittelumallissa tarjotut palvelut ja palvelun laatua koskevat parametrit, sovellettavat hinnat (kuluttajille verot mukaan luettuina) ja kaikki sovellettavat maksut (liitynnästä, käytöstä ja ylläpidosta perittävät ja mahdolliset lisämaksut) sekä päätelaitteeseen liittyvät kulut;

c) sovellettavat tariffit numeroille tai palveluille, joihin sovelletaan erityisiä hinnoitteluehtoja;

d) niiden palvelujen laatu 2 kohdassa tarkoitettujen täytäntöönpanosäädösten mukaisesti;

e) internet-liityntäpalvelut, jos niitä tarjotaan, ilmoittaen seuraavat:

i) tosiasiallisesti käytettävissä oleva datansiirtonopeus ladattaessa verkosta ja verkkoon loppukäyttäjän asuinjäsenvaltiossa, myös ruuhkahuippujen aikana;

ii) mahdollisesti sovellettavien datamäärärajoitusten taso; hinnat, jotka peritään käytettävissä olevan datansiirtomäärän kasvattamisesta tilapäisesti tai pysyvästi; jos käytettävissä oleva datansiirtomäärä on rajattu, sen loppuunkäytön jälkeen käytettävissä oleva datansiirtonopeus ja sen kulut; ja se, miten loppukäyttäjät voivat milloin tahansa seurata käyttönsä senhetkistä tasoa;

iii) selkeä ja yleistajuinen selvitys siitä, miten mahdolliset datansiirtorajoitukset, tosiasiallisesti käytettävissä oleva nopeus ja muut laatuparametrit sekä palvelunlaadultaan parempien erikoistuneiden palvelujen samanaikainen käyttö saattaa käytännössä vaikuttaa sisältöjen, sovellusten ja palvelujen käyttöön;

iv) tiedot kaikista menettelyistä, joita palveluntarjoaja on ottanut käyttöön mitatakseen ja muokatakseen dataliikennettä verkon ruuhkautumisen välttämiseksi, sekä siitä, miten nämä menettelyt saattavat vaikuttaa palvelun laatuun ja henkilötietojen suojaan;

f) toimenpiteet, joilla varmistetaan yhtäläinen pääsy vammaisille loppukäyttäjille, myös säännöllisesti päivitettävät yksityiskohtaiset tiedot heitä varten suunnitelluista tuotteista ja palveluista;

g) sopimusten vakioehdot ja -edellytykset, mukaan lukien sopimuksen vähimmäiskesto, sopimuksen ennaikaisen irtisanomisen ehdot ja mahdolliset siitä perittävät maksut,

palveluntarjoajan vaihtamiseen ja numeroiden ja muiden tunnisteiden siirrettävyyteen liittyvät menettelyt ja välittömät maksut sekä korvausjärjestelyt vaihtoon liittyvän viivästymisen tai väärinkäytösten varalta;

h) pääsy hätäpalveluihin ja soittajan sijaintietoihin kaikissa tarjotuissa palveluissa, mahdolliset direktiivin 2002/22/EY 26 artiklan mukaisesti tarjottavien hätäpalvelujen tarjoamisen rajoitukset sekä niiden muutokset;

i) yleispalveluun liittyvät oikeudet, mukaan lukien soveltuvin osin direktiivin 2002/22/EY liitteessä I mainitut toiminnot ja palvelut.

Tiedot on julkaistava selkeässä, kattavassa ja helppokäyttöisessä muodossa sen jäsenvaltion virallisella kielellä (virallisilla kielillä), jossa palvelu tarjotaan, ja ne on päivitettävä säännöllisesti. Nämä tiedot on pyynnöstä toimitettava asianomaisille kansallisille sääntelyviranomaisille ennen niiden julkaisemista. Tiedoista on käytävä selkeästi ilmi, jos kuluttajiin sovelletaan erilaisia ehtoja kuin muihin loppukäyttäjiin.

2. Komissio voi hyväksyä täytäntöönpanosäädöksiä, joilla täsmennetään menetelmät internet-liityntäpalvelujen nopeuden mittaamiseksi, palvelunlaatua koskevat parametrit ja menetelmät niiden mittaamiseksi sekä julkaistavien tietojen sisältö, muoto ja julkaisutapa, mukaan lukien mahdolliset laatusertifiointiekanismit. Komissio voi ottaa huomioon direktiivin 2002/22/EY liitteessä III esitetyt muuttujat, määritelmät ja mittaamenetelmät. Kyseiset täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 33 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

3. Loppukäyttäjien saatavilla on oltava välineitä, joiden avulla he voivat tehdä itsenäisen arvion vertaamalla sähköiseen viestintäverkkoon pääsyä ja tähän liittyviä palveluita ja vaihtoehtoisten käyttötapojen kustannuksia. Tätä varten jäsenvaltioiden on otettava käyttöön vapaaehtoinen sertifiointijärjestelmä vuorovaikutteisia verkkosivustoja, oppaita tai vastaavia välineitä varten. Sertifointi on myönnettävä objektiivisten, läpinäkyvien ja oikeasuhteisten vaatimusten perusteella, jotka koskevat erityisesti riippumattomuutta yleisen sähköisen viestinnän tarjoajista, selkeää kielenkäyttöä, täydellisten ja ajantasaisten tietojen antamista sekä tehokkaan valitusten käsittelymenettelyn käyttöä. Jos sertifioituja vertailuvälineitä ei ole saatavilla markkinoilla veloituksetta tai kohtuulliseen hintaan, kansallisten sääntelyviranomaisten tai muiden toimivaltaisten kansallisten viranomaisten on annettava tällaiset välineet saataville itse tai kolmansien osapuolten kautta sertifiointivaatimuksia noudattaen. Yleisen sähköisen viestinnän tarjoajien julkaisemien tietojen on oltava saatavilla veloituksetta vertailuvälineiden saataville asettamista varten.

4. Yleisen sähköisen viestinnän tarjoajien on asianomaisten julkisviranomaisten pyynnöstä jaettava yleisen edun mukaista tietoa veloituksetta loppukäyttäjille, tarvittaessa käyttäen samoja keinoja, joita ne käyttävät tavanomaisessa viestinnässään loppukäyttäjien kanssa. Tällöin asianomaisten julkisviranomaisten on toimitettava nämä tiedot yleisen sähköisen viestinnän tarjoajille vakio muodossa, ja ne voivat kattaa muun muassa seuraavat aiheet:

a) tavallisimmat tavat käyttää sähköisiä viestintäpalveluja laittomaan toimintaan tai haitallisen sisällön levittämiseen etenkin, kun tämä voi haitata muille kuuluvien oikeuksien ja vapauksien täyttymistä, mukaan lukien tietosuojan sekä tekijänoikeuteen ja sen lähioikeuksiin kohdistuvat rikkomukset ja niiden oikeudelliset seuraukset; ja

b) se, miten henkilöturvallisuutta uhkaavilta riskeiltä ja henkilötietojen laittomalta käytöltä suojaudutaan sähköisiä viestintäpalveluja käytettäessä.

26 artikla — Sopimukseen liittyvät tietovaatimukset

1. Ennen kuin liittynän tarjoamista yleiseen sähköiseen viestintäverkkoon tai yleisesti saatavilla oleviin sähköisiin viestintäpalveluihin koskevasta sopimuksesta tulee sitova, yleisen sähköisen viestinnän tarjoajien on annettava kuluttajille, ja muille loppukäyttäjille, jolleivät ne ole nimenomaisesti sopineet toisin, ainakin seuraavat tiedot:

a) tarjoajan nimi, osoite ja yhteystiedot sekä osoite ja yhteystiedot mahdollisia valituksia varten, jos nämä tiedot ovat erilaiset;

b) tarjottavien palvelujen keskeiset ominaisuudet, mukaan lukien erityisesti

i) kussakin hinnoittelumallissa tarjottavien palvelujen tyypit, niiden viestintävolyymit ja kaikki asiaankuuluvat palvelun laatua koskevat parametrit, mukaan lukien liittymän toimitusaika;

ii) tarjotaanko pääsy hätäpalveluihin ja soittajan sijaintitietoihin ja missä jäsenvaltioissa sekä mahdolliset direktiivin 2002/22/EY 26 artiklan mukaisesti tarjottavien hätäpalvelujen tarjoamisen rajoitukset;

iii) myynnin jälkeisten palvelujen tyypit, tarjottavat ylläpito- ja asiakastukipalvelut, näiden palvelujen ehdot ja maksut sekä keinot yhteyden saamiseksi näihin palveluihin;

iv) kaikki rajoitukset, jotka palveluntarjoaja on määrännyt toimitettavan päätelaitteen käytölle, mukaan lukien tiedot päätelaitteiden lukituksen avaamisesta ja mahdollisista maksuista siinä tapauksessa, että sopimus irtisanotaan ennen sopimuksen vähimmäiskeston päättymistä;

c) yksityiskohtaiset tiedot hinnoista ja tariffeista (kuluttajille mukaan lukien verot ja mahdolliset lisämaksut) ja siitä, miten ajantasaiset tiedot kaikista sovellettavista tariffeista ja maksuista annetaan saataville;

d) tarjotut maksutavat ja mahdolliset niistä johtuvat kustannuserot sekä käytettävissä olevat keinot taata laskutuksen läpinäkyvyys ja seurata kulutuksen määrää;

e) sopimuksen voimassaoloaika sekä ehdot sen uusimiselle ja irtisanomiselle, mukaan lukien

i) kaikki vähimmäiskäyttöä tai vähimmäiskestoja koskevat vaatimukset edullisempien ehtojen saamiseksi;

ii) kaikki palveluntarjoajan vaihtamiseen sekä numeroiden ja muiden tunnisteiden siirrettävyyteen liittyvät maksut, mukaan lukien korvausjärjestelyt vaihtoon liittyvän viivästymisen tai väärinkäytösten varalta;

iii) mahdolliset sopimuksen ennenaikaisesta irtisanomisesta perittävät maksut, mukaan lukien kustannusten takaisinsaaminen päätelaitteista (tavanomaisten poistomenetelmien perusteella) ja muista tarjouseduista (suhteessa kuluneeseen aikaan *pro rata temporis* -periaatteen mukaisesti);

f) mahdolliset korvaus- ja hyvitysjärjestelyt, joita sovelletaan, jos palvelun laatu ei ole sovitun tasoinen, mukaan lukien nimenomainen viittaus loppukäyttäjän lakisääteisiin oikeuksiin;

g) jos on voimassa velvoite direktiivin 2002/22/EY 25 artiklan mukaisesti, loppukäyttäjien mahdollisuudet sisällyttää tai olla sisällyttämättä henkilötietojaan luetteloon ja mitä tietoja sisällytetään;

h) vammaisten loppukäyttäjien osalta yksityiskohtaiset tiedot heitä varten suunnitelluista tuotteista ja palveluista;

i) keinot käynnistää menettelyjä riitojen, myös valtioiden rajat ylittävien riitojen, ratkaisemiseksi direktiivin 2002/22/EY 34 artiklan ja tämän asetuksen 22 artiklan mukaisesti;

j) minkä tyyppisiä toimia palveluntarjoaja voi toteuttaa tietoturvan tai tietojen eheyden vaarantuessa taikka uhkien tai haavoittuvuuksien johdosta.

2. Sen lisäksi, mitä 1 kohdassa säädetään, yleisen sähköisen viestinnän tarjoajien on annettava loppukäyttäjille, jollei loppukäyttäjän, joka ei ole kuluttaja, kanssa toisin sovita, ainakin seuraavat tiedot heidän internet-liityntäpalveluistaan:

ii) mahdollisesti sovellettavien datamäärärajoitusten taso; hinnat, jotka peritään käytettävissä olevan datansiirtomäärän kasvattamisesta tilapäisesti tai pysyvästi; jos käytettävissä oleva datansiirtomäärä on rajattu, sen loppuunkäytön jälkeen käytettävissä oleva datansiirtonopeus ja sen kulut; ja se, miten loppukäyttäjät voivat milloin tahansa seurata käyttönsä senhetkistä tasoa;

b) tosiasiallisesti käytettävissä oleva datansiirtonopeus ladattaessa verkosta ja verkkoon loppukäyttäjän pääsijaintipaikassa, mukaan lukien tosiasialliset nopeuden vaihteluvälit ja keskiarvot, nopeus ruuhkahuippujen aikana sekä mahdollinen vaikutus, joka aiheutuu pääsyn sallimisesta kolmansille osapuolille langattoman lähiverkon kautta;

c) muut palvelunlaadun parametrit;

d) tiedot kaikista menettelyistä, joita palveluntarjoaja on ottanut käyttöön mitatakseen ja muokatakseen dataliikennettä verkon ruuhkautumisen välttämiseksi, sekä siitä, miten nämä menettelyt saattavat vaikuttaa palvelun laatuun ja henkilötietojen suojaan;

e) selkeä ja yleistajuinen selvitys siitä, miten mahdolliset datansiirtorajoitukset, tosiasiallisesti käytettävissä oleva nopeus ja muut laatuparametrit sekä palvelunlaadultaan parempien erikoistuneiden palvelujen samanaikainen käyttö saattaa käytännössä vaikuttaa sisältöjen, sovellusten ja palvelujen käyttöön;

3. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitettut tiedot on annettava selkeässä, kattavassa ja helppokäyttöisessä muodossa jollain loppukäyttäjän asuinjäsenvaltion virallisella kielellä, ja ne on päivitettävä säännöllisesti. Ne ovat erottamaton osa sopimusta, eikä niitä saa muuttaa, elleivät sopimuspuolet nimenomaisesti sovi toisin. Loppukäyttäjän on saatava kirjallinen jäljennös sopimuksesta.

4. Komissio voi hyväksyä täytäntöönpanosäädöksiä, joilla täsmennetään yksityiskohtaisesti 2 kohdassa luetellut tietovaatimukset. Kyseiset täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 33 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

5. Asianomaisten julkisviranomaisten pyynnöstä sopimuksen on sisällettävä sellaiset 25 artiklan 4 kohdassa tarkoitettut tarjotun palvelun kannalta merkitykselliset tiedot, jotka kyseiset viranomaiset ovat tätä tarkoitusta varten toimittaneet ja jotka koskevat sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen käyttämistä laittomiin tarkoituksiin tai haitallisen sisällön levittämiseen sekä sitä, miten henkilöturvallisuutta uhkaavilta riskeiltä ja henkilötietojen laittomalta käytöltä suojaudutaan.

27 artikla — Kulutuksen valvonta

1. Yleisen sähköisen viestinnän tarjoajien on tarjottava loppukäyttäjille mahdollisuus valita veloitusetta toiminto, joka tarjoaa tietoa eri sähköisten viestintäpalvelujen kokonaiskulutuksesta ilmaistuna valuuttana, jossa loppukäyttäjää laskutetaan. Tällaisen toiminnon on taattava, etteivät kokonaisuudet tietyllä ajalla ilman loppukäyttäjän suostumusta ylitä hänen määrittämänsä saldorajaa.

2. Yleisen sähköisen viestinnän tarjoajien on varmistettava, että loppukäyttäjälle annetaan asianmukainen ilmoitus, kun palvelujen kulutus on noussut 80 prosenttiin 1 kohdan

mukaisesti määritetystä saldorajasta. Ilmoituksessa on mainittava menettely kyseisten palvelujen tarjoamisen jatkamiseksi, mukaan lukien sen kustannukset. Palveluntarjoajan on lopetettava kyseisten palvelujen tarjoaminen ja loppukäyttäjän laskuttaminen niistä, jos saldoraja muuten ylittyisi, paitsi jos ja siihen asti kun loppukäyttäjä pyytää kyseisten palvelujen tarjoamisen jatkamista tai aloittamista uudelleen. Saldorajan saavuttamisen jälkeen loppukäyttäjien on edelleen voitava vastaanottaa puheluja ja tekstiviestejä ja käyttää ilmaispuhelupalveluja ja hätäpalveluja valitsemalla eurooppalainen hätänumero 112 veloituksetta sovitun laskutuskauden loppuun saakka.

3. Yleisen sähköisen viestinnän tarjoajien on huolehdittava siitä, että loppukäyttäjät voivat välittömästi ennen puhelun yhdistämistä saada helposti ja ilman lisäveloitusta tiedot sovellettavista tariffeista kaikissa erityisten hinnoitteluehtojen alaisissa numeroissa tai palveluissa, jollei kansallinen sääntelyviranomainen ole myöntänyt tästä ennalta poikkeusta kohtuullisuussyistä. Tällaiset tiedot on annettava vertailukelpoisesti kaikista tällaisista numeroista tai palveluista.

4. Yleisen sähköisten viestinnän tarjoajien on annettava loppukäyttäjille mahdollisuus valita veloituksetta, että heille toimitetaan eriteltyt laskut.

28 artikla – Sopimusten irtisanominen

1. Kuluttajien ja yleisen sähköisen viestinnän tarjoajien välillä tehtävissä sopimuksissa määrättävä vähimmäiskesto ei saa olla yli 24 kuukautta. Yleisen sähköisen viestinnän tarjoajien on tarjottava loppukäyttäjille mahdollisuus tehdä sopimus, jonka enimmäiskesto on 12 kuukautta.

2. Kuluttajilla sekä muilla loppukäyttäjillä, jollei niiden kanssa ole toisin sovittu, on oikeus irtisanoa sopimus yhden kuukauden irtisanomisajalla, jos sopimuksen teosta on kulunut vähintään kuusi kuukautta. Korvauksina suoritetaan ainoastaan korvaus sellaisten päätelaitteiden jäännösarvosta, jotka liitettiin sopimukseen sitä tehtäessä, ja aikaan suhteutettu korvaus (*pro rata temporis* -periaatteen mukaisesti) mahdollisista muista tarjouseduista, jotka ilmoitettiin sellaisiksi sopimusta tehtäessä. Palveluntarjoajan on poistettava mahdolliset rajoitukset, jotka koskevat päätelaitteiden käyttöä muissa verkoissa, maksutta viimeistään silloin kun kyseinen korvaus maksetaan.

3. Jos sopimusten tai kansallisen lainsäädännön mukaan sopimusten voimassaoloaikoja jatketaan hiljaisesti, yleisen sähköisen viestinnän tarjoajan on ilmoitettava tästä loppukäyttäjälle hyvissä ajoin niin, että loppukäyttäjällä on vähintään kuukausi aikaa vastustaa voimassaoloajan hiljaista jatkamista. Jos loppukäyttäjä ei vastusta voimassaolon hiljaista jatkamista, sopimus katsotaan pysyväksi sopimukseksi, jonka loppukäyttäjä voi irtisanoa milloin tahansa yhden kuukauden irtisanomisajalla ja ilman mitään kuluja.

4. Loppukäyttäjillä on oikeus irtisanoa sopimuksensa ilman mitään kuluja heti kun heille on ilmoitettu yleisen sähköisen viestinnän tarjoajan sopimusehtoihin ehdottamista muutoksista, paitsi jos ehdotetut muutokset ovat yksinomaan loppukäyttäjän hyödyksi. Palveluntarjoajien on ilmoitettava tällaisista muutoksista loppukäyttäjille riittävän ajoissa, vähintään kuukausi etukäteen, ja ilmoitettava heille samanaikaisesti, että heillä on oikeus sanoa sopimuksensa irti kuluitta, jos he eivät hyväksy uusia ehtoja. Edellä olevaa 2 kohtaa sovelletaan soveltuvin osin.

5. Kaikkia nopeuteen tai muihin laatuparametreihin liittyviä tosiasiallisen suorituskyvyn merkittäviä ja pysyviä poikkeamia yleisen sähköisen viestinnän tarjoajan 26 artiklan mukaisesti ilmoittamasta suorituskyvystä on pidettävä suorituskykyä koskevien vaatimusten noudattamatta jättämisenä loppukäyttäjän oikeussuojakeinojen määrittämiseksi kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

6. Saman yleisen sähköisen viestinnän tarjoajan tarjoamien lisäpalvelujen tilaaminen ei saa käynnistää uudelleen alkuperäistä sopimuskestoja, paitsi jos lisäpalvelu(je)n hinta ylittää merkittävästi alkuperäisten palvelujen hinnan tai jos lisäpalvelut tarjotaan erityiseen tarjoushintaan, joka kytketään voimassa olevan sopimuksen uusimiseen.

7. Yleisen sähköisen viestinnän tarjoajien on sovellettava sopimuksen irtisanomiseen ehtoja ja menettelyjä, jotka eivät aiheuta esteitä palveluntarjoajan vaihtamiselle tai kannusta vaihtamasta palveluntarjoajaa.

29 artikla — Palvelupaketit

Jos kuluttajille tarjottuun palvelupakettiin kuuluu vähintään liitanta sähköiseen viestintäverkkoon tai yksi sähköinen viestintäpalvelu, tämän asetuksen 28 ja 30 artiklaa sovelletaan kaikkiin paketin osiin.

V LUKU

Palveluntarjoajan vaihtamisen helpottaminen

30 artikla — Palvelujentarjoajan vaihtaminen ja numeroiden siirrettävyys

1. Kaikilla loppukäyttäjillä, joilla on kansalliseen numerointisuunnitelmaan sisältyvä numero, on halutessaan oikeus säilyttää direktiivin 2002/22/EY liitteessä I olevan C osan mukaisesti numeronsa riippumatta siitä, mikä yleisen sähköisen viestinnän tarjoaja palvelua tarjoaa, edellyttäen että palveluntarjoaja on sähköisen viestinnän tarjoaja siinä jäsenvaltiossa, johon kansallinen numerointisuunnitelma liittyy, tai eurooppalainen sähköisen viestinnän tarjoaja, joka on ilmoittanut kotijäsenvaltion toimivaltaiselle sääntelyviranomaiselle, että se tarjoaa tai aikoo tarjota tällaisia palveluja siinä jäsenvaltiossa, johon kansallinen numerointisuunnitelma liittyy.

2. Yleisen sähköisen viestinnän tarjoajien välisen numeroiden siirrettävyyteen liittyvän hinnoittelun on oltava kustannuslähtöistä, ja tilaajilta mahdollisesti perittävät välittömät maksut eivät saa kannustaa loppukäyttäjiä vaihtamasta palveluntarjoajaa.

3. Numeroiden siirtäminen ja niiden aktivointi siirron jälkeen on toteutettava mahdollisimman lyhyessä ajassa. Loppukäyttäjille, jotka ovat tehneet sopimuksen numeron siirtämisestä uudelle palveluntarjoajalle, kyseinen numero on aktivoitava yhden työpäivän kuluessa sopimuksen tekemisestä. Palvelu ei saa siirtämisen aikana olla poissa käytöstä kauempaa kuin yhden työpäivän.

4. Vastaanottavan yleisen sähköisen viestinnän tarjoajan on johdettava vaihtamis- ja siirtämismenettelyä. Loppukäyttäjien on saatava riittävät tiedot siirtämisestä ennen siirtämismenettelyä ja sen aikana ja myös välittömästi sen jälkeen. Loppukäyttäjiä ei saa vaihtaa toiselle palveluntarjoajalle vastoin heidän tahtoaan.

5. Loppukäyttäjien sopimusten, jotka ne ovat tehneet siirtävien yleisen sähköisen viestinnän tarjoajien kanssa, on lakattava olemasta voimassa automaattisesti sen jälkeen, kun vaihto on suoritettu. Siirtävien sähköisen viestinnän tarjoajien on palautettava kaikki jäljellä oleva saldo niille kuluttajille, jotka käyttävät ennalta maksettuja palveluja.

6. Yleisen sähköisen viestinnän tarjoajat, jotka aiheuttavat viivästyksiä tai väärinkäytöksiä vaihtamisen yhteydessä, muun muassa jättämällä siirtämisen edellyttämiä tietoja antamatta ajoissa, ovat velvollisia suorittamaan korvauksia loppukäyttäjille, joihin tällaiset viivästykset tai väärinkäytökset kohdistuvat.

7. Jos loppukäyttäjällä, joka vaihtaa internet-liityntäpalvelujen tarjoajaa, on siirtävän palveluntarjoajan antama sähköpostiosoite, viimeksi mainitun on loppukäyttäjän pyynnöstä jälkenlähetettävä maksutta loppukäyttäjän ilmoittamaan sähköpostiosoitteeseen kaikki loppukäyttäjän edelliseen sähköpostiosoitteeseen osoitetut sähköpostiviestit 12 kuukauden ajan. Tähän on sisällyttävä kaikille sähköpostin lähettäville lähetettävä automaattinen vastausviesti, joka ilmoittaa heille loppukäyttäjän uudesta sähköpostiosoitteesta. Loppukäyttäjällä on oltava mahdollisuus pyytää, ettei uutta sähköpostiosoitetta saa paljastaa automaattisessa vastausviestissä.

Ensimmäisen 12 kuukauden ajanjakson jälkeen siirtävän yleisen sähköisen viestinnän tarjoajan on annettava loppukäyttäjälle mahdollisuus jatkaa sähköpostiviestien jälkenlähetämistä, tarvittaessa maksua vastaan. Siirtävä yleisen sähköisen viestinnän tarjoaja ei saa antaa loppukäyttäjän alkuperäistä sähköpostiosoitetta toiselle loppukäyttäjälle ennen kuin sopimuksen irtisanomisesta on kulunut kaksi vuotta eikä missään tapauksessa sinä aikana, joksi sähköpostiviestien jälkenlähetämistä on pidennetty.

8. Toimivaltaiset kansalliset viranomaiset voivat määrätä yleisistä menettelyistä vaihtamista ja siirtämistä varten, myös palveluntarjoajille langetettavista asianmukaisista seuraamuksista ja loppukäyttäjille suoritettavista korvauksista. Niiden on otettava huomioon tarvittava loppukäyttäjien suoja koko vaihtoprosessin ajan ja tarve varmistaa prosessin tehokkuus.

VI luku

Organisatoriset ja loppusäännökset

31 artikla – Seuraamukset

Jäsenvaltioiden on säädettävä tämän asetuksen säännösten rikkomiseen sovellettavista seuraamuksista ja toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että ne pannaan täytäntöön. Seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava näistä säännöksistä komissiolle viimeistään 1 päivänä heinäkuuta 2016 ja ilmoitettava sille viipymättä niitä koskevista myöhemmistä muutoksista.

Eurooppalaisten sähköisen viestinnän tarjoajien osalta seuraamukset on määrättävä II luvun mukaisesti ottaen huomioon kansallisten sääntelyviranomaisten toimivalta koti- ja vastaanottavissa jäsenvaltioissa.

32 artikla – Säädosvallan siirtäminen

1. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä tässä artiklassa säädetyin edellytyksin.
2. Siirretään 17 artiklan 2 kohdassa ja 19 artiklan 5 kohdassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä komissiolle määräämättömäksi ajaksi [tämän asetuksen voimaantulopäivästä alkaen].
3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 17 artiklan 2 kohdassa ja 19 artiklan 5 kohdassa tarkoitettua säädosvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädosvallan siirto. Päätös tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempanä, päätöksessä mainittuna päivänä. Päätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyyteen.

4. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

5. Edellä olevien 17 artiklan 2 kohdan ja 19 artiklan 5 kohdan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaa jatketaan kahdella kuukaudella.

33 artikla – Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa direktiivin 2002/21/EY 22 artiklan 1 kohdalla perustettu viestintäkomitea. Komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.

2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

34 artikla – Muutokset direktiiviin 2002/20/EY

Poistetaan 3 artiklan 2 kohdan toinen alakohta.

35 artikla – Muutokset direktiiviin 2002/21/EY

Muutetaan direktiivi 2002/21/EY seuraavasti:

1) Lisätään 1 artiklaan 6 kohta seuraavasti:

‘Tätä direktiiviä ja erityisdirektiivejä on tulkittava ja sovellettava yhdessä asetuksen N:o [XX/2014] säännösten kanssa.’

2) Muutetaan 7 a artikla seuraavasti:

– a) korvataan 1 kohdan ensimmäinen alakohta seuraavasti:

‘1. Kun 7 artiklan 3 kohdassa tarkoitettulla aiotulla toimenpiteellä pyritään asettamaan, muuttamaan tai poistamaan toimijaa koskeva velvoite soveltaen tämän direktiivin 16 artiklaa yhdessä direktiivin 2002/19/EY (käyttöoikeusdirektiivi) 5 ja 9–13 artiklan sekä direktiivin 2002/22/EY (yleispalveludirektiivi) 17 artiklan kanssa, komissio voi tämän direktiivin 7 artiklan 3 kohdassa säädetyn yhden kuukauden määräajan kuluessa ilmoittaa asianomaiselle kansalliselle sääntelyviranomaiselle ja yhteistyöelimelle syyt, joiden vuoksi se katsoo, että toimenpide-ehdotus muodostaisi esteen sisämarkkinoille, tai epäilee vakavasti ehdotuksen yhteensopivuutta unionin oikeuden kanssa ottaen soveltuvin osin huomioon mahdolliset tämän direktiivin 19 artiklan 1 kohdan nojalla annetut suositukset tämän direktiivin ja erityisdirektiivien yksittäisten säännösten soveltamisen yhdenmukaistamisesta. Tällöin toimenpide-ehdotuksen hyväksymistä on lykättävä vielä kolmella kuukaudella komission ilmoituksesta.’

– b) korvataan 2 kohta seuraavasti:

‘2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun kolmen kuukauden määräajan kuluessa komissio, yhteistyöelin ja asianomainen kansallinen sääntelyviranomaisinen tekevät läheistä yhteistyötä yksilöidäkseen 8 artiklassa säädettyjen tavoitteiden kannalta asianmukaisimman ja tehokkaimman toimenpiteen ottaen samalla huomioon markkinatoimijoiden näkemykset sekä tarpeen kehittää johdonmukaista sääntelykäytäntöä. Kun aiotulla toimenpiteellä pyritään asettamaan, muuttamaan tai poistamaan asetuksessa [XXX/2014] tarkoitettua eurooppalaista

sähköisen viestinnän tarjoajaa koskeva velvoite vastaanottavassa jäsenvaltiossa, myös kotijäsenvaltion kansallinen sääntelyviranomaisen voi osallistua yhteistyöprosessiin.’

– c) lisätään 5 kohtaan aa alakohta seuraavasti:

‘ aa) tehdä päätöksen, jolla asianomaista kansallista sääntelyviranomaista vaaditaan perumaan toimenpide-ehdotus, ja antaa yksityiskohtaisia ehdotuksia sen muuttamisesta, jos aiotulla toimenpiteellä pyritään asettamaan, muuttamaan tai poistamaan asetuksessa [XXX/2014] tarkoitettua eurooppalaista sähköisen viestinnän tarjoajaa koskeva velvoite.’

– d) lisätään 6 kohtaan alakohta seuraavasti:

‘Edellä olevaa 7 artiklan 6 kohtaa sovelletaan silloin kun komissio tekee päätöksen 5 kohdan aa alakohdan mukaisesti ’.

3) Muutetaan 15 artikla seuraavasti:

– a) lisätään 1 kohdan ensimmäisen ja toisen alakohdan väliin alakohta seuraavasti:

‘Arvioidessaan, saattavatko tietyt markkinat ominaisuuksiensa perusteella edellyttää ennakkosääntelyvelvoitteiden asettamista ja sen vuoksi sisällyttämistä suositukseen, komissio ottaa huomioon erityisesti tarpeen lähentää sääntelyä koko unionissa, tarpeen edistää tehokasta investointia ja innovointia loppukäyttäjien ja unionin talouden globaalien kilpailukyvyyn hyödyksi, kyseisten markkinoiden merkityksen sekä muita tekijöitä, kuten vähittäistasolla vallitsevan infrastruktuuripohjaisen kilpailun ja loppukäyttäjille tarjottavien tuotteiden hintaan, valikoimaan ja laatuun kohdistuvan kilpailun. Komissio ottaa huomioon kaikki asian kannalta olennaiset kilpailupaineet riippumatta siitä, katsotaanko verkot, palvelut tai sovellukset, joiden taholta tällaiset kilpailupaineet tulevat, sähköisiksi viestintäverkoiksi, sähköisiksi viestintäpalveluiksi tai muuntyyppisiksi, loppukäyttäjän näkökulmasta verrannollisiksi palveluiksi tai sovelluksiksi, määrittääkseen, täytyvätkö kaikki seuraavat kolme kriteeriä joko yleisesti unionissa tai merkittävässä osassa sitä:

a) markkinoille tulolle on suuria ja pysyväisluonteisia rakenteellisia, oikeudellisia tai sääntelyllisiä esteitä;

b) markkinarakente ei ole omiaan johtamaan todelliseen kilpailuun merkityksellisellä aikavälillä, kun otetaan huomioon markkinoilletulon esteiden taustalla oleva infrastruktuuripohjaisen ja muun kilpailun tila;

c) pelkän kilpailuoikeuden soveltaminen ei riitä korjaamaan todettua markkinaongelmaa tai ongelmia.

– b) lisätään 3 kohtaan alakohta seuraavasti:

‘Käyttäessään valtuuksiaan 7 artiklan mukaisesti komissio tarkistaa, täytyvätkö kaikki 1 kohdassa mainitut kriteerit tarkasteltaessa unionin oikeuden yhteensopivuutta sellaisen toimenpide-ehdotuksen kanssa, jonka mukaan

a) tietyt markkinat, joita ei ole yksilöity suosituksessa, edellyttävät ominaisuuksiensa perusteella sääntelyllisten velvoitteiden asettamista erityisissä kansallisissa olosuhteissa; tai

b) suosituksessa yksilöidyt markkinat eivät edellytä sääntelyä erityisissä kansallisissa olosuhteissa.’

4) Muutetaan 19 artiklan ensimmäinen kohta seuraavasti:

Jos komissio toteaa, että eroavaisuudet kansallisten sääntelyviranomaisten tavoissa panna täytäntöön tässä direktiivissä, erityisdirektiiveissä ja asetuksessa N:o [XX/2014] määritettyjä sääntelytehtäviä voivat luoda esteen sisämarkkinoille, komissio voi yhteistyöelimen lausunnon mahdollisimman tarkasti huomioon ottaen antaa suosituksen tai tehdä päätöksen tämän

direktiivin, erityisdirektiivien ja asetuksen N:o [XX/2014] säännösten soveltamisen yhdenmukaistamisesta 8 artiklassa vahvistettujen tavoitteiden saavuttamiseksi, sanotun kuitenkin rajoittamatta tämän direktiivin 9 artiklan ja direktiivin 2002/20/EY (valtuutusdirektiivi) 6 ja 8 artiklan soveltamista.

36 artikla – Muutokset direktiiviin 2002/22/EY

1. Muutetaan 1 päivästä heinäkuuta 2016 alkaen direktiivi 2002/22/EY seuraavasti:

1) Poistetaan 1 artiklan 3 kohdan ensimmäinen virke.

2) Poistetaan 20, 21, 22 ja 30 artikla.

2. Jäsenvaltioiden on pidettävä 1 päivään heinäkuuta 2016 voimassa kaikki toimenpiteet, joilla 1 kohdassa tarkoitetut säännökset on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä.

37 artikla – Muutokset asetukseen (EU) N:o 531/2012

Muutetaan asetus (EU) N:o 531/2012 seuraavasti:

1) Lisätään 1 artiklan 1 kohtaan kolmas alakohta seuraavasti:

‘Tätä asetusta sovelletaan sellaisille loppukäyttäjille unionissa tarjottaviin verkkovierailupalveluihin, joiden kotimaan operaattori on yleisen sähköisen viestinnän tarjoaja jäsenvaltiossa.’

2) Lisätään 2 artiklan 2 kohtaan r alakohta seuraavasti:

‘r) ’kahden- tai monenvälisellä verkkovierailusopimuksella’ tarkoitetaan yhtä tai useampaa verkkovierailuoperaattoreiden välistä kaupallista tai teknistä sopimusta, joka mahdollistaa kotiverkon kattavuuden virtuaalisen laajentamisen ja sen, että kukin verkkovierailuoperaattori voi kestävästi tarjota säänneltyjä vähittäistason verkkovierailupalveluja samalla hintatasolla niiden tarjoamien kotimaisten matkaviestintäpalvelujen kanssa.’

3) Lisätään 4 artiklaan 7 kohta seuraavasti:

‘7. Tätä artiklaa ei sovelleta verkkovierailuoperaattoreihin, jotka tarjoavat säänneltyjä vähittäistason verkkovierailupalveluja 4 a artiklan mukaisesti.’

4) Lisätään 4 a artikla seuraavasti:

‘4 a artikla

1. Tätä artiklaa sovelletaan verkkovierailuoperaattoreihin, jotka

a) soveltavat oletusarvoisesti ja kaikissa vähittäistason palvelupaketeissaan, jotka sisältävät säänneltyjä verkkovierailupalveluja, sovellettavaa kotimaisten palvelujen hintaa sekä kotimaisiin palveluihin että säänneltyjen verkkovierailupalveluihin kaikkialla unionissa samalla tavoin kuin jos säännellyt verkkovierailupalvelut kulutettaisiin kotiverkossa; ja

b) varmistavat joko omien verkkojensa avulla tai muiden verkkovierailuoperaattoreiden kanssa tehtyjen kahden- tai monenvälisten verkkovierailusopimusten avulla, että ainakin yksi verkkovierailuoperaattori kaikissa jäsenvaltioissa täyttää a alakohdan vaatimukset.

2. Tämän artiklan 1, 6 ja 7 kohta eivät estä verkkovierailuoperaattoria rajoittamasta säänneltyjen vähittäistason verkkovierailupalvelujen kulutusta, josta peritään sovellettava kotimaisten palvelujen hinta, viittaamalla kohtuullisen käytön kriteeriin. Kohtuullisen käytön kriteeriä on sovellettava siten, että kuluttajat, jotka käyttävät kyseisen

verkkovierailuoperaattorin eri kotimaisia vähittäistason palvelupaketteja, pystyvät luotettavasti toisintamaan omaan kotimaiseen vähittäistason palvelupakettiin liittyvän tyyppillisen kotimaisen kulutusmallinsa matkustaessaan ajoittain unionissa. Tätä mahdollisuutta hyödyntävän verkkovierailuoperaattorin on julkaistava asetuksen N:o XXX/2014 25 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti ja sisällytettävä sopimuksiinsa mainitun asetuksen 26 artiklan 1 kohdan b ja c alakohdan mukaisesti yksityiskohtaiset määrälliset tiedot siitä, miten kohtuullisen käytön kriteeriä sovelletaan, viittaamalla kulloisenkin vähittäistason palvelupaketin tärkeimpiin hinnoittelua, määrää tai muita tekijöitä koskeviin parametreihin.

BEREC vahvistaa viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2014 sidosryhmiä kuultuaan ja tiiviissä yhteistyössä komission kanssa yleiset suuntaviivat siitä, miten kohtuullisen käytön kriteeriä sovelletaan tätä artiklaa hyödyntävien verkkovierailuoperaattoreiden tarjoihin vähittäistason sopimukseen. BEREC kehittää tällaisia suuntaviivoja pyrkien ensimmäisessä alakohdassa esitettyyn yleiseen tavoitteeseen ja ottaen huomioon erityisesti hinnoittelu- ja kulutusmallien kehityksen jäsenvaltioissa, kotimaan hintatasojen lähentymisasteen unionissa, kotimaisten palvelujen tasolle hinnoitellun verkkovierailun mahdollisen havaittavan vaikutuksen näiden hintojen kehitykseen sekä tukkutaso verkkovierailuhintojen kehityksen verkkovierailuoperaattoreiden välisessä epätasapainoisessa liikenteessä.

Toimivaltaisen kansallisen sääntelyviranomaisen on seurattava ja valvottava kohtuullisen käytön kriteerien soveltamista ottaen mahdollisimman tarkasti huomioon BERECin yleiset suuntaviivat sen jälkeen, kun ne on hyväksytty, ja varmistettava, ettei sovelleta kohtuuttomia ehtoja.

3. Tätä artiklaa hyödyntävän verkkovierailuoperaattorin palvelema yksittäiset loppukäyttäjät voivat omasta pyynnöstään tietoisesti ja nimenomaisesti luopua edusta, jonka säänneltyihin verkkovierailupalveluihin sovellettava kotimainen hinta tuo tietyssä vähittäistason palvelupaketissa, vastineeksi muista kyseisen operaattorin tarjoamista eduista. Verkkovierailuoperaattorin on muistutettava kyseisiä loppukäyttäjiä tällöin menetettävien verkkovierailuettujen luonteesta. Kansallisten sääntelyviranomaisten on seurattava erityisesti, harjoittavatko tätä artiklaa hyödyntävät verkkovierailuoperaattorit liiketoimintakäytäntöjä, jotka johtavat oletusarvoisen järjestelyn kiertämiseen.

4. Jäljempänä 8, 10 ja 13 artiklassa vahvistettuja säänneltyjä vähittäistason verkkovierailuhintoja ei sovelleta tätä artiklaa hyödyntävän verkkovierailuoperaattorin tarjoihin verkkovierailupalveluihin, sikäli kuin niistä perittävät maksut ovat sovellettavien kotimaisista palveluista perittävien hintojen tasolla.

Jos tätä artiklaa hyödyntävän verkkovierailuoperaattorin soveltamat maksut, jotka peritään säänneltyjen verkkovierailupalvelujen kuluksesta sen ylittäessä näiden palvelujen kohtuullisen käytön 2 kohdan mukaisesti, poikkeavat sovellettavasta kotimaisten palvelujen maksusta tai jos yksittäinen loppukäyttäjä nimenomaisesti luopuu säännellyistä verkkovierailupalveluista perittävien kotimaisten palvelujen hintojen tuomasta edusta 3 kohdan mukaisesti, kyseisistä säännellyistä verkkovierailupalveluista perittävät maksut eivät saa ylittää 8, 10 ja 13 artiklassa vahvistettuja vähittäistason verkkovierailumaksuja.

5. Verkkovierailuoperaattorin, joka haluaa hyödyntää tätä artiklaa, on ilmoitettava antamansa vakuutus ja mahdolliset kahden- tai monenväliset sopimukset, joiden avulla se täyttää 1 kohdan edellytykset, ja niihin myöhemmin tehtävät muutokset BERECin virastoon. Ilmoituksen tekvän verkkovierailuoperaattorin on sisällytettävä ilmoitukseensa todisteet siitä, että ilmoitettavien kahden- tai monenvälisten verkkovierailusopimusten sopimuskumppanit hyväksyvät ilmoituksen.

6. Tätä artiklaa sovelletaan 1 päivän heinäkuuta 2014 ja 30 päivän kesäkuuta 2016 välisenä aikana verkkovierailuoperaattoreihin, jotka eivät täytä 1 kohdassa esitettyjä edellytyksiä, jos seuraavat ehdot täyttyvät:

a) verkkovierailuoperaattori ilmoittaa antamansa vakuutuksen ja mahdolliset kahden- tai monenväliset verkkovierailusopimukset BERECin virastoon 5 artiklan mukaisesti viitaten erityisesti tähän kohtaan;

b) verkkovierailuoperaattori varmistaa joko omien verkkojensa avulla tai muiden verkkovierailuoperaattoreiden kanssa tehtyjen kahden- tai monenvälisten verkkovierailusopimusten avulla, että c, d ja e alakohdan ehdot täyttyvät ainakin 17 jäsenvaltiossa, joiden osuus on 70 prosenttia unionin väestöstä;

c) verkkovierailuoperaattori ja mahdolliset b alakohdassa tarkoitetut sopimuskumppanit kukin sitoutuvat asettamaan saataville ja tarjoamaan aktiivisesti viimeistään 1 päivästä heinäkuuta 2014 tai ilmoituksen päivämäärästä sen mukaan, kumpi ajankohta on myöhäisempi, vähintään yhden vähittäistason palvelupaketin, johon liittyvän tariffivaihtoehdon mukaan sovellettavaa kotimaisten palvelujen hintaa sovelletaan sekä kotimaisiin palveluihin että säänneltyihin verkkovierailupalveluihin kaikkialla unionissa samalla tavoin kuin jos säännelty verkkovierailupalvelut kulutettaisiin kotiverkossa;

d) verkkovierailuoperaattori ja mahdolliset b alakohdassa tarkoitetut sopimuskumppanit kukin sitoutuvat asettamaan saataville ja tarjoamaan aktiivisesti viimeistään 1 päivästä heinäkuuta 2015 tai ilmoituksen päivämäärästä sen mukaan, kumpi ajankohta on myöhäisempi, tällaisia tariffivaihtoehtoja vähittäistason palvelupaketeissa, joita kyseisen vuoden tammikuun 1 päivänä käytti vähintään 50 prosenttia niiden omasta asiakaskunnasta;

e) verkkovierailuoperaattori ja mahdolliset b alakohdassa tarkoitetut sopimuskumppanit kukin sitoutuvat noudattamaan 1 kohdan b alakohdassa viimeistään 1 päivästä heinäkuuta 2016 kaikissa vähittäistason palvelupaketeissaan.

Tätä artiklaa hyödyntävä verkkovierailuoperaattori ja mahdolliset b alakohdassa tarkoitetut sopimuskumppanit voivat d alakohdassa tarkoitetun sitoumuksen sijasta sitoutua 1 päivästä heinäkuuta 2015 tai ilmoituksen päivämäärästä sen mukaan, kumpi ajankohta on myöhäisempi, siihen, että mahdolliset sen eri vähittäistason palvelupaketeissa verkkovierailusta perittävät lisämaksut, jotka tulevat sovellettavan kotimaisten palvelujen hinnan lisäksi, eivät yhteenlaskettuina ylitä 50:tä prosenttia näissä palvelupaketeissa 1 päivänä tammikuuta 2015 sovellettavista lisämaksuista, riippumatta siitä, lasketaanko tällaiset lisämaksut yksikköperusteisesti, kuten puheminuutteina tai megatavuina, vai kestoperusteisesti, kuten verkkovierailupäivinä tai -viikkoina, vaiko jollain muulla tavalla tai eri tapoja yhdistämällä. Tähän kohtaan vetoavien verkkovierailuoperaattoreiden on osoitettava kansalliselle sääntelyviranomaiselle noudattavansa kyseistä 50 prosentin alentamisvaatimusta ja esitettävä kaikki tarvittava näyttö, jota niiltä pyydetään.

Kun tätä artiklaa hyödyntävä verkkovierailuoperaattori ilmoittaa antamansa vakuutuksen ja mahdolliset kahden- tai monenväliset verkkovierailusopimukset BERECin virastoon ensimmäisen alakohdan a alakohdan mukaisesti ja kuuluu näin ollen tämän kohdan soveltamisalaan, ilmoituksen tekevän verkkovierailuoperaattorin ja mahdollisten b alakohdassa tarkoitettujen sopimuskumppaneiden on kunkin sitouduttava noudattamaan ensimmäisen alakohdan c, d ja e alakohdan mukaisesti antamia sitoumuksia, mukaan lukien mahdollinen ensimmäisen alakohdan d alakohdassa tarkoitetun sitoumuksen sijasta annettava sitoumus, vähintään 1 päivään heinäkuuta 2018.

7. Tätä artiklaa sovelletaan 1 päivän heinäkuuta 2014 ja 30 päivän kesäkuuta 2016 välisenä aikana verkkovierailuoperaattoreihin, jotka eivät täytä 1 kohdassa esitettyjä edellytyksiä, jos seuraavat ehdot täyttyvät:

a) verkkovierailuoperaattori ilmoittaa antamansa vakuutuksen ja mahdolliset kahden- tai monenväliset verkkovierailusopimukset BERECin virastoon 5 artiklan mukaisesti viitaten erityisesti tähän kohtaan;

b) verkkovierailuoperaattori varmistaa joko omien verkkojensa avulla tai muiden verkkovierailuoperaattoreiden kanssa tehtyjen kahden- tai monenvälisten verkkovierailusopimusten avulla, että 1 kohdan a alakohdan ehdot täyttyvät ainakin 10 jäsenvaltiossa, joiden osuus on 30 prosenttia unionin väestöstä, viimeistään 1 päivästä heinäkuuta 2014 tai ilmoituksen päivämäärästä sen mukaan, kumpi ajankohta on myöhäisempi;

c) verkkovierailuoperaattori varmistaa joko omien verkkojensa avulla tai muiden verkkovierailuoperaattoreiden kanssa tehtyjen kahden- tai monenvälisten verkkovierailusopimusten avulla, että 1 kohdan a alakohdan ehdot täyttyvät ainakin 14 jäsenvaltiossa, joiden osuus on 50 prosenttia unionin väestöstä, viimeistään 1 päivästä heinäkuuta 2015 tai ilmoituksen päivämäärästä sen mukaan, kumpi ajankohta on myöhäisempi;

d) verkkovierailuoperaattori varmistaa joko omien verkkojensa avulla tai muiden verkkovierailuoperaattoreiden kanssa tehtyjen kahden- tai monenvälisten verkkovierailusopimusten avulla, että 1 kohdan a alakohdan ehdot täyttyvät ainakin 17 jäsenvaltiossa, joiden osuus on 70 prosenttia unionin väestöstä, viimeistään 1 päivästä heinäkuuta 2016.

Kun tätä artiklaa hyödyntävä verkkovierailuoperaattori ilmoittaa antamansa vakuutuksen ja mahdolliset kahden- tai monenväliset verkkovierailusopimukset BERECin virastoon ensimmäisen alakohdan a alakohdan mukaisesti ja kuuluu näin ollen tämän kohdan soveltamisalaan, ilmoituksen tekevän verkkovierailuoperaattorin ja mahdollisten b alakohdassa tarkoitettujen sopimuskumppaneiden on kunkin sitouduttava noudattamaan antamiaaan sitoumuksia noudattaa 1 kohdan a alakohdan ehtoja vähintään 1 päivään heinäkuuta 2018.

8. Verkkovierailuoperaattoreiden on neuvoteltava vilpittömässä mielessä järjestelyistä kahden- tai monenvälisten verkkovierailusopimusten tekemiseksi tasapuolisin ja kohtuullisin ehdoin ottaen huomioon, että tällaisten muiden verkkovierailuoperaattoreiden kanssa tehtävien sopimusten tavoitteena on mahdollistaa kotiverkon kattavuuden virtuaalinen laajentaminen ja se, että kukin tätä artiklaa hyödyntävä verkkovierailuoperaattori voi kestävästi tarjota säänneltyjä vähittäistason verkkovierailupalveluja samalla hintatasolla niiden tarjoamien kotimaisten matkaviestintäpalvelujen kanssa.

9. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, tätä artiklaa sovelletaan 1 päivän heinäkuuta 2016 jälkeen tätä artiklaa hyödyntäviin verkkovierailuoperaattoreihin, jos ne voivat osoittaa pyrkineensä vilpittömässä mielessä tekemään kahden- tai monenvälisiä verkkovierailusopimuksia tai laajentamaan niitä tasapuolisin ja kohtuullisin ehdoin kaikkiin jäsenvaltioihin, joissa ne eivät vielä täytä 1 kohdan vaatimuksia, mutta eivät ole löytäneet verkkovierailuoperaattoria kahden- tai monenväliseen verkkovierailusopimukseen yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa, edellyttäen että 6 kohdan b alakohdassa tarkoitettu vähimmäiskattavuutta koskeva ehto täyttyy ja kaikkia muita sovellettavia tämän artiklan säännöksiä noudatetaan. Näissä tapauksissa tätä artiklaa hyödyntävien verkkovierailuoperaattoreiden on edelleen pyrittävä kohtuullisin ehdoin tekemään

verkkovierailusopimus edustusta vailla olevista jäsenvaltioista tulevan verkkovierailuoperaattorin kanssa.

10. Jos vaihtoehtoiselle verkkovierailuoperaattorille on jo myönnetty oikeus palvella kotimaan operaattorin asiakkaita 4 artiklan 1 kohdan mukaisesti ja se on tehnyt tarvittavat investoinnit näiden asiakkaiden palvelemiseksi, 4 artiklan 7 kohtaa ei sovelleta tällaiseen kotimaan operaattoriin kolmen vuoden siirtymäkauden aikana. Siirtymäkausi ei vaikuta tarpeeseen noudattaa mahdollista pidempää vaihtoehtoisen verkkovierailuoperaattorin kanssa sovittua sopimuksen voimassaoloaikaa.

11. Tämä artikla ei rajoita unionin kilpailusääntöjen soveltamista kahden- ja monenvälisiin verkkovierailusopimuksiin.'

5) Muutetaan 8 artiklan 2 kohta seuraavasti:

a) korvataan ensimmäinen alakohta seuraavasti:

'2. Euroäänipuhelutariffin vähittäishinta (ilman arvonlisäveroa), jonka verkkovierailuoperaattori voi periä verkkovierailuasiakkaaltaan säännellyn verkkovierailupuhelun tarjoamisesta, saa 1 päivästä heinäkuuta 2013 vaihdella verkkovierailupuheluittain, mutta se saa soitettujen puhelujen osalta olla enintään 0,24 euroa minuutilta ja vastaanotettujen puhelujen osalta enintään 0,07 euroa minuutilta. Soitettujen puhelujen vähittäistason enimmäishinta alenee 0,19 euroon 1 päivänä heinäkuuta 2014. Heinäkuun 1 päivästä 2014 alkaen verkkovierailuoperaattorit eivät saa periä verkkovierailuasiakailtaan mitään maksua vastaanotetuista puhelusta, sanotun kuitenkaan rajoittamatta toimenpiteitä virheellisen tai vilpillisen käytön estämiseksi. Nämä euroäänipuhelutariffin vähittäistason enimmäishinnat ovat voimassa 30 päivään kesäkuuta 2017, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 19 artiklan soveltamista.

b) korvataan kolmas alakohta seuraavasti:

'Kunkin verkkovierailuoperaattorin on laskutettava verkkovierailuasiakkaitaan sekuntipohjaisesti kaikista säännellyistä verkkovierailupuheluista, joihin sovelletaan euroäänipuhelutariffia.'

6) Lisätään 14 artiklaan 1a kohta seuraavasti:

'1a. Jos säänneltyjen vähittäistason verkkovierailupalvelujen kulutusta, josta peritään sovellettava kotimaisten palvelujen hinta, rajoitetaan kohtuullisen käytön kriteeriin viitaten 4 a artiklan 2 kohdan mukaisesti, verkkovierailuoperaattoreiden on annettava verkkovierailuasiakkaille varoitus, kun verkkovierailupuhelujen ja -tekstiviestien kulutus on saavuttanut kohtuullisen käytön rajan, ja samanaikaisesti yksilölliset perushintatiedot verkkovierailuhinnoista, joita sovelletaan kotimaan palvelujen hinnan tai palvelupaketin ulkopuolella soitettaviin puheluihin tai lähetettäviin tekstiviesteihin tämän artiklan 1 kohdan toisen, neljännen ja viidennen alakohdan mukaisesti.'

7) Lisätään 15 artiklaan 2a kohta seuraavasti:

'2a. Jos säänneltyjen vähittäistason verkkovierailupalvelujen kulutusta, josta peritään sovellettava kotimaisten palvelujen hinta, rajoitetaan kohtuullisen käytön kriteeriin viitaten 4 a artiklan 2 kohdan mukaisesti, verkkovierailuoperaattoreiden on annettava verkkovierailuasiakkaille varoitus, kun verkkovierailudatapalvelujen kulutus on saavuttanut kohtuullisen käytön rajan, ja samanaikaisesti yksilölliset perushintatiedot verkkovierailuhinnoista, joita sovelletaan verkkovierailudataan kotimaan palvelujen hinnan tai palvelupaketin ulkopuolella tämän artiklan 2 kohdan mukaisesti.' Tämän artiklan 3 kohtaa sovelletaan verkkovierailudatapalveluihin, jotka kulutetaan 4 a artiklan 2 kohdassa

tarkoitettujen sovellettavien kotimaisten palvelujen hintojen tai palvelupakettien ulkopuolella.

8) Muutetaan 19 artikla seuraavasti:

a) Muutetaan 1 kohta seuraavasti:

i) korvataan ensimmäinen virke seuraavasti:

‘Komissio tarkastelee uudelleen tämän asetuksen toimivuutta ja antaa julkisen kuulemisen jälkeen siitä kertomuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2016.’

ii) korvataan g alakohta seuraavasti:

‘g) missä määrin 3 ja 4 artiklassa säädettyjen rakenteellisten toimenpiteiden ja 4 a artiklassa säädetyn vaihtoehdoisen järjestelmän toteuttaminen on tuottanut tuloksia kilpailun kehittämisessä verkkovierailupalvelujen sisämarkkinoilla pyrittäessä siihen, ettei verkkovierailutariffien ja kotimaan tariffien välillä ole käytännössä eroa;’

iii) lisätään i alakohta seuraavasti:

i) missä määrin se, että verkkovierailuoperaattorit soveltavat kotimaisten palvelujen hintaa sekä kotimaisiin palveluihin että säänneltyihin verkkovierailupalveluihin kaikkialla unionissa, on vaikuttanut havaittavasti kotimaisten vähittäishintojen kehitykseen.

b) Muutetaan 2 kohta seuraavasti:

i) Korvataan ensimmäinen virke seuraavasti:

‘Jos kertomus osoittaa, ettei kussakin jäsenvaltiossa vähintään yksi verkkovierailuoperaattori tarjoa kaikissa vähittäistason palvelupaketeissa kohtuullisen käytön tariffivaihtoehtoja, joissa kotimaisten palvelujen hintaa sovelletaan sekä kotimaisiin että säänneltyihin verkkovierailupalveluihin, tai että vaihtoehtoisten verkkovierailuoperaattoreiden tarjoukset eivät ole tuoneet kaikkialla unionissa helposti kuluttajien saataville olennaisesti vastaavia vähittäistason verkkovierailutariffeja, komissio tekee samaan päivämäärään mennessä Euroopan parlamentille ja neuvostolle asiaankuuluvat ehdotukset, jotta tilanne voidaan korjata ja varmistaa, ettei kansallisten ja verkkovierailutariffien välillä ole eroa sisämarkkinoilla.’

ii) Korvataan d alakohta seuraavasti:

‘d) vaihtaa 7, 9 ja 12 artiklassa säädettyjen tukkutason enimmäishintojen voimassaolon kestoa tai laskea niiden tasoa, jotta voidaan parantaa kaikkien verkkovierailuoperaattoreiden mahdollisuuksia tarjota vähittäistason palvelupaketeissaan kohtuullisen käytön tariffivaihtoehtoja, joissa sovellettavaa kotimaisten palvelujen hintaa sovelletaan sekä kotimaisiin palveluihin että säänneltyihin verkkovierailupalveluihin samalla tavoin kuin jos viimeksi mainitut kulutettaisiin kotiverkossa.’

38 artikla – Muutokset asetukseen (EC) N:o 1211/2009

Muutetaan asetetus (EC) N:o 1211/2009 seuraavasti:

1) Korvataan 1 artiklan 2 kohta seuraavasti:

‘2. Yhteistyöelimen toiminta kuuluu direktiivin 2002/21/EY (puitedirektiivi) ja direktiivien 2002/19/EY, 2002/20/EY, 2002/22/EY ja 2002/58/EY (erityisdirektiivit) sekä asetusten (EU) N:o 531/2012 ja N:o XX/2014 soveltamisalaan.

2) Poistetaan 4 artiklan 4 ja 5 kohta.

3) Lisätään 4 a artikla seuraavasti:

‘4 a artikla — Puheenjohtajan nimittäminen ja tehtävät

1. Sääntelyneuvostoa edustaa puheenjohtaja, joka on kokopäivätoiminen riippumaton ammattihenkilö.

Puheenjohtaja nimitetään viraston väliaikaisena toimihenkilönä muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen 2 artiklan a kohdan mukaisesti.

Puheenjohtajan tehtävänä on valmistella sääntelyneuvoston työtä ja toimia puheenjohtajana sääntelyneuvoston ja johtokunnan kokouksissa ilman äänioikeutta.

Puheenjohtaja ei saa pyytää eikä ottaa vastaan ohjeita miltään hallitukselta, kansalliselta sääntelyviranomaiselta, komissiolta tai muulta julkiselta tai yksityiseltä taholta, sanotun kuitenkin rajoittamatta sääntelyneuvoston asemaa puheenjohtajan tehtäviin nähden.

2. Sääntelyneuvosto nimittää puheenjohtajan ansioiden, taitojen, sähköisen viestinnän markkinatoimijoita ja markkinoita koskevan tietämyksen sekä valvontaan ja sääntelyyn liittyvän kokemuksen perusteella avoimessa valintamenettelyssä.

Sääntelyneuvoston valitsema ehdokas voidaan ennen nimittämistä kutsua antamaan lausunto Euroopan parlamentin toimivaltaiselle valiokunnalle ja vastaamaan sen jäsenten esittämiin kysymyksiin.

Puheenjohtajan nimittäminen tulee voimaan vasta johtokunnan hyväksynnän jälkeen.

Sääntelyneuvosto nimittää myös jäsentensä joukosta varapuheenjohtajan, joka hoitaa puheenjohtajan tehtäviä tämän ollessa estyneenä.

3. Puheenjohtajan toimikausi kestää kolme vuotta, ja sitä voidaan jatkaa kerran.

4. Puheenjohtajan kolmivuotisen toimikauden viimeisten yhdeksän kuukauden aikana sääntelyneuvosto arvioi

a) ensimmäisellä toimikaudella saavutettuja tuloksia ja sitä, miten ne on saavutettu;

b) sääntelyneuvoston tehtäviä ja tarpeita tulevina vuosina.

Sääntelyneuvosto ilmoittaa Euroopan parlamentille, jos se aikoo jatkaa puheenjohtajan toimikautta. Toimikauden jatkamista edeltävän kuukauden kuluessa puheenjohtaja voidaan kutsua antamaan lausunto Euroopan parlamentin toimivaltaiselle valiokunnalle ja vastaamaan sen jäsenten esittämiin kysymyksiin.

5. Puheenjohtaja voidaan erottaa tehtävistään ainoastaan sääntelyneuvoston päätöksellä komission ehdotuksesta ja johtokunnan hyväksynnän jälkeen.

Puheenjohtaja ei voi estää sääntelyneuvostoa ja johtokuntaa keskustelemasta puheenjohtajaan liittyvistä kysymyksistä eikä erityisesti tarpeesta erottaa puheenjohtaja, eikä hän saa osallistua tällaisia asioita koskeviin neuvotteluihin.’

4) Muutetaan 6 artikla seuraavasti:

a) Poistetaan 2 kohdan 4 luetelmakohta.

b) Muutetaan 3 kohta seuraavasti:

‘3. Virastossa on

a) sääntelyneuvoston puheenjohtaja

b) johtokunta

c) hallintojohtaja.’

5) Muutetaan 7 artikla seuraavasti:

a) Muutetaan 2 kohta seuraavasti:

'2. Johtokunta nimittää hallintojohtajan ja tarvittaessa jatkaa hänen toimikauttaan tai erottaa hänet tehtävistään 8 artiklan mukaisesti. Hallintojohtajaksi nimetty henkilö ei saa osallistua tällaisen päätöksen valmisteluun eikä sitä koskevaan äänestykseen.

b) Poistetaan 4 kohta.

6) Poistetaan ja korvataan 8 artiklan 2, 3 ja 4 kohta seuraavasti:

'2. Hallintojohtaja nimitetään viraston väliaikaisena toimihenkilönä muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen 2 artiklan a kohdan mukaisesti.

3. Sääntelyneuvosto nimittää hallintojohtajan komission ehdottamien ehdokkaiden luettelosta, joka on laadittu avointa ja läpinäkyvää valintamenettelyä noudattaen.

Sopimuksen tekemiseksi hallintojohtajan kanssa virastoa edustaa johtokunnan puheenjohtaja.

Johtokunnan valitsema ehdokas voidaan kutsua antamaan lausunto Euroopan parlamentin toimivaltaiselle valiokunnalle ja vastaamaan sen jäsenten esittämiin kysymyksiin.

4. Hallintojohtajan toimikausi on viisi vuotta. Kyseisen kauden loppuun mennessä komissio tekee arvioinnin, jossa otetaan huomioon arvio hallintojohtajan tehtävistään suoriutumisesta ja viraston tulevista tehtävistä ja haasteista.

5. Johtokunta voi jatkaa hallintojohtajan toimikautta enintään viidellä vuodella komission ehdotuksesta, jossa otetaan huomioon 4 kohdassa tarkoitettu arviointi.

6. Johtokunta ilmoittaa Euroopan parlamentille, jos se aikoo jatkaa hallintojohtajan toimikautta. Toimikauden jatkamista edeltävän kuukauden kuluessa hallintojohtaja voidaan kutsua antamaan lausunto Euroopan parlamentin toimivaltaiselle valiokunnalle ja vastaamaan sen jäsenten esittämiin kysymyksiin.

7. Hallintojohtaja, jonka toimikautta on jatkettu, ei voi osallistua jatkettun toimikautensa lopussa toiseen kertaan samaa toimea koskevaan valintamenettelyyn.

8. Hallintojohtaja voidaan erottaa ainoastaan johtokunnan päätöksellä komission ehdotuksesta.

9. Johtokunta tekee päätökset hallintojohtajan nimittämisestä, toimikauden jatkamisesta tai erottamisesta äänioikeutettujen jäsentensä kahden kolmasosan enemmistöllä.'

7) Muutetaan 9 artiklan 2 kohta seuraavasti:

'2. Hallintojohtaja avustaa sääntelyneuvoston puheenjohtajaa sääntelyneuvoston, johtokunnan ja asiantuntijatyöryhmien esityslistojen valmistelemisessa. Hallintojohtaja osallistuu sääntelyneuvoston ja johtokunnan kokouksiin ilman äänioikeutta.'

8) Muutetaan 10 artikla seuraavasti:

'1. Viraston henkilöstöön, myös sääntelyneuvoston puheenjohtajaan ja hallintojohtajaan, sovelletaan henkilöstösääntöjä ja muuhun henkilöstöön sovellettavia palvelussuhteen ehtoja sekä Euroopan unionin toimielimien näiden henkilöstösääntöjen ja muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen soveltamiseksi yhteisellä sopimuksella antamia sääntöjä.

2. Johtokunta antaa henkilöstösääntöjen ja muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen soveltamiseksi tarvittavat täytäntöönpanosäännöt henkilöstösääntöjen 110 artiklan mukaisesti.

3. Johtokunta käyttää viraston henkilöstön suhteen 4 kohdan mukaisesti toimivaltaa, joka annetaan henkilöstösäännöissä nimittävälle viranomaiselle ja muuhun henkilöstöön sovellettavissa palvelussuhteen ehdossa työsopimusten tekemiseen toimivaltaiselle viranomaiselle, jäljempänä 'nimittävän viranomaisen toimivalta'.

4. Johtokunta hyväksyy henkilöstösääntöjen 110 artiklan mukaisesti henkilöstösääntöjen 2 artiklan 1 kohtaan ja muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen 6 artiklaan perustuvan päätöksen, jolla nimittävän viranomaisen toimivalta siirretään hallintojohtajalle ja jossa määritellään ehdot, joiden mukaisesti tämän toimivallan siirto voidaan keskeyttää. Hallintojohtajalla on valtuudet siirtää tämä toimivalta edelleen.

Jos poikkeukselliset olosuhteet sitä edellyttävät, johtokunta voi tekemällään päätöksellä tilapäisesti keskeyttää nimittävän viranomaisen toimivallan siirron hallintojohtajalle ja hänen toteuttamansa toimivallan edelleensierroon ja käyttää kyseistä toimivaltaa itse tai siirtää sen jollekin jäsenistään tai jollekulle henkilöstöön kuuluvulle, joka on muu kuin hallintojohtaja.'

9) Lisätään 10 a artikla seuraavasti:

'10 a artikla — Lähetetyt kansalliset asiantuntijat ja muu henkilöstö

1. Virasto voi käyttää lähetettyjä kansallisia asiantuntijoita ja muuta henkilöstöä, joka ei ole viraston palveluksessa.

2. Johtokunta hyväksyy päätöksen, jossa vahvistetaan säännöt kansallisten asiantuntijoiden lähettämisestä virastoon.'

39 artikla – Uudelleentarkastelulauseke

Komissio toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle säännöllisesti kertomukset tämän asetuksen arvioinnista ja uudelleentarkastelusta. Ensimmäinen kertomus toimitetaan viimeistään 1 päivänä heinäkuuta 2018. Sen jälkeen kertomukset toimitetaan neljän vuoden välein. Komissio esittää tarvittaessa ehdotuksia tämän asetuksen muuttamiseksi ja muiden säädösten yhdenmukaistamiseksi sen kanssa ottaen erityisesti huomioon tietotekniikassa ja tietoyhteiskunnassa tapahtuvan kehityksen. Kertomukset julkaistaan.

40 artikla – Voimaantulo

1. Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

2. Sitä sovelletaan 1 päivästä heinäkuuta 2014.

Sen 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29 ja 30 artiklaa sovelletaan kuitenkin 1 päivästä heinäkuuta 2016.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

*Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies*

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*

LIITE I

EUROOPPALAISIA VIRTUAALISIA LAAJAKAISTAVERKKOJEN KÄYTTÖOIKEUSTUOTTEITA KOSKEVIEN TARJOUSTEN VÄHIMMÄISPARAMETRIT

1. TARJOUS 1 — Kiinteän verkon tukkutason käyttöoikeustuote, joka tarjotaan seuraavan sukupolven verkoissa Kansainvälisen standardisointijärjestön 7-kerroksisen viestintäprotokollien mallin kerroksessa 2 ("siirtoyhteyserros", *Data Link Layer*) ja joka toiminnallisuudeltaan vastaa fyysisesti eriytettyjä tilaajayhteyksiä ja jonka luovutuspaikat ovat tasolla, joka on lähempänä asiakkaan tiloja kuin kansallinen tai alueellinen taso.

1.1 Verkkoelementit ja niihin liittyvät tiedot:

- a) kuvaus tarjottavista verkon käyttöoikeuksista, mukaan lukien tekniset ominaisuudet (joissa on myös annettava tietoa verkon konfiguraatiosta, jos se on tarpeen verkkoon pääsyn hyödyntämiseksi tehokkaasti);
- b) sijaintipaikat, joissa verkkoon pääsy tarjotaan;
- b) sovellettavat verkkoon pääsyä koskevat tekniset standardit, mukaan lukien käyttörajoitukset ja muut turvallisuusseikat;
- d) luovutuspaikkojen ja verkon liityntäpaikkojen (asiakkaan tilat) rajapinnan tekniset eritelmät;
- e) verkossa käytettävän laitteiston eritelmät; ja
- f) yhteentoimivuustestien yksityiskohtaiset tiedot.

1.2 Verkkotoiminnot:

- a) VLANien joustava jakaminen yhteisen teknisen eritelmän pohjalta;
- b) käytetystä sovelluksesta riippumaton liityntä, joka mahdollistaa liikenteen nopeuden valvonnan ladattaessa verkosta ja verkkoon;
- c) turvallisuustoiminnot;
- d) asiakkaan tiloissa käytettävän laitteiston joustava valintamahdollisuus (sikäli kuin se on teknisesti mahdollista);
- e) etäyhteys asiakkaan tiloissa käytettäviin laitteisiin; ja
- f) ryhmälähetystoiminnot, kun niille on kysyntää ja ne ovat tarpeen kilpailevien vähittäistarjousten teknisen toisinnettavuuden varmistamiseksi.

1.3 Operatiiviset ja liiketoimintaprosessit:

- a) kelpoisuusvaatimuksiin liittyvät menettelyt tilausta ja toimitusta varten;
- b) laskutusinformaatio;
- c) menettelyt siirtymisiä, siirtoja ja sopimusten päättämisiä varten; ja
- d) tarkat korjaus- ja ylläpitoajat.

1.4 Liitännäiset palvelut ja tietotekniset järjestelmät:

- a) rinnakkain sijoittamista ja runkoliityntäyhteyksien tarjoamista koskevat tiedot ja ehdot;
- b) eritelmät, jotka koskevat tietoteknisiin liitännäisjärjestelmiin pääsyä ja niiden käyttöä käytännön tukijärjestelminä, tietojärjestelminä tai tietokantoina ennakkotilauksia, palvelun

toimittamista, tilauksia, ylläpitoa, korjauspyyntöjä ja laskutusta varten, mukaan lukien niiden käyttörajoitukset sekä menettelyt näiden palvelujen käyttämiseksi.

2. TARJOUS 2: Kiinteän verkon tukkutason käyttöoikeustuote, joka tarjotaan Kansainvälisen standardisomisjärjestön 7-kerroksisen viestintäprotokollien mallin kerroksessa 3 ("verkkokerros", *Network Layer*) ja jonka luovutuspisteet IP-bittivirtatasolla mahdollistavat laajemman resurssien koostamisen kuin kansallisella ja/tai alueellisella tasolla.

2.1 Verkkoelementit ja niihin liittyvät tiedot:

- a) luovutuspisteissä tarjotun liityntäyhteyden ominaisuudet (nopeus, palvelunlaatu jne.);
- b) kuvaus laajakaistaverkosta, joka yhdistää asiakkaan tilat luovutuspisteisiin (runkoliityntäyhteyksien ja liityntäverkon arkkitehtuurit);
- c) luovutuspiste(id)en sijaintipaikka; ja
- d) luovutuspisteiden rajapintojen tekniset eritelmät.

2.2 Verkkotoiminnot:

Valmius tukea erilaisia palvelunlaadun tasoja (esim. QoS 1, 2 ja 3) seuraavien osalta:

- i) pakettiviive;
- ii) viivevaihtelu;
- iii) pakettihävikki; ja
- iv) ylivarauksuhde (*contention ratio*).

2.3 Operatiiviset ja liiketoimintaprosessit:

- a) kelpoisuusvaatimuksiin liittyvät menettelyt tilausta ja toimitusta varten;
- b) laskutusinformaatio;
- c) menettelyt siirtymisiä, siirtoja ja sopimusten päättämisiä varten; ja
- d) tarkat korjaus- ja ylläpitoajat.

2.4 Tietotekniset liitännäisjärjestelmät:

Eritelmät, jotka koskevat tietoteknisiin liitännäisjärjestelmiin pääsyä ja niiden käyttöä käytännön tukijärjestelminä, tietojärjestelminä tai tietokantoina ennakkotilauksia, palvelun toimittamista, tilauksia, ylläpitoa, korjauspyyntöjä ja laskutusta varten, mukaan lukien niiden käyttörajoitukset sekä menettelyt näiden palvelujen käyttämiseksi.

3. TARJOUS 3: Kiinteiden vuokrayhteyksien paikallisosat tukkutasolla, mihin sisältyy laajennettu rajapinta käyttöoikeuksien hakijan yksinomaiseen käyttöön pysyvällä symmetrisellä kapasiteetilla käyttörajoituksitta ja palvelutasosopimukset, käyttäen point-to-point -yhteyttä ja verkkorajapintoja Kansainvälisen standardisomisjärjestön 7-kerroksisen viestintäprotokollien mallin kerroksessa 2 ("siirtoyhteyskerros", *Data Link Layer*).

3.1 Verkkoelementit ja niihin liittyvät tiedot:

- a) kuvaus tarjottavista verkon käyttöoikeuksista, mukaan lukien tekniset ominaisuudet (joissa on myös annettava tietoa verkon konfiguraatiosta, jos se on tarpeen verkkoon pääsyn hyödyntämiseksi tehokkaasti);
- b) sijaintipaikat, joissa verkkoon pääsy tarjotaan;

- c) tarjotut eri nopeudet ja enimmäispituus;
- d) sovellettavat verkkoon pääsyä koskevat tekniset standardit, mukaan lukien käyttörajoitukset ja muut turvallisuusseikat;
- e) yhteentoimivuustestien yksityiskohtaiset tiedot.
- f) verkossa sallitun laitteiston eritelvät;
- g) käytettävissä oleva verkkojen välinen rajapinta (NNI);
- h) suurin sallittu kehyskoko tavuina.

3.2. Verkko- ja tuotetoiminnot:

- a) verkon kuormituksesta riippumaton (*uncontended*) ja symmetrinen varattu pääsy;
- b) käytetystä sovelluksesta riippumaton liityntä, joka mahdollistaa liikenteen nopeuden ja symmetrian valvonnan;
- a) protokollan läpinäkyvyys, VLANien joustava jakaminen yhteisen teknisen eritelmän pohjalta;
- d) palvelunlaatua koskevat parametrit (pakettiviive, viivevaihtelu, pakettihävikki), jotka mahdollistavat liiketoimintakriittisen suorituskyvyn.

3.3 Operatiiviset ja liiketoimintaprosessit:

- a) kelpoisuusvaatimuksiin liittyvät menettelyt tilausta ja toimitusta varten;
- b) menettelyt siirtymisiä, siirtoja ja sopimusten päättämisiä varten;
- c) tarkat korjaus- ja ylläpitoajat;
- d) tietoteknisten järjestelmien muutokset (siltä osin kuin ne vaikuttavat vaihtoehtoisiin operaattoreihin); ja
- e) sovellettavat maksut, maksuehdot ja laskutusmenettelyt.

3.4. Palvelutasosopimukset:

- a) korvaus, jonka osapuolen on suoritettava toiselle sopimusvelvoitteiden laiminlyönnistä, mukaan lukien toimitus- ja korjausaika, sekä korvauksen saamisen edellytykset;
- b) vastuun määrittely ja rajaaminen sekä vahingonkorvaukset;
- c) sovellettavat menettelyt silloin kun palvelujen tarjontaan ehdotetaan muutoksia (esim. uusien palvelujen käynnistäminen, vanhojen palvelujen muutokset ja hintojen muutokset);
- d) yksityiskohtaiset tiedot asiaan liittyvistä teollis- ja tekijänoikeuksista;
- e) yksityiskohtaiset tiedot sopimusten kestosta ja uudelleenneuvottelemisesta.

3.5 Tietotekniset liitännäisjärjestelmät:

Eritelmät, jotka koskevat tietoteknisiin liitännäisjärjestelmiin pääsyä ja niiden käyttöä käytännön tukijärjestelminä, tietojärjestelminä tai tietokantoina ennakkotilauksia, palvelun toimittamista, tilauksia, ylläpitoa, korjauspyyntöjä ja laskutusta varten, mukaan lukien niiden käyttörajoitukset sekä noudatettavat menettelyt näiden palvelujen käyttämiseksi.

LIITE II

EUROOPPALAISEN LAATUVARMISTETUN LIITYNTÄTUOTTEEN VÄHIMMÄISPARAMETRIIT

Verkkoelementit ja niihin liittyvät tiedot

- Kuvaus kiinteässä verkossa tarjottavasta liityntätuotteesta, mukaan lukien tekniset ominaisuudet ja mahdollisten standardien käyttö.

Verkkotoiminnot:

- Liityntäsopimus, jolla varmistetaan päästä päähän ulottuva palvelunlaatu perustuen yhteisesti määriteltyihin parametreihin, jotka mahdollistavat ainakin seuraaviin luokkiin kuuluvien palvelujen tarjoamisen:
 - ääni- ja videopuhelut;
 - audiovisuaalisen sisällön lähettäminen; ja
 - datakriittiset sovellukset.